

The background of the entire page is a close-up photograph of green oak leaves. The leaves are in various shades of green, with some showing signs of being eaten, such as small holes. A large, solid orange shape, resembling a stylized arrow or a large 'X' cut in half, points from the left towards the right, partially obscuring the leaves. The text is placed within the white space of this orange shape.

Aastaaruanne 2022

Swedbank AS

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE JA LISAD	15
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	80
JUHATUSE AVALDUS	86
JUHATUSE ETTEPANEK KASUMI JAOTAMISEKS	87

Tegevusaruanne

1 Konsolideeritud aastaaruande periood

01.01.2022 – 31.12.2022

2 Konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted ja nende kontaktandmed

Nimi	Swedbank AS
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 8, 15040 Tallinn, Eesti
Registrikood	10060701
Registreerimise kuupäev ja koht	10. jaanuar 1992, Tallinn
Telefon	+372 6310 310
Faks	+372 6310 410
E-post	info@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Swedbank AS on aktsiakapitalil põhinev krediidasutus, mis võtab Eesti Panga väljastatud litsentsi alusel mitteprofessionaalselt turuosalistelt vastu hoiuseid ja muid tagasimakstavaid vahendeid ning annab selliseid vahendeid laenuks. Lisaks on Swedbank AS-il õigus pakkuda teisi finantsteenuseid vastavalt Krediidasutuste seadusele.

Nimi	Swedbank Liising AS
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 8, 15039 Tallinn, Eesti
Registrikood	10434248
Registreerimise kuupäev ja koht	20. juuli 1993, Tallinn
Telefon	+372 6131 324
Faks	+372 6131 493
E-post	liising@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Liising (kapitali- ja kasutusliising) ning faktooring.

Nimi	Swedbank Life Insurance SE
Õiguslik vorm	Euroopa äriühing
Aadress	Liivalaia 12, 10118 Tallinn, Eesti
Registrikood	10142356
Registreerimise kuupäev ja koht	24. oktoober 1995, Tallinn
Telefon	+372 6131 606
Faks	+372 6131 130
E-post	elukindlustus@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Elukindlustus.

Nimi	Swedbank P&C Insurance AS
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 12, 10118 Tallinn, Eesti
Registrikood	11269248
Registreerimise kuupäev ja koht	21. juuni 2006, Tallinn
Telefon	+372 888 2100
Faks	+372 888 2221
E-post	varakindlustus@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Varakindlustus.

Nimi	Swedbank Support OÜ
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 8, 10118 Tallinn, Eesti
Registrikood	10425396
Registreerimise kuupäev ja koht	14. oktoober 1993, Tallinn
Telefon	+372 6131 422
Faks	+372 6131 404
E-post	firma@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. IT-teenused.

3 Ülevaade Panga ja Grupi seisundist, tegevusest ja arengust ning Grupi finantstulemuste analüüs

Swedbank AS (edaspidi Pank) on aktsiaseltsi vormis krediitiasutus, mille asukoht on Eestis.

Panga 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne hõlmab Swedbank AS-i, tema tütarettevõtteid Swedbank Liising AS-i (sh selle tütarettevõtet Ektornet Project Estonia I OÜ), Swedbank Support OÜ-d, Swedbank Life Insurance SE-d, Swedbank P&C Insurance AS-i (edaspidi koos Swedbank Eesti või Grupp) ja tema osalusi sidusettevõtetes. Swedbank AS-ile kuulub 100% selle tütarettevõtete aktsiatest. Detailsem teave Grupi ettevõtete investeeringute kohta on toodud Lisas 1, Ettevõtte ülevaade.

Swedbank Liising AS on Ektornet Project Estonia I OÜ ainuomanik. Sellel tütarettevõttel majandustegevus puudub.

Swedbank Life Insurance on Eestis tegutsev elukindlustusettevõtte, millel on filiaalid ka Lätis ja Leedus. Swedbank P&C Insurance AS on Eestis tegutsev kahjukindlustusettevõtte, millel on filiaalid ka Lätis ja Leedus.

2021. aasta 1. oktoobrist kuulub Swedbank Baltics AS-ile kui valdusühingule 100% Panga aktsiatest, samas on Panga kõrgeima tasandi emaettevõtte Swedbank AB (publ).

Panga konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne konsolideeritakse Swedbank Baltics AS-i ja Swedbank Grupi raamatupidamise aastaruandes. Käesolevas aastaruandes tähistab Swedbank Grupp või Swedbank Swedbank AB-d (publ) ja tema tütarettevõtteid. Swedbank Baltics AS viitab Baltikumi valdusühingule ning Baltikumi allkonsolideerimisgrupp tähistab Swedbank Baltic AS-i ja selle tütarettevõtteid.

Majanduskeskkond ja majanduslik väljavaade

Eesti majandust tabas 2022. mõningane majanduslangus – SKP on kvartalipõhises võrdluses langenud teisest kvartalist alates. Jaemüük ja tootmine vähenesid aasta lõpus. Ekspordimahud vähenesid seoses väiksema välisnõudlusega. Kui koroonaviirusest tingitud šokiperiood 2020. aastal välja arvata, oli üldine majandussentiment nii madalal viimati 2009. aastal. Üldine tarbijausaldus aga on langenud kõige rohkem; kukkudes lausa varaste 1990ndate tasemele.

Inflatsiooni tipp on seljatatud. Aastane inflatsioonimäär hakkas langema augustist ning nüüdseks on tarbijausaldus stabiliseerunud, püüdes siiski küllaltki madalal tasemel. Tarbijahinna kasv on olnud laiapõhjalisem, sest energia osakaal on vähenenud. Hinnasurve peaks vähenema seoses madalama majandusaktiivsuse ja kaupade ning teenuste nõudluse kahanemisega. 2023. aastal jätkub inflatsiooni langustrend – eeldatavasti langevad tarbijahinnad 2023. aasta teises pooles üheks kohalist arvudeni. Jätkub tugev palgakasv ning aeglustub majapidamiste ostujõu langus. Tööturg on seni püsinud tugev, eeldatavasti on 2023. aasta töötuse kasv mõõdukas. Majanduskasvu võimalused hakkavad paranema 2023. aasta teisest poolest.

Kodumajapidamiste usalduse langedes on vähenenud aktiivsus eluasemeturul, eluasemete hinnad on viimastel aastatel oluliselt tõusnud ning ka laenuade kulukus on kiiresti kasvanud, vähendades nii eluasemete taskukohasust. Kinnisvarahindade lõikes on oodata sama, kuigi korrigeerimine peaks olema mõõdukas.

Swedbanki strateegiline suund

Swedbanki eesmärk on aidata paljudel inimestel ja ettevõtetel paremat tulevikku luua. Selleks pakume oma neljal koduturul (Eestis, Rootsis, Lätis ja Leedus) klientidele finantsalaseid nõuandeid, teenuseid ja tooteid. Nii viime ellu oma visiooni rahaliselt stabiilsest ja jätkusuutlikust ühiskonnast.

Meie visioon

Meie visioon on rahaliselt stabiilne ja jätkusuutlik ühiskond. Meie jaoks hõlmab jätkusuutlikkus keskkondlikke, sotsiaalseid ning finants-, juhtimis- ja eetikaalseid aspekte. Oleme veendunud, et koostöös oma suure kliendibaasiga suudab Swedbank oluliselt panustada jätkusuutlikuma ühiskonna arengusse.

Meie kliendilubadused

Kliendid on meie edu alus ning pakume neile väärtust ja tuge kogu nende eluea vältel. Lubame klientidele, et üheskoos muudame nende finantsasjade ajamise lihtsamaks, pakkudes neile sobivat nõustamist, aidates neil teha jätkusuutlikumaid otsuseid ning muutes keeruka lihtsaks.

Meie väärtused

Meie väärtused – avatud, lihtne ja hooliv – moodustavad meie identiteedi tuuma ning on ettevõtte kultuuri aluseks. Need toetavad meie visiooni ja juhivad meid igapäevases käitumises ning otsustes, samuti suhtluses klientide ja teiste sidusrühmadega. Oleme avatud ja kaasav pank, kus austatakse töötajate ja klientide mitmekesisust ja erinevusi. Meie missioon on pakkuda kõigile klientidele just nende vajadustest lähtuvat ning sujuvat panganduskogemust.

Meie alustalad

Meie eesmärgi, visiooni ja kliendilubaduse täitmiseks on vajalikud kolm alustala. Tagame atraktiivse töökoha, mille kultuur on rajatud kaasatusele ja vastutuse võtmisele. Keskendume sellele, et toimime kui tõhus, kasumlik ja nõuetele vastav pank ja finantsteenuste platvorm. Samuti on tähtis, et meil oleks standardne, töökindel ja kasvu võimaldav finantstaristu.

Meie strateegilised eesmärgid

Oleme pühendunud kestva väärtuse loomisele ning oleme paika pannud strateegilised eesmärgid mõõtmaks oma edusamme strateegilise suuna poole liikumisel.

Rahaliselt stabiilne ja jätkusuutlik ühiskond

Võtame oma rolli finantsturu olulise osalisena väga tõsiselt. Jätkusuutlik äritegevus ning majanduslikult, sotsiaalselt ja keskkondlikult jätkusuutliku arengu edendamine mõjutavad kogu meie tegevust. Meil lasub suur vastutus hõlbustada üleminekut keskkonnahoidlikule majandusele ja vähendada panga enda mõju kliimamuutustele.

Kliendirahulolu ja -usaldus

Loomes klientidele väärtust teenindades neid proaktiivselt, tehes neile vajaduspõhiseid ja asjakohaseid pakkumisi. Klientidele väärtuse tagamine on jätkusuutliku kasumlikkuse ning kliendirahulolu eelduseks, samuti aitab see tagada usalduse Swedbanki kui finantspartneri vastu.

Kättesaadavus 24/7

Meie eesmärk on oma klientide jaoks alati olemas olla. Teeme järjepidevat tööd säilitamiseks stabiilne taristu ja kindel järgivõimekus, et tagada meie toodetele ja teenustele ligipääsetavus 24/7.

Kaasatud töötajad

Kaasatud ja tööandja üle uhked töötajad loovad parema kliendikogemuse, mis viib rahulolevamate klientideni. Meie eesmärk on olla atraktiivne tööandja, pakkudes töötajale muuhulgas tervislikke ja jätkusuutlikke töötingimusi ning kaasavat töökeskkonda, mis peegeldab meie väärtusi.

Usaldusväärne riskijuhtimine ja vastavuskontroll

Stabiilne ja usaldusväärne riskijuhtimine mõjutab meie tegevuse kõiki osi ning aitab meil riski, tootluse ja turuolukorraga seoses teadlikke ja mõistlikke otsuseid teha. See on oluline klientide, investorite ja reguleerivate asutuste usalduse säilitamiseks ning tagamaks, et oleme finantssüsteemi stabiilne osaline. Nii saame klientide hoiuste ja kapitaliturgude rahastuse kaudu jätkata eraklientidele ja ettevõtetele konkurentsivõimeliste hindadega laenuade pakkumist, seda ka ajal, mil majanduskasv on aeglustunud.

Investeeringute konkurentsivõimeline tootlus ja juhtival tasemel kulutõhusus

Jätkusuutlik pank on kasumlik pank. Looma aktsionäridele väärtust pikaajalise ja kasumliku kasvu ning tõhususe teel. Kiirest kasvust enam väärtustame järjepidevat kasumlikkust, sest see tagab meie klientidele, omanikele ja ühiskonnale stabiilsuse ja prognoositavuse. Seega ei järgi me lühiajalisi turutrende ning hinnastame oma tooteid riski- ja kapitalinõuete põhjal. Kombineerituna meie juhtival tasemel kulutõhususega, on see aidanud meil säilitada häid majandustulemusi, mis omakorda võimaldavad meil järjepidevalt toodete ja kanalite arendusse investeerida ning pakkuda konkurentsivõimelisi hindu.

Ettevõtte areng

Sõda Ukrainas

Pärast enam kui kaks aastat kestnud pandeemiat on Vene Föderatsiooni sissetung Ukrainasse ja selle globaalsed mõjud kaubaturgudele, tarneahelatele, inflatsioonile ja finantstingimustele oluliselt võimendanud regionaalse kasvu aeglustumist. Sõda Ukrainas on avaldanud olulist survet peamistele majandusnäitajatele, sh SKP ja inflatsioon, mis on tingitud kõrgematest energia- ja toormehindadest, aga ka korduvatest ja pikaajalistest tarneraskustest. Eesti valitsus töötas välja täiendavad toetusmeetmed leevendamaks energiahinna tõusu mõju vähekindlustatud peredele ja teatud määral ka ettevõtetele.

Vaatamata jätkuvale ebakindlusele, mis on tingitud geopoliitilise olukorra eskaleerumisest 2022. aastal ja pikaajalistest majandusvõimendustest, ei näinud Swedbank tõsist ohtu Panga likviidsuse, kliendikäitumise ega üldise ärikliimaga seoses. Tegevus eluasemeturul aeglustus veidi 2022. aasta neljandas kvartalis; tehingute arv vähenes, kuid hinnad jäid stabiilseks. Swedbanki kodulaenuportfell kasvas. Ärialaenude hulk kasvas hulgi- ja jaemüügi ning kommunaalteenuste sektori tugeva nõudluse toel. Ka nõudlus pikaajaliste laenude järele püsis arvestataval tasemel. 2022. aastal tõstisime tähtsajaliste hoiuste intressimäärasid.

Swedbank toetab Ukraina sõjas kannatada saanud inimesi. Hõlbustasime Ukraina suunal maksete tegemist tasude eemaldamisega; avasime Ukraina põgenikele pangakontosid tasuta. Lisaks ei rakendatud tasusid selliste klientide deebetkaartidel. 2022. aastal avati Baltikumis Swedbanki kontod ligikaudu 45 000 Ukraina pagulasele, 13 200 neist kontodest avati Eestis. Swedbank toetab rahaliselt ka kohalikke valitsusvälistel organisatsioonide ja algatusi, mis organiseerivad, koordineerivad ja toetavad Ukraina pagulasi.

Digitaalsed funktsioonid ja teenused

Swedbank on järjepidevalt keskendunud digikanalite kaudu klientide jaoks väärtuse loomisele. 2022. aastal käivitasime võimaluse avada alaealistele pangakonto interneti teel. Tegu on olulise uuendusega, sest see võimaldab alla 18-aastase laste vanematel neile mugavalt ja pangakontoris tulemata pangakontosid avada.

Swedbank lisas mobiilipäris personaalsed pakkumised ka äriklientidele. Varem oli see funktsioon kättesaadav ainult era klientidele. Pakkumiste valikut ja sõnumeid laiendatakse aja jooksul, et Swedbanki isikupärastatud kliendikogemust veelgi täiustada.

Äpis võeti kasutusele meie enda arendajate loodud isikuvastuslahendus, mis põhineb PIN-koodil. See lahendus pakub klientidele täiendavat isikuvastusviisi, mis omakorda parandab klienditeekonda Swedbankis.

Alates 22. veebruarist on klientidel võimalik oma deebet- ja krediitkaartide PIN-koodi Swedbanki äpist järgi vaadata.

Kliendimugavus

Klienditeeninduse taseme parandamiseks on Nõustamiskeskuses plaanis 2023. aasta esimeses pooles kasutusele võtta uus kliendisuhtluse platvorm. Kliendile kaasneb sellega täiendav isikuvastuse funktsioon ning nutika suunamine kliendi nõustaja juurde, kellel on antud olukorraga tegelemiseks vajalikud teadmised ja oskused.

Swedbank jätkas 2022. aastal personaalsete pakkumiste arendamist ja turuletoomist vastavalt meie klientide vajadustele. Jätkusuutlikkuse fookusvaldkonnas laiendasime jätkusuutliku rahastuse võimalusi Päikesepaneelide laenu raames, nii et seda saab kasutada ka soojustuspumpade, tuulegeneraatorite ja patareikogumite ostmiseks. Swedbank alustas Eesti ettevõtte eAgronomiga koostööd, mille eesmärk on asuda väljastama „jätkusuutliku põllumehe sertifikaate“ ning teostada järjepidevat järelevalvet EL-i taksonoomia nõuete täitmise üle põllumajandustegevuses. Kõnealuse sertifikaadiga põllumajandustootjatel on võimalik Swedbankist soodsamatel tingimustel laenu saada.

Strateegilise kliendirahulolu küsitluse tulemused näitasid, et Pank on säilitanud tugevat positsiooni nii era- kui ka äriklientide segmendis, mis kinnitab, et täidame klientide vajadusi ja ootusi. *Baltic Brand Awards* auhinnatseremoonial, mis toimus 2022. aasta septembrikuus, sai Swedbank armastatuima brändi tiitli. Nüüdseks on Swedbank tunnustatud Baltikumi, aga ka Eesti, Läti ja Leedu armastatuimaks brändiks juba neli aastat järjest. 2022. aasta novembris nimetati Swedbank Eesti Prudentia ning Nasdaq Tallinna poolt koostatud TOP101 ettevõtete edetabeli põhjal Eesti kõige väärtuslikumaks ettevõtteks.

Lihtsate maksevõimaluste valiku laiendamiseks lisas Swedbank Eesti pärast 2020. aastal toimunud Garmin Pay ja Fitbit Pay edukat turuletoomist digirahakottide valikusse ka Xiaomi Pay. Meie klientidel on võimalus teha viipemakseid ka Xiaomi nutikella abil.

2022. aastal kasvas meie klientide vastu suunatud digipettuste katsete arv. Klientide kaitsmiseks avaldasime erinevate kanalite kaudu õppematerjale ja asjakohast teavet, et suurendada inimeste teadlikkust taolistest ohtudest.

Mais muutsime enamiku Swedbanki II samba pensionifondidest elutsüklifondideks. Need fondid muutuvad vastavalt kliendi vanusele, mis muudab sobiva fondi valimise väga lihtsaks.

Võitlus finantskuritegevusega

Swedbankil on ühiskondlik kohustus võidelda finantskuritegevusega. See hõlmab pettuste ärahoidmist, kuritegelikku päritolu rahaga seotud ebaseaduslike tehingute ennetamist ning terrorismi rahastamiseks mõeldud ülekannete takistamist.

2022. aastal suurenes märkimisväärselt sotsiaalset manipuleerimist kasutavate telefonipettuste (nn õngitsusrünnakute) arv ning nendega jõuti aina suurema hulga sihtmärkideni. Swedbank investeerib pidevalt oma vastupanuvõime ja mainitud kuritegude avastamise, ennetamise ja uurimise suutlikkuse parandamisse.

Swedbank jätkas tööd rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise (AML/CTF) ning sanktsioonide ümberkujundamise pikaajalise programmi raames, mis käivitati Swedbank Grupis 2021. aastal. Programmi eesmärk on tagada võitluses finantskuritegevuse vastu finantstööstuse parimate tavade järgimine. Kõnealune programm näeb ette kontrollmeetmete arendamist ja täiustamist ning sellega tagatakse Pangas kindel riskimaanduse mudel ja korraldus. Seda soodustavad integreeritud süsteemid, andmed ja infrastruktuur, mis loovad tugeva ja läbipaistva aluse Panga AML/CTF-alasele tööle. Programmi eesmärk on hoida Pank finantskuritegevuse vastase võitluses esirinnas, et leevendada Rootsi ja Eesti Finantsinspektsiooni uurimistes tuvastatud vajakajäämisi. Pank jätkas 2022. aastal aktiivset osalust programmi rakendamisel, mis eeldatavasti võtab aega mitu aastat.

Swedbank on viimastel aastatel töötanud ka selle nimel, et arendada oma finantssanktsioonide rikkumiste vastast programmi nii juriidiliste teadmiste kui ka uute tehnoloogiliste (tehingute ja kliendisuhete uurimise) lahenduste kaudu.

Juhtimiskorraldus ja -kultuur

Balti panganduse juhtimiskorralduse projekt, mis loodi 2021. aastal ning millega keskenduti Balti panganduse organisatsiooniliste ja juriidiliste struktuuride lähendamisele, Balti panganduse tütarettevõtete tugevdamisele, tagades seejuures, et kõik kohustuslikud rollid ja funktsioonid on esindatud ning et äriühingus on olemas selge aruandlusliin, loeti 2022. lõppenuks, sest kõik projekti algsed eesmärgid olid saavutatud.

Need eesmärgid olid järgmised:

1. Tugevdatud juhtimiskorraldus Baltikumi tütarettevõttes
 - 1.1. Kohustuslikud rollid ja funktsioonid on kohalikes struktuurides olemas ning äriühingus on selge aruandlusliin kohaliku juhtkonna suunas.
 - 1.2. Kohalik juhtkond täidab oma kohustusi täies mahus ning vastutab kohaliku äritegevuse eest.
2. Juriidiline ja juhtimisalane aruandlus on rohkem ühtlustatud.
 - 2.1. Swedbank Grupi juriidiliste isikute vahelised allhankepingud on sõlmitud ning neid järgitakse.
 - 2.2. Töötajad on vormistatud tööle nendes äriühingutes, kus nad tegelikult töötavad (nt Swedbank Grupi funktsioonide Baltikumi töötajad on palgal Swedbank AB (publ) mittefinantsharudes ning Balti panganduse funktsioonide töötajad on palgal Swedbank Baltics AS-s).
3. Swedbank Baltics AS on valdusühing, mis tegutseb läbipaistva ja selge tegevuskorralduse ning nõuetekohase juhtimisraamistiku ja otsustuspõhimõtete toel.

Swedbank Grupi siseauditi üksus lõpetas Balti tütarpankades juhtimiskorralduse projekti eesmärkidega seoses läbiviidud halduse, riski ja sisekontrolli auditi rahuldava hinnanguga (leidu puudusid).

Projekti algsetele eesmärkidele on lisandunud uusi ülesandeid, mille täitmine on planeeritud 2023. aastasse.

Jätkusuutlikkus

Üksikasjalikku teavet Swedbank Grupi ja Swedbank Eesti jätkusuutlikkusega seotud algatuste kohta leiab veebilehelt <https://www.swedbank.com/investor-relations.html>

Peamised kohustused jätkusuutlikkuse vallas

Swedbank Grupp täidab mitmeid rahvusvahelisi kohustusi, et tagada rahvusvaheliste ootuste täitmine ja koostöö hõlbustamine. Oleme pühendunud Pariisi kliimakokkuleppe järgmisele, 1,5 °C eesmärgi saavutamisele ja panustame ÜRO säästva arengu eesmärkide (millest oleme valinud kuus ning keskendume eesmärkidele nr 4, 5, 8, 12, 13, 16) saavutamisele. Aasta jooksul jätkas Pank ÜRO vastutustundliku panganduse põhimõtete rakendamist.

2022. aastal seadis Swedbank oma laenuportfellile süsinikuheite vähendamise eesmärgid aastaks 2030, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärgiga piirata globaalset temperatuuritõusu 1,5 kraadini. Swedbank Grupis on eesmärgid seatud järgmistele valdkondadele: kodulaenu, ärikinnisvara, nafta ja gaas, elektritootmine ja teras. Need eesmärgid on pangale strateegiliseks suunanäitajaks, mis aitab kaasa üleminekule jätkusuutlikumale ühiskonnale, äritegevuse edu tagamisele, kliimamuutustega seotud riskide maandamisele ja portfelliides võimaluste kasutamisele. Mainitud eesmärgid on osa Swedbanki tööst teaduspõhiste eesmärkide algatuse ja Netonullheite pangandusliit (NZBA) tegevuse raames. Valdkonrad on valitud lähtudes nende panusest kliimamuutustesse, mõjust panga portfelliile ja andmete kättesaadavusest. Swedbank Baltics AS-is on eesmärgid seatud eluasemelaeuude, ärikinnisvara ja elektritootmisega seoses.

Eesmärkide saavutamine nõuab kogu ühiskonnalt märkimisväärsed jõupingutusi ja investeringuid. Swedbank võtab oma kohustusi ühiskonna ees väga tõsiselt ning meie suutlikkus eesmarke saavutada sõltub ülemineku kiirusest kõigil

Panga koduturgudel. Teeme klientide, partnerite ja ühiskonnaga laiemalt aktiivselt koostööd, et oma sihtmärkideni jõuda. Varasemalt oleme kliimaeesmärgid seadnud ka oma investimisportfellile (Swedbank Roburi kaudu) ja Panga enda heitkogustele.

Meie rahastatud heitkoguste arvutamiseks kasutab Swedbank PCAF (*Partnership for Carbon Accounting Financials*) metoodikat.

Jätkusuutliku rahanduse määruised

2022. muutus Swedbanki jätkusuutlikkuse alane töö intensiivsemaks ning rakendati täiendavaid finantsmääruiseid. EL-i taksonoomiast tulenevad laiendatud aruandlusnõuded on suurendanud aruandlust Panga kokkupuudete kohta EL-i taksonoomias käsitletud ettevõtete ja tegevustega. 2022. aasta sügisel käivitati EL-i taksonoomia koolitus pangasiseselt töötajatele ning Panga veebilehel ka klientidele.

Koolituse eesmärk on parandada meie klientide arusaama asjakohastest reeglitest ja sellest, kuidas need mõjutavad nende äri või investeringuid. Samuti alustasime möödunud aastal EL-i tulevase ettevõtete jätkusuutlikkuse aruandluse direktiivi (CSRD) uute nõuete ja ettevõtete jätkusuutlikkuse hoolsuskohustuse direktiivi (CSDDD) vastutusalade ülevaatamist.

Investeeringusnõustamise tööriista (sobivuse hindamine) raames võeti vastavalt Mifid2/IDD-le kasutusele klientide jätkusuutlikkuse eelistuste kontroll. Samuti on koostatud ja avaldatud säästva rahanduse avalikustamise määruise reeglite kohased avalikustamised (alates 2023. aastast), mille eesmärgiks on kajastada läbipaistvalt kõigi rahakogumislahenduste jätkusuutlikkusega seotud aspekte ja eesmarke. Swedbank on pühendunud jätkusuutlikkuse integreerimisele Panga investimisnõustamisse ja investeringute haldamisse.

Euroopa Keskpanka kliima- ja keskkonnamiskide teatmiku (*ECB Guide on Climate-related and Environmental Risks, C&E*) avaldamise järel 2020. aastal osales Swedbank Baltics AS aastatel 2021 ja 2022 mitmes järelevalvetegevuses, mille käigus EKP hindas Panga edusamme C&E juhtimises ja riskihalduses.

2021. aasta esimeses pooles koostas Swedbank Eesti hinnangu Panga tegevuse kooskõlla viimisest Euroopa Keskpanka (EKP) teatmikuga. Tegevuse kooskõla tagamiseks EKP teatmikuga täpsustatuga koostati spetsiaalne rakenduskava. 2022. aastal viis EKP läbi C&E riskide temaatilise ülevaatause, mis hõlmas C&E riskistrateegiate, juhtimis- ja riskihalduse raamistike ja protsesside põhjalikku analüüsi.

ESG integreerimine äriprotsessidesse

Swedbank tugevdas veelgi ESG integreerimist krediitstrateegiasse ja tööstusharude strateegilisse planeerimisse, uurides selleks olulisimate tööstusharude ESG aspekte ning tuvastades asjakohaseid riske ja võimalusi. Swedbankis on käimas äriklientide ESG analüüsi tööriista täiustamine. Selle tööriista eesmärk on tuvastada ja hinnata riskipositsiooni tööstusharu tasandil ning hinnata juhtimispraktikat kliendi tasandil; samuti on see abiks eeslinil klientidega ESG teemadel arutades. Tööriista metoodiline osa valmis 2022. aastal ning praegu on käimas selle juurutamine kohalikul tasandil.

Ärikliendi sektori tulemused näitavad positiivset müügitrendi nii keskkonnasäästlike autode kui ka korterelamute energiatõhususe projektide osas. Lisaks panustas Swedbank Eesti 2022. aastal Swedbank Grupi roheliste võlakirjade raamistikku rohelise laenuportfelliga.

Möödunud aastal võeti kasutusele Swedbanki jätkusuutliku rahastamise raamistik, millega asendati senine Swedbanki roheliste võlakirjade raamistik. Roheliste laenu kriteeriume

uuendati, et viia need kooskõlla turu tavade ja võimaluste piires ka EL-i taksonoomiaga. Sotsiaallaenudele lisati uusi kategooriaid ja kriteeriume. See on esimene oluline samm sotsiaalse jätkusuutlikkuse integreerimiseks Panga jätkusuutliku rahastamise raamistikku ning vastavuse tagamiseks panga strateegia ja tugeva sotsiaalse kaasatuse traditsiooniga. Alates 2017. aastast on Swedbank väljastanud Panga nimel rohelisi võlakirju. Uuest raamistikust lähtuvalt saame jätkata selliste sektorite rahastamist, mis panustavad jätkusuutlikuma ühiskonna loomisse.

Jätkusuutlikud tooted ja pakkumised

2022. aastal tähtsaldasime suurenenud nõudlust selliste Swedbanki toodete järele, mis toetavad ühiskonnas ja majanduses rohelisi ning kaasavaid ümberkorraldusi.

Oleme kohandanud eluasemelaenu hinnakirja, et tuua meie kodulaenu hinnakujundusse ka jätkusuutlikkuse dimensioon, seda energiatõhusate kinnisvaraobjektide finantseerimiseks parimaid pakkumisi tehes. Jätkasime osalemist riiklikes eluasemelaenu toetusprogrammides, mille eesmärk on parandada Baltikumis eluasemete energiatõhusust ja taskukohasust, pakkudes lastega peredele, noortele spetsialistidele ning olemasolevaid elamuid renoveerivatele inimestele soodsa sissemakse võimalust.

Pikaajalise säästmise ja investeerimiskultuuri edendamiseks tööime turule Swedbank Robur investeerimisfondid, mis järgivad jätkusuutlikku investeerimisstrateegiat, sealhulgas *Swedbank Robur Global Impact* fondid, mis investeerivad eelkõige ÜRO 17 ülemaailmse säästva arengu eesmärgi saavutamisse panustavatesse ettevõtetesse.

Novembris lisas Swedbank Life Insurance oma toodetele kiusamisvastase teenuse, mida osutab kiusamise esinemisel peredele ja nende lastele pangaväline partner. Usume, et sellise uuendusliku teenuse pakkumisega Baltikumi turul suudame toetada laste vaimset tervist ning seeläbi edendada rahumeelse, kaasava ja tõhusa õppekeskkonna tagamist. See uuendus toob välja meie pühendumuse klientide ja nende lähedaste kaitsmisele, võttes seejuures arvesse kohaliku turu vajadusi (Eestis esineb OECD keskmisest tasemest rohkem koolikiusamist).

Vähendamaks Panga toodete keskkonnamõju, hakatakse 2023. aasta alguses kaartide valmistamiseks kasutama ainult ringlussevõetud plasti ning kaardikasutuse lihtsustamiseks nägemispuudega inimeste jaoks võetakse kasutusele *Touch Card* kontseptsiooni põhjal toodetud kaardid. Swedbank on Baltikumi esimene pank, mis kasutab kaartide valmistamisel ringlussevõetud plasti – see on osa Swedbanki jätkusuutlikkuse alasest tegevusest. Lisaks tutvustati klientidele PIN-koodi järelevaatamise võimalust, mis vähendab vajadust väljastada uusi kaarte, kui kliendid on oma PIN-koodi unustanud, ning parandab üldist kliendikogemust.

Jätkusuutlikkuse tegevuskava, protsesside muudatusi, uute toodete arendust ja ESG integreerimist riskijuhtimisse juhib Swedbank Baltics AS-is *Sustainability Hub* – 4-liikmeline jätkusuutlikkuse ekspertide tiim, mida toetavad ka teised üksused. Lisaks värvas Swedbank Eesti 2022. aastal ESG eksperdi ka ettevõtete panganduse osakonda. Nüüdsest on Pangas kaks täiskohaga töötajat, kes keskenduvad ainult ESG teemadele. Lisaks olemasolevale jätkusuutlikkuse valdkonnajuhile, kelle ülesanne on koordineerida jätkusuutlikkuse tegevusi kogu Pangas, keskendub uus ESG ekspert rohkem meie äriklientide nõustamisele ja kliendinõustajate juhendamisele.

Oma põhitegevuse raames jätkas Swedbank Eesti 2022. aastal äriklientide toetamist üleminekul jätkusuutlikele ärimudelitele. Teeme seda dialoogi, nõustamise ning selliste toodete ja teenuste rahastamise kaudu, mis aitavad kaasa ettevõtete üle-

minekule ja muudavad need jätkusuutlikumaks ja konkurentsivõimelisemaks. 2022. aastal nägime Baltikumis jätkusuutliku rahastuse mahtude ja jätkusuutlike pakkumiste müügi (sh keskkonnasõbralik liising, kortermajade energiatõhususe parandamise toetus) stabiilset kasvu.

ESG pädevuse tõstmine ja klientide juhendamine

Jätkusuutlikkusele keskendumine eeldab teadlikke ja haritud töötajaid ja kliente, mistõttu tegeleb Swedbank aktiivselt nii oma töötajate kui ka klientide jätkusuutlikkuse alase pädevuse tõstmisega. Jätkusuutlikkuse baaskoolituse läbimine on kohustuslik kõigile Swedbanki töötajatele, detailsemad koolitused aga on kohustuslikud töötajatele, kellel on oma töös tarvis põhjalikumaid teadmisi jätkusuutlikkuse teemadel. Selle valdkonna järjepidevaks täiustamiseks on loodud täiendavaid algatusi, mis on samuti seotud töötajate jätkusuutlikkuse pädevuse tõstmisega.

Klientidele pakub Swedbank erinevaid jätkusuutlikkusega seotud infomaterjale Panga kodulehel ja internetipangas. Meie kliendinõustajad on klientide jätkusuutlikkuse teemadel nõustamiseks hästi ette valmistunud.

Oleme alustanud äriklientide juhendamist sektoripõhiste ESG koolituste raames. Koostöös välispartneriga keskendusime tulevastele määrustele, mõjule, olulisusele, riskidele ja võimalustele. Sama lähenemist kasutati ka Swedbank Eesti kliendihaldurite ja spetsialistide puhul, kui uurisime põhjalikult peamisi sektoripõhiseid riske ja võimalusi. Käivitsime koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga (TalTech) jätkusuutlikkuse ekspertprogrammi. Programmi esimene lend oli avatud valitud Swedbanki äriklientidele, kellele saadeti kutsed. 20 osalejat läbisid väga praktilise 4-kuulise kursuse, mis hõlmab põhjalikku ülevaadet ESG põhitõdedest, trendidest ja aruandlusest. Teine kursus 25 osalejaga alustas õppetööd 2023. aasta veebruaris.

Meie jätkusuutlikkuse eksperdid jagasid oma teadmisi ja kogemusi erinevate seminaridel ja koolitustel. Tähelepanuväärsed on ka meie pangasisesed jätkusuutlikkuse reed, mille raames õpime erinevatelt väliseksperditelt, kes jagavad oma kogemusi tõeliselt olulistel teemadel. Maikuu keskendusime keskkonnakaitsesele, viisime läbi iganädalasi jätkusuutlikkuse seminare, võtsime vastu väljakutseid, matkasime koos rohesaadikutega ning ühel hommikul sõitis enam kui 100 Swedbankurit korraga jalgrattaga kontorisse, et propageerida keskkonnasõbralikumat viisi tööle minna.

Keskkonnaohutu tegevus

2022. aastal oli Swedbank Eesti CO₂ otseheidet 2 782 tonni, mis ületab 2021. aastal heitkogust, kuid 2019. aastaga võrreldes on see siiski 22-protsendiline langus (Swedbank Grupi kliimaeesmärgid on arvatud 2019. aasta algtaseme põhjal). Kahe eelneva koroona-aastaga võrreldes kasvas 2022. aastal taas tööreisi arv. Võtsime Panga heitkoguste arvutamisel esimest korda arvesse ka töötajate kontoris ja kodukontoris kasutatavad IT-seadmed.

Nii soojust kui ka elektri tarbimine vähenes 2021. aastaga võrreldes ligikaudu 5%, millel on oma osa ka osade harukontorite sulgemisel, samas langetasime siseruumide temperatuuri ning alates oktoobrist taastasime ventilatsiooniseadmete seiskamise. Sarnaseid meetmeid rakendasid ka suuremad kaubanduskeskused, kus asuvad Panga harukontorid. Samuti jätkasime Narva ja Tartu Dorpati kontorites valgustussüsteemide uuendamist LED lampidele. Meie ruumides kasutatakse keskkonnamärgisega elektrienergiat ning 100% ulatuses roheelektrit.

Võtsime Liivalaia peahoones kasutusele Nutriloope lahenduse, mis võimaldab lisaks biojäätmekogumisele panustada ringmajanduse mudelisse, nimelt muudab Nutriloope biolagunevad jäätmed erinevateks vedelateks ja tahketeks bioväetisteks, mille abil kasvatakse tervislikku ja toitvat toitu.

Jätkasime keskkonnasõbraliku jäätmekäitlussüsteemi laiendamist ka väiksematesse kontoritesse.

Märkimisväärne on ka asjaolu, et meie Liivalaia peakontor pälvis 2022. aastal „Euroopa roheline kontori“ märgise, mis kinnitab, et liigume õiges suunas. Samuti on oluline, et märgise auditiga ei hinnata mitte ainult keskkonnasäästlikkust, vaid ka töötajate kohtlemist, nende tervist ja heaolu.

Jätkusuutlik töötaja

Rakendasime organisatsioonis tööle naasmise kontseptsiooni, mis võtab arvesse erinevaid COVID-19 stsenaariume, ning uute tööviisidega seotud põhimõtteid, et säilitada paindlikke töötingimusi ning tagada tööprotsesside järjepidevus erinevate COVID-19 stsenaariumide puhul. Veendumaks, et meil on uuest hübriiditöövormist ühine arusaam, oleme koostanud erinevaid koolitusi ja digitaalseid abivahendeid. Jätkasime kontorite kohandamist ruumihalduse ja tegevuspõhiste töökohtade juurutamise kaudu; tugevdasime digitaalse töökohta vahendeid, et võimaldada turvalist ja paindlikku hübriiditöö keskkonda. Oleme keskendunud heaolule töö juures, et ennetada uute tööviisidega kaasneva võimase tervise probleeme ning tõsta sellekohast teadlikkust. Viisime läbi uuendatud töökeskkonna riskihindamise ja võtsime vajalikke meetmeid, et aidata töötajail uute tööviisidega kohaneda ning parandada nende heaolu töö juures. Tänu sellele püsis töötajate kaasatus ja jätkusuutlikkus kogu aasta vältel kõrge tasemel.

Talendijuhtimine ja kriitilised pädevused

Talentide värbamiseks soovib Pank koostöös ülikoolidega järjepidevalt pangaväliseid kandidaate ligi meelitada. 2022. aastal sõlmisime koostöölepingu Narva kolledžiga, lisaks juba toimuva koostööle Tartu Ülikooli ja TalTech'iga. Koostöös Tartu Ülikooliga organiseerisime põhikoolide õpilastele ürituse „Matemaatika panganduses“, kus inspireerisime õpilasi õppima matemaatikat ja reaalaaineid. Meie eesmärk on pakkuda Panga töötajatele erinevaid arenguvõimalusi, et toetada nende karjääri pangas. Jätkusuutlikku järelkasvu planeerimisele aitab kaasa Swedbanki töötajatele pikaajalise perspektiivi pakkumine ning talitluspädevuse tagamine strateegiliste pädevuste arendamisega.

Strateegiliste pädevuste (rahapesu, KYC, juriidilised, nõustamisalased jmt pädevused) vastavus ja järjepidevus tagati regulaarsete koolitusega nendes valdkondades ning järelkasvu planeerimise hõlbustamiseks viidi läbi ka spetsiaalne AML/KYC arenguprogramm. Vajalike ettevõttesiseste pädevuste täiendamiseks korraldati mitmeid arendusprogramme, sh *Data & Analytic Academy* (Andmeteaduse ja analüütika akadeemia), *Tech University* (IT-ülikool), *Future Leaders* (Tuleviku juhid) ja *I am Swedbank*.

Juhtimise arendamisel keskendusime juhtimisraamistikku edasisele rakendamisele erinevates protsessides, täiendavat tähelepanu pöörasime enesejuhtimise pädevusele. Lisaks keskendusime jätkuvalt *LinkedIn Learning* platvormile, mille kaudu Swedbank Eesti koostas oma töötajatele hulga erinevaid õppeprogramme. Kasutusele on võetud ettevõttesisene *Learning & Development Platform* äpp, millega pakutakse täiendavaid viise koolituste läbimiseks.

Mõistmaks töötajate õppimisharjumusi, suhtumist täiendus- ja ümberõppesse, enesearengu eest vastutuse võtmisesse jms, viisime Baltikumi töötajate seas läbi ulatusliku küsitluse. Selline nulltaseme määramine andis väärtuslikku sisendi tegevuste kohta, mis on vajalikud, et saaksime järjepidevalt õppivaks organisatsiooniks.

Suvine *Kick Start* praktikaprogramm ja pidev koostöö ülikoolidega tagavad meie tööandja brändi nähtavuse ja populaarsuse üliõpilaste seas. Aasta 2022. tõi praktikaprogrammi rekordarvu osalisi (122 õpilast). Osaliste tagasiside näitas, et 86% osalejate jaoks ületas programm

ootusi. Pooltele praktikantidele pakuti programmi lõpus Pangas püsivat töökohta.

Toetamaks töötajaid energiakriisi keskkonnas, otsustas Swedbank neile talvetootust maksta. Tegemist on rahalise toetusega, mille suurus pärast maksude mahaarvamist on ligikaudu 200 eurot, ning mida makstakse kõigile (k.a. lapsepuhkusel ja haiguslehel olevatele) töötajatele, v.a. sajale kõrgeimat palka teenivale töötajale, 2022. aasta novembrist kuni 2023. aasta märtsini.

Tööturg

2022. aastal hoogustus töötajate liikumine tööturul seoses COVID-19 meetmete leevenemisega. Vabatahtlik tööjõu liikuvus jäi seatud eesmärgi piiridesse (9%), kuid töötajate seas on tunda suuremat valmisolekut töökohta vahetada.

Harukontoritesse tõi lisatööd suur hulk sõjapõgenikke, kes soovis pangakontosid avada. Eesliini töö hõlbustamiseks ja sõjapõgenike toetamiseks pangatoimingute tegemisel värbasime klienditeeninduse praktikandirollidesse 27 Ukraina pagulast.

Pangandus muutub aina digitaalsemaks, mis suurendab ka vajadust IT-spetsialistide järele, keda on tööturul aga vähe. Ka AML-i ja KYC-spetsialiste on keeruline leida. Sarnaselt 2021. aastale suudame 60% vabadest töökohtadest täita majasiseselt.

Täitmata positsioonid ja koroonast tingitud puudumised mõjutasid töötajate töömahtu ka 2022. aastal. Aktiivne majandus suurendas laenude ja laenu taotlustega seotud töökoormust.

Jätkasime tööandjabrändi tugevdamist. Septembris avalikustasime uue brändivideo „Töökoht, kus tunned end koduselt“, mille eesmärk oli parandada Swedbanki nähtavust kui suurepärase tööandja strateegilistes talentide (IT, analüütika, KYC/AML talentide) kanalites. Hinnatud tööandjana positsioneerime end ka olulistel ühiskondlikel teemadel arvamussliidrina.

Läbiviidud küsitluste ja hindamiste tulemusena omistati Swedbankile järgmised tiitlid ja märgised:

- „TOP tööandja 2022“ – 2.koht üldarvestuses ja 2.koht finantssektoris (CV-Online)
- „Atraktiivne tööandja 2022“ – tudengite seas 6.koht, ja palgatöötajate seas 9.koht (Kantar Emor)
- „Atraktiivne tööandja 2022“ – tudengite üldarvestuses 6.koht, majandustudengite hulgas 4.koht, kutsekoolide õpilaste hulgas 4.koht (Instar)
- „Ihaldusväärseimad tööandjad 2022“ – 6.koht, Lääne-Eesti (sh Pärnu) ja Ida-Eesti regioonis oleme TOP 5 hulgas (CV Keskus)
- „Austame erinevusi“ (märgis pikendatud 2022, väljastaja Eesti Inimõiguste Keskus)
- „Euroopa roheline kontor“ märgis (november 2022, väljastaja Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon).

Jätkasime nõuetele vastavate ja jätkusuutlike töösuhete tagamist; muuhulgas viisime läbi palgavahemike avalikustamise järeletegevusi, uuendasime töökorralduse põhimõtteid, juhiseid ja reegleid vastavalt uuele hübriiditöö keskkonnale.

Mitmekesisus ja kaasatus

Jätkasime 2022 aastal avatud, turvalise ja kaasava töökeskkonna loomise ja hoidmisega. Hooliva töökultuuri toetuseks lansseerisime aasta alguses ettevõttesisesse teavituskampaania „Julge hoolida“ teise osa, et ajal, mil hübriidkontor on saanud uueks reaalsuseks, oleks olemas meeskonna tunne ja tugi. 2021. aastal lansseeritud kampaania esimene osa pälvis „Kommunikatsioonitegu 2021“ konkursil parima sisekommunikatsiooni teo auhinna, mis anti üle 2022 aastal.

Naiste liikumise toetamiseks IT valdkonda, sai loodud *Swedbank Women in Tech* võrgustik. Selle eesmärgiks on populariseerida tehnoloogia valdkonda naiste seas ning tõsta soolist tasakaalu kõikides selle valdkonna töerollides.

Erivajadusega töötajate toetamiseks ja teavitamiseks sai siseveebi loodud alamleht, kuhu on koondatud abistav info teenuste, abivahendite, soodustuste jms kohta, mida võib vajada erivajadusega töötaja või töötaja, kelle kodus kasvab erivajadusega laps.

Eesti keelt mitte kõnelevate töötajate kogukonnale toe pakkumine on jätkunud ka sel aastal süsteemselt ja järjepidevalt. Samuti jätkus töötajatele keeleõppe võimaldamine. Korraldasime töötajatele ajalooga seotud seminari, orienteerumismängu Tallinna vanalinnas ja rahvusvahelise õhtusöögi, kus töötajad serveerisid kolleegidele oma rahvustoite. Pakume välismaalastest kogukonnale igakülgset tuge sisseelamisel ning Eestis hakkama saamisel.

Jätkuvalt keskendusime ka teadlikkuse tõstmisele mitmekesisuse valdkonna kohta ning jagasime oma kogemusi nii pangas sees kui ka väljaspool. Töötajatele korraldati ürituste sari *Self-Leadership Arena*, kus kajastati erinevaid mitmekesisust puudutavaid teemasid ning samuti tegime koostööd Eesti Ettevõtluskõrgkooliga Mainor, kus jagasime oma kogemusi personalijuhtimise õppekava tudengitele.

2022 aastal läbisime hindamise ja pikendasime mitmekesisuse tööandja märgist "Austame erinevusi". Mõttekojaga Praxis allkirjastasime koostööprojekti *Women in Leadership* aastateks 2023–2024. Projekti eesmärgiks on mõjutada Eesti organisatsioonide kultuuri ning avalikku arvamust selliselt, et meil tekiks rohkem naissoost tippjuhte ning organisatsioonikultuur toetaks soolist tasakaalu juhtimises.

Sotsiaalne kaasatus

Ettevõtluse, hariduse ja jätkusuutliku ühiskonna edendamine on Swedbank Eesti peamised eesmärgid kogukondades, kelle heaks me tegutseme. Meie jaoks tähendab see selliste projektide elluviimist, mis vastavad tegelikele sotsiaalsetele vajadustele ja kaasavad märkimisväärset osa ühiskonnast.

Säilitasime täies mahus kõik meie senised ühiskondlikud partnerlussuhted ning toetasime ka täiendavaid algatusi. Swedbank Eesti ja Heateo Sihtasutus on alates 2008. aastast aidanud meie „Ma Armastan Aidata“ annetuskeskkonna kaudu kaasa tasakaalustatud annetuskultuuri loomisele. 2022. aastal liitusid platvormiga kolm uut mittetulundusühingut, mis on keskendunud Ukraina aitamisele. Eesti inimeste annetused (kokku 0,7 miljonit eurot) „Ma armastan aidata“ platvormil kasvasid 2021. aastaga võrreldes ligi 63%, peamiselt tänu Ukraina abistamiseks tehtud annetustele (kokku 0,3 miljonit eurot). Swedbank Eesti annetas Ukraina abistamiseks täiendavad 0,2 miljonit eurot.

Annetada saab ka aega, osaledes selleks vabatahtlikuna erinevate, ühiskonna heaolul panustavate algatuste töös. Alates 2016. aastast on kõigil meie töötajatel aastas kaks tasustatud vaba päeva, mis on ette nähtud erialaseks heategevuseks ja ajaannetuseks meeskonnaga koos. Sel aastal oli heategude suve raames toimuv meeskondlik ajaannetus populaarsem kui kunagi varem: osales 1 128 Swedbankurit, kes tegid üle Eesti kokku 125 heategu. Aja annetamise juurde kuulub ka meie erialaste oskuste jagamine ja noorte aitamise teadlike karjäärivalikute tegemisel. 2022. aastal viisid meie töötajad läbi 84 külalistungit ja tutvustasid oma tööd 31 töövarjule (enamasti „Tuleviku Tegijate“ algatuse raames, mis varem kandis nime „Tagasi Kooli“).

Samuti aitame vähendada ebavõrdsust koolides. „Noored Kooli“ viib uusi inspireerivaid õpetajaid suurima väljalangejate arvuga koolidesse. Möödunud aastal alustas 28 uut õpetajat 2-aastast

programmi koolides üle kogu Eesti.

Uuendustele ja ettevõtlusele pühendunud pangana peame oluliselt uute ideede toetamist. Swedbank Eesti, Teaduspark Tehnopol ja Tallinna Tehnikaülikooli koostöös loodud Eesti esimene prototüüpide rahastu Prototron toetab idufirmasid rahaliselt esimese töötava tootenäidise valmistamisel. 2022. aasta lõpu seisuga on Prototron rahastanud 95 meeskonda enam kui 1,2 miljoni euroga. Aitamaks uusi ideid ellu viia, toetab Swedbank kaaskorraldajana jätkuvalt Baltikumi suurimat ettevõtlusfestivali sTARTUp Day'd. Alates 2022. aastast on meie eesmärk toetada veelgi enam startup'ide ökosüsteemi ja aidata startup'idel kasvada erinevate koostöövormide, tegevuste ja ürituste abil, sh investeerimisinglite programmi koostöös Estbaniga, Noorte Ettevõtjate Suvekool, *Empowering Women* programmi koostöös Garage 48-ga, Eesti Startup Auhinnad. Samuti toetas Swedbank Eesti noorte sotsiaalse ettevõtluse programmi Changemakers, noortekonverentsi „Lahe Koolipäev“ ja andis välja noorte tunnustuskampaania auhinna „Hea eeskuju“.

Samuti toetame Eesti inimeste vaimset ja füüsilist tervist. Selles valguses jätkas Swedbank ka meie noorte sporditoetuste programmi ja Eesti Terviseradade rahastamist (Swedbank oli üks Eesti Terviseradade kaasasutajaid).

Kantar Emori suurettevõtete maine uuringu põhjal oli Swedbank 2022. aastal Eesti mainekaim ettevõtte (jagasime esikohta Teliaga). Kantar Emor viis seda uurimust läbi juba 23. korda. Esimesele kohale tuli Swedbank Eesti viimati 2018. aastal. Swedbank Eesti maine on parim naiste ja muukeelsete elanike seas.

Ärietika Swedbankis

Swedbank Eestis on mis tahes korruptsiooni suhtes nulltolerants. Panga korruptsioonivastane töö aluseks on ABC raamistik, mis koosneb Swedbanki altkäemaksu- ja korruptsioonivastasest poliitikast (ABC poliitika) ning Grupi tasandi juhistest, millega tagatakse Panga üksustele ja töötajatele ennetusmeetmetega seotud juhiseid. Kõik Swedbank Eesti üksused ja tütarettevõtted vastutavad korruptsiooniriskide tuvastamise, hindamise ja mõistmise eest ning riskide maandamiseks ja juhtimiseks vajalike meetmete rakendamise eest.

Finantstulemused

Aruandeaasta kasum

Swedbank Eesti 2022. aasta aruandeaasta kasum ulatus 206,7 miljoni euroni (188,6 miljonit eurot aastal 2021). Aruandeaasta kasumit mõjutasid enim suurenenud neto intressitulud, mida tasakaalustasid kahanenud puhastulu finantsinstrumentid ja puhas teenustasutulu, kasvanud kulud ja krediidi kahjum.

Tulud kokku

Puhastulu kokku kasvas eelmise aastaga võrreldes 47,7 miljoni euro võrra (12%) 444,8 miljoni euroni (2021. aastal 397,1 miljonit eurot). Kasvu toetasid kõrgem intressitulu ja puhastulu kindlustustegevusest.

Neto intressitulu

Neto intressitulu ja muu sarnane tulu kasvas eelmise aastaga võrreldes 57,0 miljoni euro võrra (26%) 280,1 miljoni euroni, peamiselt seoses kõrgema intressituluga (kõrgemad laenude ja keskpanga intressitulud).

Neto teenustasutulu

Neto teenustasutulu oli 2022. aastal 74,1 miljonit eurot (2021: 79,1 miljonit eurot), peamiselt tänu turva- ja muude tasude tõusule.

Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt

Puhastulu finantsinstrumentidel kahanes 9,9 miljoni euro võrra (-87%), langedes 1,6 miljoni euroni; seda peamiselt finantsinstrumentide õiglase väärtuse muutustest tuleneva kahjumi tõttu.

Puhastulu kindlustustegevusest

Puhastulu kindlustustegevusest kasvas 4,5 miljoni euro võrra (7%), ulatudes 2022. aastal 70,4 miljoni euroni, võrreldes 65,9 miljoni euroga 2021. aastal. Kasvu tõi P&C Insurance ja elukindlustuse kindlustusmaksete suurenemine.

Muud tulud

Muud tulud kasvasid 2021. aastaga võrreldes 1,1 miljoni euro võrra (6,3%). Suurenenud IT-teenuste tulu tasakaalustasid väiksemad ettevõttesisesed arved.

Üldhalduskulud

Üldhalduskulud kasvasid 2021. aastaga võrreldes 19,2 miljoni euro võrra (12%). Kulude kasv oli peamiselt tingitud grupisest kulude suurenemisest. Kulu-tulu suhe oli 2022. aastal 0,41 (2021: 0,42).

Laenukahjumid

Krediidikahjumid ulatusid 2022. aastal 16,4 miljoni euroni (2021: 11,5 miljoni eurot). Laenukahjumite suhe netolaenuadesse oli 2022. aastal -0,17% (2021: -0,13%). Allahinnatud laenuade maht oli 69,7 miljoni eurot, võrreldes 47,9 miljoni euroga 2021. aastal.

Maksud

Swedbank Eesti on üks suurimaid maksude ja regulatiivsete tasude maksjaid Eestis. Grupi 2022. aasta koondkasumiaruanne sisaldab 87 miljoni eurot (2021: 84 miljoni eurot) Eestis tasumisele kuuluvaid makse ja tasusid. Sellest 46 miljoni eurot (2021: 40 miljoni eurot) moodustavad ettevõtte tulumaks ja käibemaks, 29 miljoni eurot (2021: 33 miljoni eurot) tööjõumaksud ja 12 miljoni eurot (2021: 11 miljoni eurot) kohustuslikud tasud, sealhulgas hoiuste tagamise fondi maksed ja regulatiivsed tasud. Eesti maksualastes õigusaktides ei tehtud olulisi muudatusi, mis oleksid mõjutanud Grupi 2022. aasta finantstulemusi.

Laenud ja hoiused**Laenud**

Laenumaht kasvas 2021. aastaga võrreldes 528 miljoni euro võrra (6%). Enim suurenesid eluasemelaenud, äri-laenud ja liisinguportfell. Swedbank Eesti laenuade turuosa oli 2022. aasta 31. detsembri seisuga 38,4% (2021. aasta 31. detsembri seisuga 39,8%).

2020. aasta 24. juunil osales Swedbank Eesti Euroopa Keskpanka (EKP) suunatud pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide kolmanda seerias (TLTRO-III) ning laenas 1 645 miljoni eurot 3-aastase tähtajaga ning ennetähtaegse tagasimakse võimalusega ühe aasta möödumisel kokkuleppest, alates 2021. aasta septembrist. Selle rahastamisvahendi eesmärk on toetada pangalaenuade andmist kodumajapidamistele ja ettevõtetele, eriti väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes seisavad silmitsi koroonaviiruse puhanguga seotud häirete ja/või ajutise rahastuse nappusega, pakkudes pankadele soodsate laenuitingimustega pikaajalist rahastust. Swedbank Eesti otsustas kasutada ennetähtaegse tagasimakse võimalust ja maksis Euroopa Kesk pangale 2022. aasta 23. novembril tagasi 1 645 miljoni eurot.

Hoiused ja säästud

Hoiuste maht vähenes eelmise aastaga võrreldes 461 miljoni euro võrra (4%), seda peamiselt ärisegmendi portfelli kahanemise tõttu. Laenuade-hoiuste suhe oli 2022. aasta 31. detsembri seisuga 83% (2021. aasta 31. detsembri seisuga 75%). Swedbank Eesti hoiuste turuosa oli 2022. aasta 31. detsembri seisuga 41,6% (2021. aasta 31. detsembri seisuga 43,4%).

Finantssuhtarvud

	2022	2021
	Grupp	Grupp
Omakapitali tootlus ¹⁾ , %	12,2	10,5
Varade tootlus ²⁾ , %	1,4	1,2
Kulu/tulu suhtarv ³⁾	0,41	0,42
Laenuade/hoiuste suhtarv ⁴⁾ , %	83	75
Laenukahjumite suhe desse ⁵⁾ , %	0,17	0,13
Kapitali adekvaatsuse määr ⁶⁾ , %	26	33

1) Kogu koondkasum jagatud omavahendite keskmisega (kuupõhine)

2) Kogu koondkasum jagatud varade keskmisega (aastapõhine)

3) Kulud enne laenukahjumite ja tulumaksu kokku jagatud kogutuludega

4) Laenu klientidele jagatud võlgnevusega klientidele (hoiused ja laenud)

5) Krediidikahjumid või -kasumid jagatud laenuade klientidele

6) Omavahendid jagatud koguriskipositsiooniga

4 Peamised riskid

Swedbank Eesti määratluse kohaselt on risk ettevõtte sisestest protsessidest või tulevikus aset leida võivate sise- või välissündmustest tulenev potentsiaalselt negatiivne mõju Grupi turuväärtusele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ja mõju Swedbank Eesti tulule, omakapitalile või turuväärtusele.

Peamiste riskitüüpide on määratletud:

- krediidirisk;
- likviidsusrisk;
- tururisk;
- operatsioonirisk;
- kindlustuse valdkonna risk;
- ESG risk;
- muud riskid.

Detailsem teave peamiste riskide ja Eesti Panga ja Euroopa Keskpanka poolt kehtestatud usaldatavusnõuete täitmise kohta on toodud käesoleva aruande lisas 4.

5 Põhitegevusalad ja riskijuhtimise strateegia

Pank on ematähtsuse Grupile, mis tegeleb panganduse ning sellega seotud säästmis- ja varahaldustegevustega.

Grupi tegevuses on kesksel kohal riskide ennetamine ja juhtimine. Riskijuhtimine algab äritegevustest ja hõlmab kõiki Grupi töötajaid. Riskijuhtimine on osa kõikidest grupisestest protsessidest, samuti on see Panga igapäevase tegevuse ja otsuste langetamise protsessi loomulik ja lahutamatu osa. Ärijuhtkond haldab oma vastutusvaldkonnas riske ning vastutab selle eest, et olemas on asjakohased protsessid ja sisekontrollistruktuurid, mille eesmärk on tagada riskide tuvastamine, hindamine, juhtimine, jälgimine, aruandlus ja nende hoidmine ettevõtte riskiisupiirides.

Riskikorraldus kui kontrollifunktsioon tagab riskijuhtimise ja kontrolli protsessi asjakohase kavandamise ja rakendamise, et kaitsta Panka ja Gruppi tahtmatute ja lubamatute riskide võtmise eest.

6 Sisekontrolli struktuur ja teostus

Panga ja Grupi riskijuhtimisprotsess põhineb kolmel kaitseliinil:

- esimene kaitseliin viitab kõigile neile riskijuhtimistegevustele, mida teostavad tasandijuhid ja klientidega otseselt kokku puutuvad töötajad;
- teise kaitseliini tagavad sõltumatud riski- ja vastavuskontrolli funktsioonid;
- Kolmandat kaitseliini teostab siseauditi funktsioon, mis viib juhtimise ja sisekontrollide süsteemi kohta läbi sõltumatuid perioodilisi analüüse.

Riskijuhtimise struktuur on kooskõlas Swedbank Grupi teemakohaste põhimõtetega, mille kohta leiab täpsemat teavet veebilehelt: <https://www.swedbank.com/investor-relations/risk-and-capital-adequacy/risk-management.html>.

7 Viited ja lisaselgitused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta

Euroopa Parlamendi poolt nõutud mittefinantsalane aruanne on Tegevusaruande osa.

Oluline lisainfo on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ja lisades.

8 Sündmused pärast bilansipäeva

Bilansipäeva järel märkimisväärsed sündmused aset leidnud ei ole.

9 Grupi tegevuste plaanid

Täiendatud strateegiline fookus

Oleme Swedbank Grupis defineerinud neli strateegilist fookusvaldkonda, kuhu oma jõupingutused suunata – fookus põhitegevusel, fookus põhialustel, fookus tarbijaväärtuse loomisel ja fookus tegevuse tulemlikkusel.

Fookus põhitegevusel

Keskendume Swedbanki tugeva ja kasumliku äritegevuse kasumlikule kasvule Panga neljal koduturul: Eestis, Lätis, Leedus ja Rootsis. Swedbank on pank, mis pakub paljudele eraklientidele, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ning valitud suurettevõtetele finantseerimise, säästmise, kindlustuse ning igapäevapanganduse tooteid ja teenuseid. Klientide vajaduste täitmiseks teeme koostööd erinevate partneritega; meie kõige olulisemaks partneriks on hoiupangad. Üleminek jätkusuutlikumale ühiskonnale on jätkuvalt meie põhitegevuse keskmeks.

Fookus põhialustel

Panga stabiilne vundament on äärmiselt oluline tagamaks kasumlikkust, aga ka pikaajaline väärtus aktsionäride jaoks. Seetõttu on strateegiliselt oluline keskenduda põhialustele, mis on seotud õigusaktide järgimise, pangasisese juhtimise ja kontrolliga, stabiilse ja vastupidava tehnoloogiataristu ning töötajatele atraktiivse töökohta tagamisega, mille kultuur on rajatud kaasatusele ja vastutuse võtmisele. Need valdkonnad on olulised Swedbanki tegevusloa, kindla riskijuhtimise, klientide usalduse ja rahulolu, töötajate kaasatuse ja kulutõhususe tagamiseks, kuid on keskse tähtsusega ka teistes valdkondades oluliste muudatuste elluviimise seisukohast.

Fookus tarbijaväärtuse loomisel

Meie tegevus põhineb kliendisuhetel ning veendumusel, et kõiges tuleb lähtuda kliendi heaolust. Keskendume ennetavale nõustamisele kliendile sobival moel, pidades silmas jätkusuutlikkust ja lihtsust. Oleme füüsiliste teeninduskohtadega digitaalne pank, mis loob klientidele

väärtust vastavalt nende personaalsetele vajadustele. Meie edu põhineb pikaajalistel suhetel ja mitmekülgsetel pakumistel, tänu millele saavad kliendid Swedbanki oma partneriks valida kõigi vajalike finantstoimingute puhul. Soovime olla tulevikuski klientidele atraktiivne valik ning tagada, et vastame klientide ootustele olles usaldusväärne partner kogu kliendi eluea vältel.

Fookus tegevuse tulemlikkusel

Keskendume keerukuse vähendamisele, toodete ja pakumiste ühtlustamisele ning protsesside ja tööviiside tõhususe suurendamisele, et lihtsustada klientide rahaasju ning realiseerida investeringute ja ressursside väärtust. Uus tehnoloogia ja automatiseerimine on peamisteks vahenditeks nende ülesannete tõhususe ja võimekuse suurendamisel, millega loome kõige enam lisaväärtust. See võimaldab meil pakuda kasumlikke tooteid ja teenuseid, kasutada ära mastaabisäästlikkust, vastata edaspidigi klientide ootustele ja pidada konkurentidega sammu.

10 Finantsriskide juhtimine

Grupp juhib finantsriske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kirjeldatud viisil. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on määratletud finantsriski juhtimise eesmärgid ning riskide maandamiseks rakendatud meetmed, samuti krediidi- ja tururiskide ulatus Grupis.

11 Kapitali adekvaatsuse analüüs

Kapitali adekvaatsuse nõue on õigusaktides sätestatud nõue, kui palju omavahendeid peab pangal olema sõltuvalt panga võetavatest riskidest (regulatiivne kapital). Grupi kapitali adekvaatsuse nõue põhineb ELi kapitalinõuete määrusel (CRR).

Kapitalinõuete määrase raames peab panga kogukapital olema võrdne vähemalt krediidi-, turu- ja operatsiooniriski kapitalinõuete summaga, sealhulgas kombineeritud kapitalipuhvrid ja 2. samba lisakapitalinõuded (Pillar 2 requirement, P2R) ja -soovitused (Pillar 2 guidance, P2G). Swedbank Eesti miinimumkapitalinõuded kasvasid eelmise aastaga võrreldes 100 baaspunkti võrra, seda peamiselt vastutsükliise kapitali puhvri kasvu toel (Eestis 1,0%). Teise samba nõuded ja soovitused jäid eelmise aastaga võrreldes samaks. Swedbank Eesti miinimumkapitalinõue on võrdne esmaste omavahendite (Tier 1) suhtarvuga (s.o esmased omavahendid (Tier 1) võrrelduna koguriskipositsiooniga) 12,0% ja kogukapitali adekvaatsuse suhtarvuga (s.o omavahendid kokku võrrelduna kogu riski positsiooniga) 16,3%.

2022. aasta 31. detsembril olid nii Swedbank Eesti esmaste omavahendite (Tier 1) suhtarv kui kogukapitali adekvaatsuse suhtarv 26,2% (2021. aasta 31. detsembril 33,0%). Seega on Swedbank Eesti kapitaliseeritud tugevalt üle kapitalinõuete. 2022. aasta lõpus oli Swedbank Eesti finantsvõimenduse määr 10,5% (2021. aasta lõpus 9,4%).

2022. aasta järelevalve- ja hindamisprotsessis (SREP) leiti, et Swedbank Eesti on piisavalt kapitaliseeritud ja suudab ka edaspidi täita regulatiivseid kapitalinõudeid.

Grupp ka Pank vastasid kõigile regulatiivsetele nõuetele kogu 2022. aasta vältel.

Täiendav info Swedbank Eesti kapitaliadekvaatsuse kohta on avalikustatud kolmanda samba (Pillar 3) riski juhtimise ja kapitaliadekvaatsuse 2021. aasta raportis Swedbank Grupi veebilehel www.swedbank.com; eestikeelne teave on avaldatud lehel www.swedbank.ee.

	Konsolideeritud tulemus	
Kapitali adekvaatsus	2022	2021
Esimese taseme põhiomavahendid (CET1 kapital)	1 522	1 518
Täiendavad esimese taseme omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier 1 kapital)	1 522	1 518
Teise taseme omavahendid (Tier 2 kapital)	0	0
Omavahendid kokku	1 522	1 518
Koguriskipositsioon	5 813	4 601
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv, %	26,2%	33,0%
Esimese taseme omavahendite (Tier 1) suhtarv, %	26,2%	33,0%
Koguomavahendite suhtarv, %	26,2%	33,0%

	Konsolideeritud tulemus	
Kapitali adekvaatsus	2022	2021
Grupi omakapital finantsseisundi aruandes ¹⁾	1 558	1 554
Kindlustusettevõtete dekonsolideerimine	2	2
Täiendavad väärtuse korrigeerimised	-1	-7
Immateriaalsed varad peale edasilükkunud tulumaksu kohustusi	-1	-1
Sisereitingute meetodi järgne eraldiste puudujääk oodatava kahjuga võrreldes	-33	-26
CET1 kapitali täiendavad mahaarvamised (artikkel 3 CRR)	-3	-4
Esimese taseme põhiomavahendid (CET1 kapital)	1 522	1 518
Täiendavad esimese taseme omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier 1 kapital)	1 522	1 518
Teise taseme omavahendid (Tier 2 kapital)	0	0
Omavahendid kokku	1 522	1 518
Krediidiriskide miinimumkapitalinõuded, standardmeetod	64	62
Krediidiriskide miinimumkapitalinõuded, sisereitingute meetod	351	263
Tururiskide miinimumkapitalinõuded	0	0
Kauplemisportfell	0	0
sellest muud riskid peale VaR-i ja SVaR-i	0	0
Operatsiooniriskide miinimumkapitalinõuded	48	43
Täiendavate riskiga kaalutud varade (artikkel 3 CRR) miinimumkapitalinõuded	2	0
Miinimumkapitalinõuded kokku ²⁾	465	368
Krediidiriskide riskiga kaalutud varad	5 187	4 062
Koguriskipositsioon tururiski puhul	1	2
Koguriskipositsioon kredidiväärtuse korrigeerimise (CVA) puhul	1	2
Koguriskipositsioon operatsiooniriski puhul	594	535
Täiendavad riskiga kaalutud varad (artikkel 3 CRR)	30	0
Koguriskipositsioon	5 813	4 601
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv, %	26,2%	33,0%
Esimese taseme omavahendite (Tier 1) suhtarv, %	26,2%	33,0%
Koguomavahendite suhtarv, %	26,2%	33,0%

	Konsolideeritud tulemus	
Kapitalinõuded	2022	2021
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1 kapitali) nõuded koos puhvritega	12,0%	11,0%
sealhulgas CET1 miinimumkapitali nõue	4,5%	4,5%
sealhulgas kapitali säilitamise puhver	2,5%	2,5%
sealhulgas vastutsükliline kapitali puhver	1,0%	0,0%
sealhulgas süsteemse riski puhver	0,0%	0,0%
sealhulgas muu süsteemselt olulise ettevõtja puhver	2,0%	2,0%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite kulu ¹⁾	2,0%	2,0%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite nõue	1,0%	1,0%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite prognoositav tase	1,0%	1,0%
Esimese taseme (Tier 1) täiendavate omavahendite miinimumkapitalinõue ²⁾	1,8%	1,8%
Teise taseme (Tier 2) miinimumkapitalinõue ³⁾	2,5%	2,5%
Kapitalinõuded kokku	16,3%	15,3%

¹⁾ Teise samba (Pillar 2) tasu on määratud 2022. aastal järelevalve ja hindamisprotsessi (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) raames.

²⁾ Esimese taseme (Tier 1 kapital) mõju miinimumkapitalinõude täitmisele ei saa ületada piirmäära, s.o 1,8%.

³⁾ Teise taseme omavahendite (Tier 2 kapital) mõju ei saa ületada piirmäära, s.o 2,5%.

12 Oma aktsiate tagasiostmine

Pank ei oma enda aktsiaid ning ei müünud ega ostnud neid aruandeperioodil. Ka tütarettevõtjad ei omandanud ei Panga ega oma aktsiaid.

13 Aktsiakapital

	ISIN kood	Aktsiate arv, tk	Nimiväärtus, EUR	Koguväärtus, EUR	Osalus aktsiakapitalis (%)
Registreeritud aktsiad	EE0000001063	85 000 000	1	85 000 000	100,0
Kokku:		85 000 000		85 000 000	100,0

Aktsiate omanikul on kõik Eesti Vabariigi seadustega kehtestatud õigused ja kohustused.

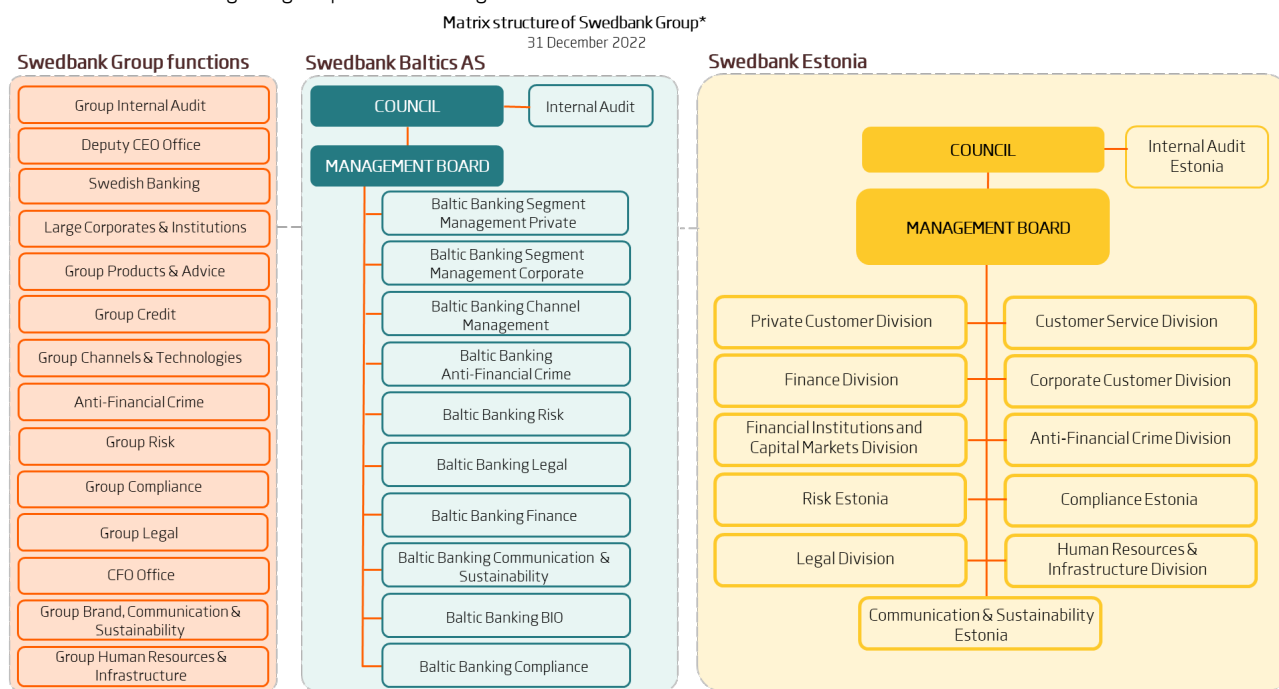
14 Aktsionärid

Aktsionär	Aktsiate arv, tk	Osalus aktsiakapitalis ja hääleõigus (%)
Swedbank Baltics AS (Ettevõtte registrikood 40203295309; aadress: Riia, Balasta dambis 15, LV-1048, Läti)	85 000 000	100,0

15 Organisatsiooni struktuur

Grupi struktuur toetab Grupi tegevuste optimaalset korraldamist, protsesside efektiivsust ja töötajate kõrgtasemelist kompetentsi ning määratleb selged vastusalad.

Swedbanki Grupp tegutseb maatriksstruktuuris, mis tagab koostööst ja grupiülesest ekspertteadmiste jagamisest tekkiva sünergia kasutamise. Selle maatriksstruktuuri osana kasutab ka Swedbank Eesti mainitud eeliseid ja lõikab kasu grupiülesest sünergiast. Maatriksstruktuuri tööd teostatakse funktsionaalsete aruandlusliinide kaudu, mis seovad Swedbank Eesti üksused Swedbank Baltics AS-i vastavate üksustega ning Grupi funktsioonidega.

* Functional reporting lines link also selected units within Swedbank Estonia and Group functions, namely, Risk and Compliance with their Group counterparties in order to ensure additional enhanced group steering, supervision and subject matter guidance.

16 Teave panga nõukogu ja juhatuse liikmete kohta

31. detsembri 2022 seisuga kuulusid Swedbank AS nõukogusse:

Jon Henrik Lidefelt	Nõukogu esimees
Lars Stefan Frisk	Nõukogu aseesimees
Mustapha Messili	Nõukogu liige
Anna Peyron Lindström	Nõukogu liige
Valdur Laid	Sõltumatu nõukogu liige
Kai Realo	Sõltumatu nõukogu liige

2022. aasta jooksul nimetati nõukogu liikmeks:

Lars Stefan Frisk	20. mail
Anna Peyron Lindström	12. augustil
Kai Realo	26. septembril

2022. aasta jooksul astus nõukogust tagasi:

Tiina Sepa	20. mail
Tarmo Pajumets	12. augustil
Magnus Olsson	26. septembril

31. detsembri 2022 seisuga kuulusid Swedbank AS juhatusse:

Olavi Lepp	Juhatusesimees
Anna Kõuts	Juhatuses liige
Liisi Himma	Juhatuses liige
Tarmo Ulla	Juhatuses liige
Ede Raagmets	Juhatuses liige
Annemari Õunpuu	Juhatuses liige
Jelena Vahtra	Juhatuses liige
Raul Vahtra	Juhatuses liige

2022. aasta jooksul nimetati juhatuse liikmeks:

Annemari Õunpuu	1. veebruaril
Jelena Raid	8. märtsil

2022. aasta jooksul astus nõukogust tagasi:

Kerstin Pilt	1. veebruaril
Ivar Kallast	8. märtsil

17 Panga komiteed

Juhatus on moodustanud komiteed krediidiotsuste tegemiseks (juhatuse krediidikomitee), paremaks ärijuhtimiseks (talitluspidevuse komitee), jätkusuutlikkuse ja eetikaga seotud küsimuste lahendamiseks (jätkusuutlikkuse komitee) ja „tunne oma klienti“ põhimõtete jälgimiseks („tunne oma klienti“ komitee). Nende komiteede pädevus, liikmed ja töökord määratakse kindlaks juhatuse otsustega.

Nõukogu on moodustanud uued komiteed aitamaks Nõukogul täita selle kohustust teostada seiret ja tagada Pangas kindel riskijuhtimine ning teostada järelevalvet riskistrateegia elluviimise üle (riskikomitee), tagada Pangas ja teostada seiret kindla nomineerimis- ja tasustamisprotsessi üle (nomineerimis- ja tasustamiskomitee), teostada seiret juhatuse tegevuse üle, et tagada Pangas kindel sisekontroll, juhtimine, riskihalduse ning auditeerimine (auditi komitee). Nende komiteede pädevus, liikmed ja töökord määratakse kindlaks Nõukogu otsustega.

18 Kasumi ja dividendide jaotamise ettepanek

Grupi üldine dividendipoliitika näeb ette, et aktsionäridele makstakse 100% jooksva aasta kasumist, millest on maha arvatud dividendide maksimisega kaasnevad maksud. Dividendide lõplik suurus otsustatakse alles pärast majandusaasta lõppu, järgides seejuures uuendatud kapitali prognoosi ja õiguslaseid soovitusi.

Lisainfo on avalikustatud peatükis „Juhatuses ettepanek kasumi jaotamiseks“.

19 Väline audiitor

2022. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on auditeeritud AS PricewaterhouseCoopers poolt. 2022. aasta jooksul on Grupi audiitor osutanud muid auditeeritavuseid, mis on audiitorilt nõutud vastavalt krediidiasutuste seadusele ja väärtipaberituru seadusele, ning muid teenuseid, mis on lubatud vastavalt Eesti Vabariigi auditeeritavuse seadusele.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne ja lisad

- 16 Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne
- 17 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne
- 18 Konsolideeritud rahavoogude aruanne
- 20 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

- 21 Lisa 1, Ettevõtte ülevaade
- 21 Lisa 2, Arvestuspõhimõtted
- 27 Lisa 3, Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud
- 28 Lisa 4, Riskid
- 53 Lisa 5, Kapital
- 54 Lisa 6, Neto intressitulu
- 55 Lisa 7, Neto teenustasutulu
- 56 Lisa 8, Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt
- 57 Lisa 9, Puhastulu kindlustustegevusest
- 57 Lisa 10, Muud tulud
- 58 Lisa 11, Personalikulud
- 60 Lisa 12, Muud üldhalduskulud
- 60 Lisa 13, Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum
- 60 Lisa 14, Krediidikahjumid/-kasumid
- 61 Lisa 15, Materiaalse põhivara mahakandmine
- 61 Lisa 16, Tulumaks
- 61 Lisa 17, Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad
- 61 Lisa 18, Laenud krediitiasutustele
- 62 Lisa 19, Laenud klientidele
- 62 Lisa 20, Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid

- 62 Lisa 21, Finantsvarad, mille investeerimisrisk on kliendil
- 62 Lisa 22, Aktsiad ja osalused
- 63 Lisa 23, Tuletisinstrumentid ja riskimaandamisarvestus
- 64 Lisa 24, Materiaalne ja immateriaalne põhivara
- 65 Lisa 25, Muud varad
- 65 Lisa 26, Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised
- 65 Lisa 27, Võlgnevused krediitiasutustele
- 65 Lisa 28, Klientide hoiused ja laenud
- 66 Lisa 29, Kindlustustegevuse kohustused
- 66 Lisa 30, Muud kohustused
- 66 Lisa 31, Viitvõlad ja ettemakstud tulud
- 67 Lisa 32, Eraldised
- 67 Lisa 33, Panditud varad, tingimuslikud ja siduvad bilansivälised kohustused
- 68 Lisa 34, Finantsinstrumentide mõõtmiskategooriad
- 71 Lisa 35, Finantsinstrumentide õiglase väärtus
- 73 Lisa 36, Seotud osapooled
- 74 Lisa 37, Kasumiaruande ja muu koondkasumiaruande muudetud esitusviis
- 75 Lisa 38, Sündmused pärast bilansipäeva
- 76 Lisa 39, Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2022	2021 ¹⁾
Intressitulud sisemise intressimäära meetodil		261,6	222,1
Muu sarnane tulu		40,7	31,9
Intressitulud ja muu sarnane tulu		302,3	254,0
Intressikulud		-22,2	-30,8
Neto intressitulu ja muu sarnane tulu	6	280,1	223,2
Vahendus- ja teenustasutulud		110,6	110,5
Vahendus- ja teenustasukulud		-36,5	-31,4
Neto teenustasutulu	7	74,1	79,1
Puhastulu (-kulu) kaubeldavatelt finantsinstrumentidelt	8	6,9	12,0
Puhastulu (-kulu) mittekaubeldavatelt finantsinstrumentidelt	8	-5,3	-0,6
Kindlustuspreemiad		185,5	161,9
Kasum/kahjum investeerimislepingutega seotud finantsvaradelt		-98,0	93,0
Edasikindlustusandjatele loovutatud kindlustuspreemiad		-16,5	-14,0
Kindlustusnõuded		-113,4	-95,9
Investeerimislepingute finantskohustuste õiglase väärtuse muutus		98,0	-93,0
Edasikindlustusandjate tagasi makstud kindlustusnõuded		14,8	13,9
Puhastulu kindlustustegevusest	9	70,4	65,9
Muud tulud	10	18,6	17,5
Tulud kokku		444,8	397,1
Personalikulud	11	-75,2	-91,7
Muud üldhalduskulud	12	-98,6	-62,9
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	13	-10,0	-10,0
Kulud enne laenukahjumeid ja tulumaksu kokku		-183,8	-164,6
Krediidikahjumid/-kasumid	14	-16,4	-11,5
Materiaalse põhivara allahindlus	15	-0,9	0,0
Kriisilahendusfondi maksed		-3,9	-2,6
Kasum enne tulumaksu		239,8	218,4
Tulumaks	16	-33,1	-29,8
Aruandeaasta kasum		206,7	188,6
Koondkasum kokku		206,7	188,6

¹⁾ Kasumiaruande ja muu koondkasumiaruande esitlusviisi on muudetud (lisa 37).

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2022	2021
Varad			
Raha ja nõuded keskpankadele		2 846	4 043
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	17	169	389
Laenud krediidiasutustele	18	1 115	135
Laenud klientidele	19	9 644	9 117
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	20	89	1 961
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on klientidel	21	663	738
Tuletisinstrumentid	23	29	15
Aktsiad ja osalused	22	13	14
Immateriaalne põhivara	24	1	1
Materiaalne põhivara	24	31	28
Lühiajalised tulumaksuvad		1	0
Edasilükkunud tulumaksuvara	16	3	3
Muud varad	25	113	65
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	26	10	8
Varad kokku		14 727	16 517
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Võlgnevused krediidiasutustele	27	23	1 655
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	28	11 651	12 111
Kindlustustegevuse finantskohustused	29	689	764
Tuletisinstrumentid	23	29	15
Lühiajalised maksukohustused		10	5
Edasilükkunud tulumaksukohustused	16	10	11
Muud kohustused	30	141	85
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	31	10	12
Eraldised	32	118	116
Eelisnõudeõiguseta kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused	27	280	0
Kohustused kokku		12 962	14 774
Omakapital			
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital		1 765	1 743
Aktsiakapital		85	85
Ülekurss		31	31
Reservid		42	42
Jaotamata kasum		1 400	1 396
Aruandeaasta kasum		207	189
Omakapital kokku		1 765	1 743
Kohustused ja omakapital kokku		14 727	16 517

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2022	2021
Äritegevus			
Kasum enne tulumaksu		240	218
Krediidikahjumid		16	11
Intrassitulud	6	-302	-254
Intrassikulud	6	22	33
Põhivara kulum ja väärtuse langus	13	11	10
Äritegevuse korrigeerimised kokku		-253	-200
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutus (neto)			
Ettemaksete muutus		-2	-1
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus		-985	29
Õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande kajastatud väärtapaberite muutus		2 164	-305
Kohustusliku reservi muutus keskpangas		4	-20
Laenude muutus		-535	-606
Muude varade muutus		-46	-2
Teistele pankadele tasutavate lühiajaliste võlgnevuste muutus		-12	-1
Nõudmiseni hoiuste muutus		-612	1 616
Tähtajaliste hoiuste muutus		150	-109
Muude kohustuste muutus		-23	137
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste korrigeerimised kokku		103	738
Saadud intressid		318	233
Makstud intressid		-22	-33
Makstud tulumaks		-29	-31
Rahavood äritegevusest		357	925
Investeeringustegevus			
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud väärtapaberite lunastamine		3	14
Materiaalse põhivara soetamine	24	-4	-4
Immateriaalse põhivara soetamine	24	-1	-1
Rahavood investeeringustegevusest		-2	9
Finantseerimistegevus			
Keskpangalt ja valitsuselt saadud arvelduslaenud		-1 645	0
Teistele pankadele tagasi makstud pikaajalised laenud		0	-2
Eelisnõudeõiguseta kõrgema nõudeõiguse järguga laenud		280	0
Rendimaksud		-5	-5
Makstud dividendid		-183	-177
Aktsiapõhised maksed töötajatele		-2	-3
Rahavood finantseerimistegevusest		-1 555	-187
Aruandeaasta rahavood		-1 200	747
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-1 200	747
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses		3 954	3 207
Aruandeaasta rahavood		-1 200	747
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus		2 754	3 954

Selgitused konsolideeritud rahavoogude aruande juurde

Rahavoogude aruanne kajastab aruandeperioodi laekumisi ja makseid, samuti raha ja raha ekvivalente aasta alguses ja lõpus. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil ja see on jaotatud laekumisteks ja makseteks äritegevusest, investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest.

Äritegevus

Rahavood äritegevusest kajastavad aruandeaasta äritegevuse tulemust. Kirjeid, mida äritegevusest saadud rahavood ei sisalda, korrigeeritakse. Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutused koosnevad kirjetest, mis on seotud tavapärase äritegevusega, nagu laenud klientidele ja krediitiasutustele, krediitiasutuste ja klientide hoiused ning laenud klientidelt ja krediitiasutustelt, mis ei ole seotud investeerimis- ja finantseerimistegevusega.

Investeerimistegevus

Investeerimistegevus hõlmab põhivarade ja strateegiliste investeringute oste ja müüke.

Finantseerimistegevus

Enam kui aastase tagasimaksetähtajaga laenude andmist ja tagastamist kajastatakse brutosummades. Muude laenude muutus sisaldab lühiajaliste ja suure käibega laenude netomuutust.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha, nõudeid keskpangale (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid ning üleöödeposiite ja lühiajalisi deposiite teistes pankades.

Miljonites eurodes	2022	2021
Raha ja raha ekvivalendid		
Raha	96	94
Nõuded keskpangale (v.a kohustuslik reserv)	2 633	3 828
Kontod ja hoiused teistes pankades	25	32
Raha ja raha ekvivalendid aruandeaasta lõpus	2 754	3 954

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Miljonites eurodes	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital					Omakapital kokku
	Aksia-kapital	Ülekurss	Reservid	Aruandeaasta kasum	Jaotamata kasum	
Algsaldo 1.01.2021	85	31	42	187	1 389	1 734
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-187	187	0
Swedbank Baltics AS-le makstud dividendid	0	0	0	0	-177	-177
Aktsiapõhised maksed töötajatele	0	0	0	0	-3	-3
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	189	0	189
Lõppsaldo 31.12.2021	85	31	42	189	1 396	1 743
Algsaldo 1.01.2022	85	31	42	189	1 396	1 743
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-189	189	0
Swedbank Baltics AS-le makstud dividendid	0	0	0	0	-183	-183
Aktsiapõhised maksed töötajatele	0	0	0	0	-2	-2
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	207	0	207
Lõppsaldo 31.12.2022	85	31	42	207	1 400	1 765

Dividend aktsia kohta oli 2022. aastal 2,15 eurot ja 2021. aastal 2,08 eurot .

Raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Ettevõtte ülevaade

Swedbank AS (edaspidi Pank) on aktsiaseltsi vormis krediitiasutus, mille asukoht on Eestis. Panga 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Swedbank AS-i, tema tütarettevõtteid Swedbank Liising AS (sh selle tütarettevõtet Ektornet Project Estonia I OÜ), Swedbank Support OÜ, Swedbank Life Insurance SE, Swedbank P&C Insurance AS (edaspidi koos Grupp või Swedbank Eesti) ja tema osalusi sidusettevõtetes.

Seisuga 31. detsembril 2022 kuulub Swedbank Baltics AS-ile 100% Panga aktsiatest, samas on Panga kõrgeima tasandi emaettevõtte Swedbank AB (publ). Seetõttu on panga konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne konsolideeritud nii Swedbank Baltics AS-i kui ka Swedbank Grupi raamatupidamise aastaaruannetesse.

Käesolevas majandusaasta aruandes viitab „Swedbank Grupp“ või „Swedbank“ Swedbank AB-le (publ) ja tema tütarettevõtetele, „Swedbank Baltics AS“ Baltimaade alamkonsolideerimisgruppidele.

Swedbank AS-i konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kiidavad eelnevalt heaks nõukogu ja juhatus ning see esitatakse lõplikuks kinnitamiseks aktsionäridele. Aktsionärid on õigus jätta aastaaruanne kinnitamata.

Swedbank Baltics AS sai 4. jaanuaril 2022 Euroopa Keskpangalt (EKP) otsuse selle kohta, et Swedbank Baltics AS ja tema Balti konsolideerimisgrupp liigitatakse oluliseks ja kuulub selle vahetu järelevalve alla. Selle otsusega tunnistati kehtetuks EKP 31.07.2014 otsus, mis oli Pangale adresseeritud.

Täpsem teave Swedbank AS-i tasustamispoliitika kohta on esitatud eraldi tasustamispoliitika aruandes. Swedbank AS-i teave kolmanda sambaga (Pillar 3) seotud nõuete kohta on esitatud eraldi riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse aruandes. Eespool nimetatud dokumendid on avaldatud veebilehtedel: www.swedbank.com ja www.swedbank.ee.

Investeeringud Grupi ettevõtetes:

					Osalus, %
Ettevõtte	Riik	Aktsiate arv	Soetus- maksumus	31.12.2022	31.12.2021
Swedbank AS-i tütarettevõtted					
Swedbank Liising AS	Eesti	538 711	4	100	100
Swedbank Life Insurance SE	Eesti	15 646 600	91	100	100
Swedbank Support OÜ	Eesti	1	4	100	100
Swedbank P&C Insurance AS	Eesti	2 121 000	21	100	100
Kokku			120		
Swedbank AS-i sidusettevõtted					
SK ID Solutions AS	Eesti	16	1	25	25

2 Arvestuspõhimõtted

1 KOOSTAMISE ALUSED

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja nendega seotud tõlgendustega. Standardid on välja andnud Rahvusvaheline Arvestusstandardite Nõukogu (IASB) ja tõlgendused Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC). Standardid ja tõlgendused muutuvad Swedbank Eesti konsolideeritud finantsaruannetes kohustuslikuks pärast seda, kui EL on need vastu võtnud. Täismahus raamatupidamise aastaaruanne koosneb:

- konsolideeritud finantsaruandluse aruandest;
- konsolideeritud kasumiaruandest ja muu koondkasumiaruandest;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruandest;
- konsolideeritud rahavoogude aruandest; ja
- lisadest, mis koosnevad olulistest arvestuspõhimõtetest ja muust selgitavast teabest.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on kasutatud erinevaid kajastamismeetodeid. Finantsvarasid ja -kohustusi mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, välja arvatud teatud finantsvarad ja -kohustused (sh tuletisinstrumendid), mida mõõdetakse õiglases väärtuses. Finantsvarade ja -kohustuste, mille suhtes kohaldatakse riskimaandamisarvestust, bilansilise väärtuse korrigeerimisel arvestatakse maandatud riskist tulenevate õiglase väärtuse muutustega. Mitterahalisi kirjeid mõõdetakse algses soetusmaksumuses.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes ja kõik arv näitajad on ümardatud miljonitesse eurodesse (miljonid eurod), kui ei ole näidatud teisiti.

2 ARVESTUSPÕHIMÕTETE MUUDATUSED

2022. aastal rakendati finantsaruannetes järgmisi uusi arvestuspõhimõtteid ja muudatusi.

Muudatused IFRS-ides

Uutel või muudetud IFRS-idel või tõlgendustel, mis võeti vastu 2022. aastal, puudub või on ebaoluline mõju Grupi finantsseisundile, tulemustele, rahavoogudele või avalikustatud teabele.

Maksejõuetuse ja halvenenud krediitkvaliteediga varade mõiste

Grupi IFRS 9 kohased maksejõuetuse ja halvenenud krediitkvaliteediga varade mõisted viidi vastavusse Grupi regulatiivse maksejõuetuse mõistega, sest seda kasutatakse riskijuhtimise eesmärgil. Grupp võttis 2022. aasta kolmandas kvartalis kasutusele uue regulatiivse maksejõuetuse mõiste vastavalt Euroopa Pangandusjärelevalve maksejõuetuse mõiste rakendamise suunistele Euroopa Liidu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 kohaselt.

Uue mõiste kohaselt ei põhine riigiasutuste ja finantsinstitutsioonide maksejõuetus enam üksnes käsitsi tehtud otsustel. Seega kohaldab Swedbank nüüd selliste laenuvõtjate suhtes kriteeriumit, kus maksetähtajast on möödas vähemalt 90 päeva. Sellest tulenevat muudatust rakendatakse edasialataval ja mõju selliste laenuvõtjate faasisse jaotamisele puudus.

Kriisilähendustasude muudetud esitlusviis

Alates 2022. aastast esitab Grupp kriisilähendustasud eraldi kasumiaruande real. Varasemalt kajastati kriisilähendustasusid intressikulude koosseisus real „Neto intressitulul“. Võrdlusandmeid on korrigeeritud, vt lisa 37.

3 OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

3.1 Raamatupidamise aastaaruande esitus (IAS 1)

Raamatupidamise aastaaruandes on Grupi finantsseisund ja -tulemused ning rahavood esitatud struktureeritult. Selle eesmärk on anda Grupi finantsseisundi ja -tulemuste ning rahavoogude kohta teavet, mis on abiks majandusotsuste tegemisel. Raamatupidamise aastaaruanne annab ülevaate ka selle kohta, kui tulemuslikult on juhtkond neile usaldatud ressursse kasutanud. Täismahus raamatupidamise aastaaruanne koosneb finantsseisundi aruandest, kasumiaruandest ja muu koondkasumiaruandest, omakapitali muutuste aruandest, rahavoogude aruandest ja lisadest. Grupp esitab koondkasumiaruande ühe aruandena. Kasumiaruande ja muu koondkasumiaruande sisaldab kõiki tulude ja kulukomponente, välja arvatud juhul, kui mingi konkreetne IFRS ei nõua või luba teisiti.

3.2 Konsolideeritud finantsaruanded (IFRS 3, IFRS 10)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtet ja emaettevõtte poolt kontrollitavaid ettevõtteid. Kontroll eksisteerib siis, kui emaettevõttel on õigus ja võime juhtida teise ettevõtte asjakohast tegevust, kui tal on võimalik teenida muutuvat kasumit ja ta suudab oma mõjuvõimu kasutades seda kasumit mõjutada. Selliseid ettevõtteid, s.t tütarettevõtteid kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil alates kontrolli saavutamise päevast ja nende kajastamine lõpetatakse päeval, mil kontroll lõppeb.

Vastavalt ostumeetodile kajastatakse ja mõõdetakse omandatud üksuse tuvastatavaid varasid, kohustusi ja tingimuslikke kohustusi, mis vastavad kajastamise kriteeriumitele, omandamisel õiglases väärtuses. Firmavastusena kajastatakse summat, mille võrra äriühenduse soetusmaksumus, s.t üleantud tasu õiglase väärtus eristatavates varades, kohustustes ja kajastatud tingimuslikes kohustustes (ostuhind) ületab omandamise kuupäeval omandatud osaluse õiglast väärtust. Kui see summa on väiksem kui omandatud ettevõtte netovara õiglase väärtus, kajastatakse vahe tehingutuluna otse kasumiaruande ja muu koondkasumiaruande kirjel „Muud tulud“. Ülekantud tasu hõlmab üleantud varade, kohustuste ja asjakohastel juhtudel Grupi poolt emiteeritud aktsiate õiglast väärtust ja samuti kõikide selliste varade või kohustuste, mis tulenevad tingimusliku tasu kokkuleppes, õiglast väärtust. Omandamisega seotud kulud kajastatakse nende tekkimisel. Iga omandamise puhul määrab Grupp kindlaks, kas kõiki omandatud ettevõtte mittekontrollitavaid osalusi tuleks kajastada õiglases väärtuses või müügi vahel tekkinud vahet. Kõik grupisisesed tehingud ja kasumid elimineeritakse.

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades konsolideerimisgrupi emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded. Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeeringud tütarettevõtetesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud allahindlused. Vara väärtuse languse asjaolude esinemisel viiakse läbi vara väärtuse test.

3.3 Välisvaluutas fikseeritud vara ja kohustused (IAS 21)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on esitatud eurodes, mis on ühtlasi emaeetvõtte arvestus- ja esitusvaluuta. Arvestusvaluuta all peetakse silmas ettevõtte valuutat, milles ettevõtte peamiselt raha teenib ja kasutab. Iga grupiettevõtte määrab oma arvestusvaluuta ise vastavalt oma peamisele majanduskeskkonnale. Muus valuutas kui arvestusvaluuta (välisvaluuta) tehtud tehinguid kajastatakse esmalt tehingupäeval kehtiva kursiga. Välisvaluutas fikseeritud rahalise varad ja kohustused ning välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber bilansipäeval kehtiva kursi alusel. Rahaliste kirjade ja õiglases väärtuses mõõdetud mitterahaliste kirjade ümberhindamise tulemusena tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse valuutakursi muutustena kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“. Varad ja kohustused tütar- ja sidusettevõtete, mille arvestusvaluuta ei ole euro, hinnatakse ümber esitlusvaluutasse sulgemiskursiga. Kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne hinnatakse ümber iga tehingu vahetuskursiga.

3.4 Finantsinstrumentid (IAS 32, IFRS 9, IAS 39)

3.4.1 Üldteave

Finantsinstrumentid moodustavad Grupi finantsseisundi aruande kirjetest suurima osa. Finantsinstrument on mis tahes leping, mille tulemusena tekib ühes ettevõttes finantsvara ja teises ettevõttes kas finantskohustus või omakapitaliinstrument. Finantsvarade näideteks on raha ja lepingulised õigused raha saada, finantskohustuse näideteks aga lepingulised kohustused raha või muid finantsvarasid üle anda. Tuletisinstrument on finantsinstrument, mida iseloomustab väärtuse muutumine tulenevalt muutusest teatud sisendites, näiteks valuutakursides, intressimäärades või aktsiahindades, mis nõuab kas vähest esmast netoinvesteeringut või üldse mitte ja mille arveldamine toimub tulevikus.

Tulenevalt instrumendi iseloomust ja tehingu vastaspooldest kajastatakse finantsinstrumente finantsseisundi aruande vastavatel ridadel. Kui finantsinstrumentil puudub konkreetne tehingu vastaspool või kui see on turul noteeritud, liigitatakse see instrument finantsseisundi aruandes väärtpaberite alla.

Kajastamine ja kajastamise lõpetamine

Finantsvarasid ja -kohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes tehingupäeval, s.t päeval, mil Grupist saab instrumendi lepinguline osapool, välja arvatud korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade puhul, mida kajastatakse arvelduspäeval. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui õigus finantsinstrumentidest tekkivatele rahavoogudele lõpeb või Grupp on andnud sisuliselt kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved üle teisele osapoolale.

Finantsvara muutmisel hindab Grupp, kas selle tulemusena kajastamine lõpetatakse. Finantsvara loetakse muudetuks, kui rahavoogudele kohaldatavaid lepingulisi tingimusi muudetakse võrreldes esialgse lepinguga, näiteks makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete rakendamisel, turutingimuste muutumisel, klientide hoidmise eesmärgil või muudel põhjustel, mis ei ole seotud laenuvõtja krediitkvaliteedi halvenemisega. Muudetud finantsvarade kajastamine lõpetatakse finantsseisundi aruandes ja uus laen kajastatakse juhul, kui leping tühistatakse ja asendatakse oluliselt muudetud tingimustega lepinguga või kui olemasoleva lepingu tingimusi muudetakse oluliselt. Finantsraskustest, sh makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmetest tingitud muudatusi ei peeta iseenesest oluliseks.

Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse siis, kui lepingus sisalduv kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud.

Tuletisinstrumenti tunnustega väärtpaberid

Tuletisinstrumenti tunnustega väärtpaber on osa hübridinstrumentidest, mis sisaldab muuhulgas mittetuletisinstrumentidest põhilepingut, mille tõttu mõned rahavood muutuvad sarnaselt eraldiseisvate tuletisinstrumentidele. Finantskohustustes sisalduvaid varjatud tuletisinstrumente, IFRS 9 rakendusalaselt mittekuuluvaid finantsvarasid (näiteks rendinõuded ja kindlustuslepingud) ning mittefinantsvarasid loetakse eraldiseisvateks tuletisinstrumentideks juhul, kui nende riskid ja omadused ei ole tihedalt seotud põhilepingutes sätestatutega ning kui põhilepinguid ei mõõdetata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. IFRS 9 rakendusalaselt kuuluvaid finantsvarasid ei hinnata varjatud tuletisinstrumentide esinemise tuvastamiseks, vaid pigem hinnatakse liigitamise eesmärgil kogu lepingut, sealhulgas mis tahes näitajaid, mis muudavad lepingulisi rahavooge.

Faktooringtehingud

Faktooringtehing on rahastamistinging, mille käigus Grupp pakub oma klientidele finantseeringut, ostes ära nende ostjatelt laekumata arved. Ettevõtteid loovutavad Grupile tuleviku nõudeõiguse. Faktooringtehingud jagunevad regressiõigusega (Grupp on kohustatud tähtaja ületanud nõude kliendile tagasi müüma) ja regressiõigusetähtaajaga (Grupp ei ole kohustatud tähtaja ületanud nõuet kliendile tagasi müüma) tehinguteks. Grupi tulud faktooringtehingutest koosnevad lepingu sõlmimise eest võetavast kindlasummalisest lepingutasust, arvete töötlemise eest võetavatest vahendustasudest ja intressitulust sõltuvalt ostjale määratud maksetähtajast.

Neto intressitulu

Finantsvaradelt saadavad intressitulud ja finantskohustustelt tasutavad intressikulud hõlmavad kogu perioodi jooksul saadavaid või tasutavaid intressimakse, ning esialgse summa ja lõpptähtajal tasutava summa vaheliste erinevuste amortisatsiooniperioodi jooksul, mille tulemusena on

instrumendi tulumäär (nn sisemine intressimäär) tema eluea jooksul püsiv. Sisemine intressimäär kujutab endast intressimäära, mis diskonteerib finantsinstrumendi tulevased rahavood bilansiliseks brutoväärtuseks või finantskohustuse korrigeeritud soetusmaksumuseks, võttes seejuures arvesse tehingukulusid, lisatasusid ja allahindlusi ning saadud või makstud tasusid, mis moodustavad tootluse lahutamatu osa.

Finantsvaradelt saadava intressitulu arvutamisel rakendatakse üldjuhul bilansilise brutoväärtusele sisemist intressimäära, kuid sellel on kaks erandit. Kui korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade krediitkvaliteet on esmase kajastamise järel halvenenud (3. faasi finantsvarad), rakendatakse sisemist intressimäära intressitulu arvutamiseks korrigeeritud soetusmaksumusele, milleks on bilansiline brutoväärtus, millest on maha arvatud krediitkahjumite allahindlused. Kui selliste finantsvarade krediitkvaliteet ei ole enam halvenenud, arvutatakse intressitulu uuesti bilansilise brutoväärtuse alusel. Kui korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade krediitkvaliteet on halvenenud esmase kajastamise ajal, rakendatakse intressitulu arvutamiseks korrigeeritud soetusmaksumusele krediitkvaliteet korrigeeritud sisemist intressimäära, kuni finantsvara kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse. Krediitkvaliteet korrigeeritud sisemine intressimäär arvutatakse finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuse, mitte aga selle bilansilise brutoväärtuse alusel ja see hõlmab hinnanguliste tulevaste rahavoogude eeldatavate krediitkahjumite mõju.

Intressikulu arvutamisel rakendatakse finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumusele sisemist intressimäära.

Negatiivne tootlus

Finantsvara negatiivset intressimäära kajastatakse intressikuluna ja finantskohustuste negatiivset intressimäära kajastatakse intressituluna.

2022. aastal olid Grupil mõned korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad ja -kohustused, millel oli negatiivne tootlus. Asjakohane teave on toodud lisas 6.

3.4.2 Liigitamine ja mõõtmine

Finantsvarad liigitatakse kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavateks, võttes aluseks varade juhtimise ärimudeli ja nende lepingulised tingimused. Grupil ei ole finantsvarasid, mida liigitatakse õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavateks (juhitakse ärimudeli alusel, kus neid hoitakse kogumise ja müügi eesmärgil).

Ärimudel peegeldab seda, kuidas Grupp juhib finantsvarade portfelle rahavoogude loomise eesmärgil. Finantsvarade portfelli ärimudeli määramisel arvestatakse selliste teguritega nagu eelnev rahavoogude laekumise kogemus, finantsvarade tulemuslikkuse hindamine ja juhatusele esitamine, riskide hindamine ja juhtimine ning tasu seostamine tulemuslikkusega.

Grupp hindab finantsvarade lepingulisi tingimusi, et määrata, kas lepingulised rahavood kujutavad endast vaid põhisumma ja intressimakseid. Selle hinnangu andmisel võtab Grupp arvesse, kas lepingulised rahavood vastavad baaslaenukokkuleppele. Põhiosa on finantsvara õiglane väärtus esmasel kajastamisel. Intress on kompensatsioon raha ajaväärtuse, krediitrisiki, teiste laenuvõtjate seotud põhiriskide ja kasumimarginaali eest, mis vastab baaslaenukokkuleppele. Kui lepingulistest tingimustest tulenevalt esineb kokkupuude riski või volatiilsusega, mis ei vasta baaslaenukokkuleppele, ei ole vastav finantsvara vastavuses ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksimise kriteeriumiga.

Finantskohustused liigitatakse kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavateks.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Finantsvarad, mis on võlainstrumentid, liigitatakse korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks siis, kui neid hoitakse lepinguliste rahavoogude teenimise eesmärgil või kui finantsvarade lepinguliste tingimuste tulemusena tekivad rahavood, mis kujutavad endast ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksimist.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad võetakse esmalt arvele õiglases väärtuses, millele liidetakse finantsvarade väljastamise või omandamisega otseselt seotud tehingukulud ja mõõdetakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses. Õiglane väärtus on üldjuhul ettemaks, sealhulgas teenus- ja vahendustasud. Korrigeeritud soetusmaksumus on summa, milles finantsvara mõõdetakse esmasel kajastamisel ning millest on maha arvatud põhiosa tagasimaksed, millele on lisatud kogunenud intressid ning millele on lisatud või millest on maha arvatud kumulatiivne amortisatsioon, kasutades sisemise intressimäära meetodit mis tahes erinevuste suhtes, mis ilmnesid esialgse ja lõpptähtaja summa vahel ning mida on korrigeeritud krediitkahjumite allahindlustega. Krediitkahjumite allahindluste arvestuspõhimõtted on toodud osas 3.4.3.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Finantsvarad, mida liigitatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks, koosnevad finantsvaradest, mida mõõdetakse kohustuslikus korras või on määratud algselt arvele võtmisel õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kohustuslik liigitus hõlmab järgmist:

- võlainstrumentid, mille ärimudel ei näe ette lepinguliste rahavoogude teenimist, sh need, mida hoitakse kauplemise eesmärgil ning teised, mida juhitakse ning mille tootlust hinnatakse õiglase väärtuse baasil;
- lepinguliste rahavoogudega võlainstrumentid, mis ei kujuta endast vaid põhiosa- ja intressimakseid;
- omakapitaliinstrumentid;
- tuletisinstrumentidest varad, mis ei ole ette nähtud riskide maandamiseks.

Kauplemiseesmärgil hoitavate finantsinstrumentide omandamise eesmärk on need lähitulevikus müüa või need moodustavad osa portfelist, mille kohta esineb lühiajalise kasumivõtmise tõendeid.

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad võetakse esmalt arvele ja mõõdetakse hiljem õiglasel väärtuses. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade väljastamise või omandamisega otseselt seotud tehingukulud kajastatakse kasumi või kahjumina. Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määratakse aktiivsetel turgudel noteeritud hindade alusel. Kui turuhindade kohta pole võimalik teavet saada, kasutatakse selliseid üldtunnustatud hindamismudeleid nagu tulevaste rahavoogude diskonteerimine. Hindamismudelitel aluseks on sellised jälgitavad turuandmed, nagu näiteks sarnaste instrumentide aktiivsetel turgudel noteeritud hinnad või identsete instrumentide noteeritud hinnad mitteaktiivsetel turgudel. Erinevused, mis tekivad esmasel kajastamisel tehingu hinna ja õiglase väärtuse vahel vastavalt hindamismudelile, nn „esimese päeva kasum või kahjum“, kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes üksnes siis, kui hindamismudel põhineb täielikult jälgitaval turuandmel.

Kauplemiseks hoitud finantsvarade intressitulud kajastatakse real „Muu sarnane tulu“.

Õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes real „Puhastulu (-kulu) kaubeldavatel finantsinstrumentidelt“ või „Puhastulu (-kulu) mittekaubeldavatel finantsinstrumentidelt“. Valuutakursi muutustest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastatakse valuutakursi muutustena õiglasel väärtuses samal kasumiaruande real.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetuteks liigitatud finantskohustused hõlmavad kohustusi, mis ei ole liigitatud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks kohustusteks. Selliseid finantskohustusi kajastatakse tehingupäeval õiglasel väärtuses, mis on üldjuhul laenusumma, sh otseselt laenu väljaandmisega seotud tehingutasud ja mõõdetakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses sisemise intressimäära meetodi alusel. Korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmine on analoogne sellele, mida kasutatakse finantsvarade puhul, kuid see ei sisalda krediidikahjumite allahindluste korrigeerimisi.

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustused

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks liigitatud finantskohustused on järgmised:

- müügiks hoitavad finantskohustused;
- tuletisinstrumentid, mis ei ole mõeldud riskide maandamiseks;
- finantskohustused, mis määratletakse esmasel kajastamisel õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks.

Grupp kasutab valikuvõimalust, et lõplikult määratleda finantskohustusi õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks järgneva puhul:

- investeerimislepingute kohustused kindlustustegevuses, kus klient võtab enda kanda investeerimisriski ja vastavaid finantsvarasid mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Investoritele makstav lepinguline summa määratakse vastavate finantsvarade õiglase väärtuse alusel.

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustused võetakse tehingupäeval esmaselt arvele õiglasel väärtuses ja mõõdetakse edaspidi õiglasel väärtuses. Õiglase väärtuse määramine ning kasumi ja kahjumi arvutamine esmase kajastamise alusel on analoogne õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade kajastamisega. Muutusi õiglasel väärtuses kajastatakse kasumiaruandes kasumi või kahjumina real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“.

Finantsvarade ja -kohustuste ümberliigitamine

Grupp liigitab oma finantsvarad ümber ainult juhul, kui muutub ärimudel, mille alusel finantsvarasid hoitakse, kuid see toimub eeldatavasti erandjuhtudel. Finantskohustusi ei liigitata kunagi ümber.

3.4.3 Krediidikahjumite allahindlused

Krediidikahjumite allahindlusi kajastatakse järgmiste finantsinstrumentide puhul: korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantsvarad, liisingunõuded, väljastatud pöördumatud laenukohustused ja finantstagatislepingud. Krediidikahjumite allahindlusi mõõdetakse eeldatavate krediidikahjumite mudeli alusel ning need annavad tulemuseks kallutamata ja tõenäosusega kaalutud summa, mille määramisel hinnatakse erinevaid võimalikke tulemusi ning aruandluskupäeval võetakse arvesse kogu kättesaadav mõistlik ja põhjendatud teave ilma liigsete kulutuste või pingutusteta. Selliseid eraldi mõõdetakse selle alusel, kas esmase kajastamisega võrreldes on instrumenti krediidiriski oluliselt suurenenud.

- 1. faas sisaldab finantsinstrumente, mille krediidiriski ei ole pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud ja neid, mille puhul Grupi poliitika näeb ette madala krediidiriski hindamist aruandluskupäeval ja millel on investeerimisjärgu reiting.

- 2. faas sisaldab finantsinstrumente, mille krediidikvaliteet on pärast esmast kajastamist oluliselt halvenenud, kuid mille kohta puuduvad objektiivsed tõendid.

- 3. faas sisaldab halvenenud krediidikvaliteediga finantsinstrumente ning neid, mille väärtuse languse kohta esineb objektiivsed tõendid.

1. faasi instrumentide puhul kajastatakse 12-kuu eeldatavaid krediidikahjumite ning 2. ja 3. faasi instrumentide puhul eluea eeldatavaid krediidikahjumite. Eluea eeldatavad krediidikahjumid kujutavad endast kõigist võimalikest maksejõuetuse juhtumitest tingitud kahjusid finantsinstrumenti järelejäädud eluea jooksul. 12-kuu eeldatavad krediidikahjumid on sellised kahjumid, mis tekivad võimalikest maksejõuetuse juhtumitest 12 kuu jooksul pärast aruandluskupäeva ja seega kujutavad endast ainult osa eluea eeldatavatest krediidikahjumitest.

Eeldatavate krediidikahjumite mõõtmine

Iga individuaalse riskipositsiooni puhul mõõdetakse selle eeldatavaid krediidikahjumite maksejõuetuse tõenäosuse (*probability of default*, PD), maksejõuetuses olevate riskipositsiooni (*exposure at default*, EAD) ja maksejõuetusest tingitud kahjumimäära (*loss given default*, LGD) diskonteeritud korruksena. PD tähistab tõenäosust, et laenuvõtjal tekivad kohustusega seoses makseraskused. EAD on eeldatav riskipositsioon maksejõuetuse tekkimise ajal, arvestades seejuures põhisumma ja intressi plaanilisi tagasimakseid ning tühistamatute kohustuste eeldatavat edasist kasutamist. LGD kujutab endast maksejõuetusest tingitud riskipositsiooni eeldatavat kahjumit, arvestades selliseid tegureid nagu vastaspoole tunnused, tagatis ja toote liik.

Eeldatavate krediidikahjumite määramisel prognoositakse PD, LGD ja EAD kõigi tulevaste kuude kohta riskipositsiooni eeldatava eluea jooksul. Need kolm näitajat korruktatakse omavahel ja korrigeeritakse ellujäämistõenäosusega või tõenäosuse alusel, et riskipositsioon ei ole eelmisel kuul ette makstud või see ei ole muutunud maksejõuetuks. Selle tulemusena arvutatakse igakuised eeldatavad krediidikahjumid, mida diskonteeritakse esmase sisemise intressimäära alusel tagasi aruandluskupäevani ja summeeritakse. Kõikide kuude summa järelejäädud eeldatava eluea jooksul tähistab eluea eeldatavaid krediidikahjumite ja järgmise 12 kuu summa annab tulemuseks 12 kuu eeldatavad krediidikahjumid.

Eeldatavaid krediidikahjumite hinnates kaalub Grupp vähemalt kolme stsenaariumi (baas-, positiivne ja negatiivne stsenaarium), milles kasutatakse asjakohaseid makromajanduslikke muutujaid, nagu SKP, eluasemehinnad ja tööhõpuuduse määr. Eeldatavate krediidikahjumite hindamiseks kasutatavate riskitegurite hulka kuuluvad makromajanduslike prognooside ja nendega kaasnevate eeldatavate tõenäosuste mõjud, andes tulemuseks sõltumatu tõenäosusega kaalutud keskmise. Juhtudel, kui modelleeritud eeldatavate krediidikahjumite tulemused ei kajasta asjakohaste muutujate mõjusid, määrab Grupp vastavad mõjud oma kogemusel põhineva hinnangu alusel.

Grupp hindab oluliselt halvenenud krediidikvaliteediga riskipositsioone üksikvaal ega kasuta selleks modelleeritud sisendeid. Nende riskipositsioonide krediidikahjumite allahindlused määratakse diskonteeritud eeldatavate rahavoogude alusel ja arvestades vähemalt kahe võimaliku tulemusega, millest üks on kahjum. Võimalikud tulemused arvestavad nii makromajanduslike kui ka mittemakromajanduslike (laenuvõtjapõhiste) stsenaariumitega.

Maksejõuetus ja halvenenud krediidikvaliteediga varade definitsioon

Maksejõuetus on PD sisend, mis mõjutab nii krediidiriski olulise suurenemise määratlemist kui ka eeldatavate krediidikahjumite mõtmist. Finantsvarad, mis on liigitatud halvenenud krediidikvaliteediga finantsvaradeks, kuuluvad 3. faasi.

Grupi maksejõuetuse ja halvenenud krediidikvaliteediga varade IFRS 9 põhine definitsioon on kooskõlas Grupi maksejõuetuse regulatiivse definitsiooniga, mida kasutatakse ka riskijuhtimise eesmärgil. Maksejõuetus ja halvenenud krediidikvaliteet on tingitud ühest järgnevast sündmusest: riskipositsioon on enam kui 90 päeva tähtaja ületanud, riskipositsioonile kuulutatakse välja pankrott või muu sarnane menetlus, laenuvõtja suhtes rakendatakse makseraskuste tõttu restruktureerimise meetet või hinnanguliselt ei suuda laenuvõtja oma kohustusi kokkuleppe kohaselt tõenäoliselt täita. Laenuvõtja kohustuste tähtsuse suutlikkuse hindamisel arvestab Grupp nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid tegureid, sealhulgas sama laenuvõtja võlgnevust või teiste kohustuste mittetäitmist, eeldatavat pankrotti ja makselepingu tingimuste rikkumisi.

Instrument ei ole enam maksejõuetuses või halvenenud krediidikvaliteediga, kui see ei ole vähemalt kolm kuud järjest vastanud ühele maksejõuetuse kriteeriumile. Kui maksejõuetus esineb seetõttu, et on rakendatud makseraskuste tõttu restruktureerimise meetet, kasutatakse pikemat katseaga.

Krediidiriski olulise suurenemise määramine pärast esmast kajastamist

Grupp hindab krediidiriski muutuseid, kombineerides selleks individuaalse ja kollektiivse teabe ning kajastades krediidiriski olulist suurenemist individuaalse finantsinstrumenti tasandil. Finantsinstrumentide puhul, mille esmane kajastamine toimus 1. jaanuaril 2018 või hiljem, kasutatakse pärast esmast kajastamist krediidiriski muutuste hindamise peamise näitajana muutuseid tulevikku suunatud eluea maksejõuetuse tõenäosuses, mis sisaldab eelnevate ja käesoleval ajal prognoositavate majandustingimuste mõjusid. Krediidiriski olulise suurenemise teise näitajana kasutatakse muutuseid Swedbank-i sisemistes krediidireitingutes pärast esmast kajastamist, mille puhul vastab iga reiting 12-kuulisele maksejõuetuse tõenäosusele. Nende maksejõuetuste, mille esmane kajastamine toimus enne IFRS 9 kasutusele võtmist, tulevikku suunatud eluea tõenäosuste hindamine ei oleks olnud võimalik ilma tagantjärele saadud teavet kasutamata ning seda ei oleks saanud teha ilma liigsete kulutuste või pingutusteta. Seega kasutatakse

instrumentide, mille esmase kajastamise kuupäev oli enne 1. jaanuari 2018 puhul peamise näitajana muutuseid Swedbank-i sisemistes krediidiiretingutes pärast esmast kajastamist.

Faaside määramisel võetakse arvesse ka kvalitatiivseid näitajaid, kas laenuvõtja on kantud järelevalvenimekirja või tema suhtes on rakendatud makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid. Lisaks sellele loetakse kõigi finantsinstrumentide, mille tähtjast on möödas vähemalt 30 päeva, krediidiriski oluliselt suurenenuks.

Grupp võtab arvesse, et aruandluskupäeval teatud madala krediidiriskiga finantsinstrumentidel ei ole krediidiriski oluliselt suurenenud. Grupp rakendab seda poliitikat üksnes riikidele ja finantsasutustele väljastatud finantsinstrumentide puhul.

Finantsinstrumendi krediidiriski langust ei loeta enam oluliseks, kui ei esine enam ühegi näitaja rikkumist.

Eeldatav eluiga

Finantsinstrumentide eluiga on asjakohane nii krediidiriski olulise suurenemise hindamiseks, mille käigus arvestatakse maksejõuetuse tõenäosuse muutuseid eeldatava eluea jooksul, kui ka eluea eeldatavate krediidikahjumite mõõtmiseks. Eeldatav eluiga on enamasti limiteeritud maksimaalse lepingulise perioodiga, mille jooksul on Grupp krediidiriskile avatud, seda isegi juhul, kui äritava näeb ette pikemat perioodi. Eeldatava eluea määramisel arvestatakse kõigi lepinguliste tingimustega, sealhulgas ettemaksu ning krediidipikendamise võimalustega, mis on Grupi jaoks siduvad. Kodulaenuportfelli puhul kasutab Grupp käitumislikku eluea mudelit, mis prognoosib, millise tõenäosusega on riskipositsioon mistahes ajahetkel oma järelejäanud kehtivusaja jooksul jätkuvalt avatud ning maksejõuetust ei ole tekkinud (arvestades varajase tagasimaksimise tõenäosusega).

Selle üldreegli ainus erand kehtib krediitkaartidele, mille eeldatav eluiga määratakse perioodi alusel, mille jooksul Grupp on avatud krediidiriskile ja mille puhul riskijuhtimistegevustega krediidiriske ei maandata. Selline nn käitumuslik eluiga määratakse tootepõhiste ajalooliste andmete alusel ja võib ulatuda kuni 10 aastani.

Muudatused

Kui laenu muudetakse, kuid selle kajastamist ei lõpetata, jätkatakse krediidiriski olulise suurenemise hindamist võrreldes krediidiriski esmase kajastamisega allahindluse eesmärgil. Muudatused ei tingi automaatselt krediidiriski langust, mistõttu jätkatakse kõigi kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate hindamist. Lisaks sellele kajastatakse halvenenud krediidikvaliteediga laenude muudatusest tulenevat kasumit või kahjumit kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes real „Krediidikahjumid/-kasumid“ ning kõigi ülejäänud laenude puhul real „Kasumid (-kahjumid)“ korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud muudetud finantsvaradest, mis kujutab endast vahet lepinguliste rahavoogude nüüdisväärtuses, mida on diskonteeritud esialgse sisemise intressimääraga.

Kui laenu muudetakse ja selle kajastamine lõpetatakse, on muudatuse kuupäev uue laenu esmase kajastamise kuupäev krediidi halvenemise määramise eesmärgil, mis hõlmab krediidiriski olulise suurenemise hindamist. Kui uus laen on hinnangu kohaselt esmasel kajastamisel halvenenud krediidikvaliteediga, liigitatakse see kas ostetud või väljastatud halvenenud krediidikvaliteediga varaks ja seega arvutatakse eluea eeldatavad krediidikahjumid kuni selle ajani, mil laen on tasutud või maha kantud.

Halvenenud krediidikvaliteediga ostetud või väljastatud varad

Instrumentid, mis on esmasel kajastamisel halvenenud krediidikvaliteediga, loetakse halvenenud krediidikvaliteediga ostetud või väljastatud varadeks. Selliste varade eeldatavat krediidikahjumit mõõdetakse alati summas, mis on võrdne eluea eeldatavate krediidikahjumitega. Esmase kajastamise eeldatavat krediidikahjumit peetakse aga bilansilise brutoväärtuse osaks, mistõttu vastavad kajastatud krediidikahjumite allahindlused ainult muutustele eluea eeldatavas krediidikahjumis esmase kajastamise kuupäevaga võrreldes. Positiivseid muutuseid eluea eeldatavates krediidikahjumites kajastatakse allahindluse kasumina isegi juhul, kui need muutused ületavad eelnevalt krediidikahjumina kajastatud summat.

Krediidikahjumite esitamine

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsvarade puhul esitatakse krediidikahjumite allahindlused finantsseisundi aruandes vastavate varade bilansilise brutoväärtuse vähenemisena. Laenukohustuste ja finantstagatislepingute puhul esitatakse sellised eraldised kohustusena real „Muud kohustused ja eraldised“. Kui finantsinstrument hõlmab nii laenu kui ka laenukohustust (näiteks uuenevad krediitliimiidid), eristab Grupp krediidikahjumite allahindlused laenust ja laenukohustuse komponentidest.

Mahakandmine vähendab finantsvara bilansilist brutoväärtust. Krediidi halvenemisest tingitud kahjumid ja mahakandmised esitatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes real „Krediidikahjumid/-kasumid“. Mahakandmisi kajastatakse siis, kui kahjumisumma on lõplikult kindlaks määratud ja see kujutab endast summat enne mis tahes varasemate allahindluste kasutamist. Mahakandmiste või krediidikahjumite allahindluste hilisemad laekumised kajastatakse kasumina real „Krediidikahjumid/-kasumid“.

3.4.4 Riskimaandamisinstrumentide arvestus (IFRS 9, IAS 39)

Õiglases väärtuses kajastatavate riskimaandamisinstrumentide portfelli (IAS 39)

Grupp kasutab õiglase väärtuse riskimaandamisarvestust teatud juhtudel, kui laenuportfellides kajastatud intressimäära riski maandatakse tuletisinstrumentide abil. Riskimaandamisarvestuse rakendamisel mõõdetakse maandatud portfelli õiglases väärtuses. Maandatud portfelli

maandatud riski väärtus kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi real „Maandatud riski väärtuse muutus portfelli“. Seda kirjet kajastatakse koos kirjega „Laenu klientidele“. Nii tuletisinstrumentide kui ka maandatud riski väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes kasumi või kahjumina real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“.

Riskimaandamisarvestuse kasutamiseks peab riskimaandamissuhte olema formaalselt määratletud ja dokumenteeritud. Riskimaandamise tõhusus peab olema usaldusväärselt mõõdetav ja tuleb tõestada, et see jääb väga tõhusaks maandatud riski õiglase väärtuse muutuste tasaarveldamisel nii edasilatulvalt kui ka tagasilatulvalt.

3.5 Rendiarvestus (IFRS 16)

Rendilevõtja

Standard näeb ette, et juhul kui Grupp on rendilevõtja, siis enamike rendilepingute puhul kajastatakse finantsseisundi aruandes kasutusõigusega varasid ja rendikohustusi. Kasutusõigusega varad esitatakse materiaalse põhivara koosseisus ja rendikohustused esitatakse muude kohustuste koosseisus. Kasutusõigusega varade kulum ja rendikohustuste intressikulud kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes. Rahavoogude aruandes on rendikohustuse põhiosa maksed kajastatud finantseerimistegevuse ning intressiosa maksed äritegevuse all.

Rendikohustusi mõõdetakse esmalt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei maksta rendiperioodi alguses. Aja jooksul kohustused kasvavad intressikulude eraldiste arvelt ning vähenevad rendimaksete arvelt. Kasutusõigusega varad võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses, s.t samas summas, mis rendikohustust esmasel mõõtmisel, millele lisanduvad muud kulud, näiteks rendimaksud, mis tehakse rendiperioodi alguses või enne seda. Seejärel amortiseeritakse kasutusõigusega varad rendiperioodi jooksul. Rendimaksud diskonteeritakse kasutades alternatiivset laenuintressimäära. Grupp rakendab standardi erandit lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Selliste rendilepingutega seotud kulud kajastatakse lineaarselt real „Muud kulud“. Pärast rendiperioodi algust hinnatakse rendikohustuse bilansilist väärtust uuesti, nii et see väljendaks rendilepingu ümberhindamist või muudatust. Rendikohustuse ümberhindamine kohandatakse vastavalt kasutusõigusega varale. Rendilepingute osalise või täieliku lõpetamise puhul kajastatakse muudatustest tulenevad kasumid või kahjumid kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes.

Rendileandja

Rendileandjana tegutsemise korral loetakse rent kas kasutusrendiks või kapitalirendiks. Kapitalirendi puhul kanduvad vara omandiõigusega seotud olulised majanduslikud riskid ja hüved rendileandjalt rendilevõtjale. Kasutusrent on selline rendileping, mille puhul rendileandja võtab majandusrisiki enda kanda ja saab hüvesid.

Grupi renditegevus rendileandjana hõlmab kapitalirenti ning on seetõttu kajastatud laenude ja nõuete all. Bilansiline väärtus vastab tulevaste rendimaksete nüüdisväärtusele. Vahe kõikide tulevaste rendimaksete, saadaoleva brutosumma ja tulevaste rendimaksete nüüdisväärtuse vahel moodustab saadaoleva renditulu. Seega kajastatakse saadud rendimaksud osaliselt kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes intressitulu ja osaliselt finantsseisundi aruandes põhiosa tagasimaksetena, nii et finantstulu on võrdne netoinvesteeringult saadud ühtlase tuluga.

3.6 Sidusettevõtted (IAS 28, IFRS 11)

Sidusettevõtted on ettevõtted, mille üle Grupil on oluline mõju või ühine kontroll, kuid mitte ainukontroll teise ettevõtte üle ja mida kajastatakse kapitaliosaluse meetodil. Kapitaliosaluse meetod tähendab seda, et osalused ettevõttes kajastatakse omandamise ajal soetusmaksumuses ja seejärel korrigeeritakse Grupi osaga ettevõtte netovaras toimunud muutustes. Sidusettevõttega seotud firmaväärtus arvestatakse osaluse bilansilises väärtusesse ja seda ei amortiseerita.

Osaluse bilansilist väärtust võrreldakse seejärel sidusettevõttes tehtud netoinvesteeringu kaetava väärtusega, et määrata kindlaks allahindluse kajastamise vajadus. Grupi osa sidusettevõtte kasumist kajastatakse koos võimaliku allahindlusega vastavalt kas sidusettevõtte kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes eraldi real „Osa sidusettevõtete kasumist või kahjumist“, sh sidusettevõtetega seotud maksud. Sidusettevõtete ja ühisettevõtete aruandluskupäevad ja arvestuspõhimõtted on vastavuses Grupi omadega.

3.7 Immateriaalne põhivara (IAS 38)

Muu immateriaalne põhivara

Immateriaalseid varasid mõõdetakse esmalt soetusmaksumuses ja seejärel soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja akumulieeritud väärtuse langus. Äriühenduses omandatud immateriaalse vara soetusmaksumus vastab õiglasele väärtusele omandamishetkel. Immateriaalse vara kasulik kasutusiga on kas piiratud või piiramatu. Piiratud kasuliku kasutuseaga immateriaalseid varasid amortiseeritakse nende kasuliku eluea jooksul ja viiakse läbi vara väärtuse languse test, kui selle kohta esineb tõendeid. Kasulik kasutusiga ja amortisatsioonimeetod hinnatakse ümber ja vajadusel korrigeeritakse neid iga aruandeaasta lõpus. Arendusväljaminekud, mille maksumust saab usaldusväärselt arvestada ja mille puhul on tõenäoline, et Grupp saab varadega seotud tulevast majanduslikku kasu, kapitaliseeritakse ja kajastatakse finantsseisundi aruandes. Muul juhul kantakse arendusväljaminekud nende tekkimisel kuludesse.

3.8 Materiaalne põhivara (IAS 2, IAS 16)

Omatarbeks

Materiaalset põhivara, nagu näiteks seadmed ja omanike poolt kasutatav kinnisvara, kajastatakse algselt nende soetusmaksumuses ning seejärel mõõdetakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud allahindlused.

3.9 Eraldised (IAS 37)

Eraldist kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui Grupil on tekkinud minevikusündmustest tingitud juriidiline või faktiline kohustus ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmise tulemusena toimub ressursside vähenemine. Lisaks peab kohustuste suurus olema usaldusväärselt hinnatav ja hinnanguline ressursside vähenemine arvutatakse nüüdsväärtuses. Eraldise hinnatakse igal aruandluskupäeval ja vajadusel korrigeeritakse nii, et need vastaksid kohustuste väärtuse hetkehinnangule.

3.10 Pensionid (IAS 19)

Grupi töösuhetejärgsed hüvitised, mis koosnevad pensionikohustustest, loetakse kindlaksmääratud sissemaksetega plaanideks. Kindlaksmääratud sissemaksetega plaanide puhul teeb Grupp sissemakseid eraldiseisvatele juriidilistele isikutele ning väärtuse muutmise risk kuni väljamaksmiseni lasub töötajal. Seega ei ole Grupil pärast tasude maksmist enam mingeid kohustusi.

3.11 Kindlustuslepingud (IFRS 4)

Finantsaruannetes viitavad kindlustuslepingud nendele lepingutele, kus oluline kindlusrisk kandub üle kindlustusvõtjalt kindlustusandjale. Enamik Grupi kindlustuslepingutest ei kanna olulist kindlusriski üle, mistõttu kajastatakse neid finantsinstrumentidena finantsseisundi aruandes real „Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel“. Olulise kindlusriskiga kindlustuslepingutele moodustatakse kindlustustehnilised eraldised, mis vastavad võetud kohustustele. Kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes kajastatakse kindlustusmaksed ja eraldised real „Tulu kindlustustegevusest“.

3.12 Neto teenustasutulud (IFRS 15)

Klientidega sõlmitud lepingutelt saadavad tulud koosnevad peamiselt teenustega seotud tasudest ning esitatakse real „Vahendus- ja teenustasutulud“. Tulu kajastatakse toimingukohustuse teostamisel ehk toote või teenuse eest kontrolli üle andmisel kliendile. Saadud tasu kogusumma määratakse igale toimingukohustusele ja sõltuvalt sellest, kas teenust pakutakse üks kord või teatud perioodi vältel.

Vahendustasude tulu varahalduse ja depotehingute eest kajastatakse aja jooksul tavaliselt tuluna vastavalt teenuste osutamisele. Kui tasud hõlmavad ka muutuvtasu (näiteks tulemuspõhised tasud), kajastatakse need ainult juhu, kui vastav summa suure tõenäosusega oluliselt ei vähene.

Maksete vahendustasud ja kaarditasud kajastatakse tavaliselt siis, kui teenuseid osutatakse, s.t mingil kindlal ajahetkel. Teenuse kontseptsioonidega seotud tasusid kajastatakse teenuse osutamise perioodi jooksul. Laenuandmise teenustasusid, mis ei ole sisemise intressimäära lahutamatu osa, kajastatakse vahendustasude tuluna. Laenuandmise ja hoiuste teenustasusid kajastatakse nii aja jooksul kui ka teatud ajahetkel, sõltuvalt sellest, millal toimingukohustust täidetakse.

Ostetud teenusega seotud kulud, mis on otseselt seotud teenuste osutamisest saadud vahendustasude tuluga, kajastatakse vahendustasude tuluna.

3.13 Muud tulud

Muud tulud hõlmavad tulu IT teenustelt ja teistelt grupisisestelt osutatud teenustelt, samuti materiaalse põhivara müügist laekunud tulu.

3.14 Aktsiapõhised maksed (IFRS 2)

Kuna Grupp saab teenuseid oma töötajatelt ja kohustub arveldama tehingute eest omakapitaliinstrumentidega, kajastatakse need aktsiapõhise maksetena. Aktsiate, mis annavad töötajatele õiguse saada omakapitaliinstrumente, õiglase väärtus kantakse kulusse teenuste osutamise ajal. Samal ajal kajastatakse vastav omakapitali kasv real „Jaotamata kasum“. Emaettevõtte Swedbank AB (publ) vastutab aktsiate jaotamise eest Grupi ettevõtete töötajate vahel. Swedbank AB (publ) poolt Grupi töötajatele antud hüvede osas kajastab Grupp töötajatele makstud hüvitiste kulusid koondkasumiaruandes ja vastava summa omakapitalis (jaotamata kasumis).

Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate aktsiapõhiste maksete tegemisel töötajatele hinnatakse osutatud teenuseid antud omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse alusel. Omakapitaliinstrumentide õiglase väärtus leitakse raamatupidamisarvestuse eesmärgil üleandmise kuupäeva, st hindamispäeva seisuga. Hindamispäev viitab kuupäevale, mil leping sõlmiti ja pooled leppisid kokku aktsiapõhise makse tingimustes. Üleandmise kuupäeval antakse töötajatele õigused aktsiapõhisele maksele (Swedbank AB (publ) tulevikul lihtaktsia). Kuna väljastatud omakapitaliinstrumente ei anta üle enne, kui töötajad on lõpetanud kokkulepitud teenistusperioodi, siis eeldatakse, et teenused osutatakse üleandmisperioodi jooksul. See tähendab, et kulu ja vastav kohustuste suurenemine kajastatakse kogu üleandmisperioodi jooksul. Turul mittepõhinevad üleandmistingimused, nt nõue, et isik jääks tööle, võetakse arvesse hindamisel mitu omakapitaliinstrumenti eeldatavasti üle antakse. Iga aruandlusperioodi lõpus hindab Grupp ümber oma otsused selle kohta, kui mitme aktsia üleandmist ta eeldab turul mittepõhinevate üleandmistingimuste alusel. Kõrvalekalded algsest otsusest kajastatakse kasumiaruandes ja vastav korrigeerimine kajastatakse omakapitali real „Jaotamata kasum“. Seonduvaid sotsiaalkindlustuskulusid kajastatakse rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksetena, s.t kuluna vastava perioodi jooksul,

kuid need põhinevad õiglasel väärtusel, mis on igal ajahetkel aluseks sotsiaalkindlustusmaksete tegemiseks.

3.15 Varade väärtuse langus (IAS 36)

Varade puhul, mille väärtuse langust ei testita muude standardite alusel, määrab Grupp regulaarselt kindlaks, kas esineb tõendeid vara väärtuse languse kohta. Kui sellised tõendid on olemas, testitakse vara väärtuse langust, hinnates selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kas müügihind, millest on maha arvatud müügikulutused või kasutusväärtus, olenevalt sellest, kumb on madalam. Kui bilansiline väärtus ületab kaetavat väärtust, vähendatakse vara maksumust kaetava väärtuseni. Kasutusväärtuse hindamiseks diskonteeritakse hinnangulisi tulevase rahavoogusid, kasutades maksueelset diskontomäära, mis hõlmab turu hinnangut konkreetse varaga seotud raha ajaväärtusele ja muudele riskidele. Samuti hinnatakse igal aruandluskupäeval, kas esineb tõendeid selle kohta, et vajadus varasemast väärtuse langust kajastada on vähenenud või seda enam ei esine. Selliste tõendite esinemise korral tehakse kindlaks kaetav väärtus. Varasemad väärtuse languse kahjumid tühistatakse üksnes juhul, kui tegemist oli languse kajastamishetke prognooside muutusega. Materiaalse või immateriaalse põhivara väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes eraldi.

3.16 Tulumaks (IAS 12)

Eesti ettevõtetel tasumisele kuuluvat tulumaksu üldjuhul oma kasumilt ei maksa. Tulumaksu makstakse kasumi jaotamisel ning tehingutelt, mida võib lugeda kaudseks kasumi jaotamiseks (hüvitised, kingitused jms). Dividendid ja muud väljamaksed kasumist on maksustatavad määraga, mis ulatub 20/80-ni netosummast.

Alates 2019. aastast võib regulaarselt makstavatele dividendidele rakendada soodsamat maksumäära, milleks on 14/86 netosummast. Soodsamat maksumäära võib kasutada dividendimaksete puhul, mis on võrdsed eelneva kolme aasta keskmise dividendimaksetega.

Alates 2018. aasta teisest kvartalist peavad krediidiasutused maksma oma eelmises kvartalis teenitud kasumilt ettemakstud tulumaksu määraga 14%. Tulumaks kuulub tasumisele järgmise kvartali kolmanda kuu 10. päevaks. Mis tahes kvartalis saadud kahjumi saab järgmise kvartali kasumist maha arvata; selliseid kahjumid võib edasi kanda kuni 19 kvartalit. Ettemakstud tulumaks ei ole tagastatav, aga seda saab kasutada tulevaste dividendide väljamaksete maksukohustuste vähendamiseks. Kui kasum on juba jaotatud, kuulub tasumisele tulumaks veel kuni 6% ulatuses, mis teeb tulumaksumääraks kokku kuni 20%. Lisanduva tulumaksu määr sõltub dividendide maksmise regulaarsusest.

Praeugse ja eelnevate perioodide maksuvarad ja -kohustused on võrdsed maksuhaldurilt eeldatavasti saadava või neile makstava summaga. Edasilükkunud tulumaks viitab bilansilise väärtuse ja maksustamisbaasi vaheliste erinevustele, mille põhjal kujuneb tulevikus maksmisele kuuluv tulumaks.

Edasilükkunud tulumaksukohustused viitavad ajutiste erinevustega seotud tulumaksule, mis kuulub tasumisele tulevikus. Edasilükkunud maksukohustusi kajastatakse kõigi ajutistest erinevustest tulenevate edasilükkunud tulumaksukohustuste puhul. Erandiks on olukord, kus ettevõtte ei kajasta firmaväärtuse esmase arvelevõtmisega seotud ajutisest erinevusest tulenevat edasilükkunud tulumaksu kohustust; samuti on erandiks teatud erinevused osaluste puhul tütarettevõtetest. Edasilükkunud tulumaksuvara on mahaarvatavate ajutiste erinevustega seotud tuleviku tulumaksuvähendused, edasikantavad tulumaksukahjumid või muud tuleviku tulumaksuvähendused. Edasilükkunud tulumaksuvara kontrollitakse igal bilansipäeval ja kajastatakse selles ulatuses, milles see tõenäoliselt igal bilansipäeval ära kasutatakse. Seetõttu kajastatakse varem kajastamata edasilükkunud tulumaksuvara siis, kui on tõenäoline, et tulevikus on selle kättesaamiseks piisav ülejääk. Arvutustes kasutatakse maksumäärasid, mis on aruandluskupäeva seisuga kehtestatud või sisuliselt kehtestatud. Grupi edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi hinnatakse nominaalväärtuses, kasutades asjakohase riigi järgnevatel aastatel kehtivat maksumäära. Tasumisele kuuluv ja edasilükkunud tulumaks kajastatakse kasumiaruandes real „Tulumaks“.

Kuna emaettevõtte kontrollib oma tütarettevõtete dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistamise ajastamist. Seega, kui emaettevõtte on otsustanud selliseid kasumeid lähitulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustust. Kui emaettevõtte on otsustanud, et dividendid makstakse välja, kajastatakse edasilükkunud tulumaksukohustust nende väljamaksete ulatuses.

3.17 Raha ja raha ekvivalendid (IAS 7)

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha ja saldodid keskpankas (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid, üleöödeposiite teistes pankades. Saldod näitavad seda, millised vahendid on kättesaadavad igal ajahetkel. See tähendab, et kogu raha ja raha ekvivalendid on kohe kättesaadavad.

4. UUED STANDARDID JA TÕLGENDUSED

4.1 Välja antud standardid, mis ei ole veel vastu võetud

Rahvusvaheline Aruandlusstandardite Nõukogu (IASB) ja Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC) on avaldanud järgmised standardid, standardite muudatused ja tõlgendused, mis rakenduvad 2023. aastal või hiljem. IASB lubab varasemat rakendamist. Swedbank rakendab eelmistest rahvusvahelistest finantsaruandlusstandarditest (IFRS) erinevaid reegleid siis, kui EL on need vastu võtnud. Sellest tulenevalt ei ole Grupp 2022. aasta aastaruandes neid muudatusi rakendanud.

Kindlustus (IFRS 17)

IFRS 17 asendab standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud” ja selles sätestatakse väljastatud kindlustuslepingute ja edasikindlustuslepingute kajastamise, esitamise, mõõtmise ja avalikustamise põhimõtted. EL võitis standardi vastu novembris 2021 ja seda hakatakse rakendama 1. jaanuaril 2023 algavate majandusaastate suhtes, üleminekukuupäevaga 1.01.2022. Kokkuvõtte IFRS 17 vastuvõtmisest mõjutatud valdkondade ja hinnanguliste mõjude kohta on esitatud allpool, kaasa arvatud üleminekumeetodi valik. Olulised arvestuspõhimõtted, mida Grupp hakkab rakendama alates 1. jaanuarist 2023, on samuti esitatud allpool.

Peamine erinevus standardide IFRS 17 ja IFRS 4 vahel puudutab tulude kajastamist ja kohustuste hindamist. IFRS 4 kohaselt võisid ettevõtted tõlgendada tulude kajastamist ja reserveid arvutamist oma äranägemise järgi, samas kui IFRS 17 kehtestab mõõtmismudeli, kus on esitatud ühtsed mõistest lepingu piiridesse jäävate rahavoogude, diskontomäärade, mittefinantsriskide korrigeerimise ja lepinguliste teenuste marginaali kohta. Lepinguliste teenuste marginaal kujutab endast väljateenimata kasumit, mida ettevõtte kajastab siis, kui kindlustulepingust tulenevaid teenuseid tulevikus osutatakse. Eksisteerib kolm mõõtmismeetodit: põhimetod, millel kas puuduvad või esinevad otsese kasumiosaluse õigused ja kindlustusmaksete jaotamise meetod. Otsese kasumiosaluse õigusega kindlustuslepingute puhul on kindlustusvõtjal kasumiosaluse õigus selgelt määratletud alusvarade kogumis ja kindlustusvõtjatele makstav summa moodustab alusvarade õiglase väärtuse muutustest olulise osa. Kindlustusmaksete jaotamise meetod on lihtsustatud mõõtmismeetod, mida saab rakendada kindlustuslepingutele, mille kindlustuskaitse periood on lühem kui üks aasta.

Grupp rakendab kõiki kolme meetodit sõltuvalt kindlustuslepingu liigist. Grupi riskikindlustust kajastatakse vastavalt kindlustusmaksete jaotamise meetodile, samas kui traditsioonilist elukindlustust kajastatakse vastavalt üldmeetodile, mis on kas otsese kasumiosaluse õigusega või ilma.

IFRS 17 ei luba IFRS 4-ga kooskõlas kajastatud traditsioonilise elukindlustuse eraldamist vastavalt IFRS 9-le „Finantsinstrumendid” kajastatud investeerimislepingute ja kindlustuslepingute vahel. Selle asemel kajastatakse kogu traditsiooniline elukindlustus kindlustuseraldisena. Seega liigitatakse 488 miljoni euro suurune summa seisuga 31.12.2022 bilansis ümber realt „Kohustused, mille investeerimisrisk on klientidel” reale „Kindlustuseraldised”. Nendega seotud traditsioonilise elukindlustuse varad summas 464 miljonit eurot liigitatakse seisuga 31.12.2022 bilansis ümber realt „Finantsvarad, mille investeerimisrisk on klientidel” reale „Aktiivid ja osalused”.

IFRS 4 eraldamise valikuvõimaluse eemaldamise tulemusel muutub olulisemaks raamatupidamisalane otsus selle kohta, kas kindlustusleping annab üle olulise kindlustusrisi või mitte. IFRS 17 kasutuselevõtu järel seisuga 31.12.2022 ulatus investeerimislepingute kajastatud summa 201 miljoni euron, koosnedes peamiselt investeerimisriskiga lepingutest. Isegi kui osa bilansilisest väärtusest liigitatakse ümber ja kajastatakse kindlustuseraldisena, võib Grupp ise otsustada, kas Grupi finantsseisundile või tulemuste puudub oluline mõju lühiajaliste lepingu piiride tõttu. Lepingud puudutavad pikaajalisi hoivuseid, kuid vastavalt raamatupidamislikule hinnangule on neil lühiajalised lepingu piirid, kuna nende hinda võib põhimõtteliselt pidevalt korrigeerida.

Kindlustuslepingute kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes real „Kindlustustulemus”. Lisades on kindlustustulemus jaotatud kindlustustuludeks ja kindlustusteenuse kuludeks (kindlustusteenuse tulemus), kindlustuse finantstuluks või -kuluks ja edasikindlustuslepingute tulemuseks. Kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes on read „Kindlustustulemus” ja „Finantsvaradega tagatud kindlustuslepingute tulu” esitatud summeeritult real „Puhastulu kindlustustegevusest”.

IFRS 17 kohane lepingu piiridesse jäävate rahavoogude mõiste ei sisalda mitte ainult preemiaid ja nõudeid ning nõuete ja poliiside halduskulusid, vaid ka muid üldkulusid, nii püsi- kui muutuvkulusid, mis on seotud kindlustuslepingute täitmise. Uus mõiste tähendab seda, et 2022. aasta puhul liigitatakse kindlustuslepingutega seotud üldkulud ja vahendustasud summas 27,8 miljonit eurot kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes ümber reale „Puhastulu kindlustustegevusest”. Puhastulu kindlustustegevusest, mida on 2022. aasta kohta korrigeeritud, ja mis sisaldab ümberliigitamise mõju, on eeldatavasti 86,5 miljonit eurot madalam kui varem kajastatud summa. See on peamiselt seotud finantsrisi muutustega ja tuleneb tähtajalise elukindlustuse ja KASKO-ga seotud kohustustest (osa nendest kohustustest on pikaajalised), kasutades turu intressikõverat. 2022. aastal tõusid intressimäärad järsult ja seega nende rahavoogude (milleks on bilansis negatiivne kohustus) diskonteeritud väärtus vähenes.

Lisaks viiakse osa kirjetest „Neto intressitulu” summas 1,0 miljonit eurot ja „Netotulud ja -kulud” summas -3,2 miljonit eurot üle reale „Netokindlustus”, nimelt tulu, mis on seotud varadega tagatud kindlustuslepingutega.

Üleminek IFRS 17-le võib toimuda kolme erineva meetodi alusel: 100% tagasiulatuv meetod, kohandatud tagasiulatuv meetod ja õiglase väärtuse meetod. Grupp rakendab kõiki meetodeid. Üldiselt kasutatakse 100% tagasiulatuvat meetodit ja kohandatud tagasiulatuvat meetodit riskikindlustuse ja edasikindlustuse lepingute puhul. Õiglase väärtuse meetodit kasutatakse peamiselt nende kindlustuslepingute puhul, millel on otsese kasumiosaluse õigused.

Ülemineku kuupäeva seisuga 1.01.2022 suureneb Grupi omakapital hinnanguliselt 50,8 miljoni euro võrra. Seisuga 31.12.2022 väheneb Grupi omakapitali hinnanguliselt 1,4 miljoni euro võrra.

Muud IFRS-ide muudatused

Muud (avaldatud, kuid mitte veel kasutusele võetud) uued või muudetud IFRS-id või nende tõlgendused ei mõjuta eeldatavasti Grupi finantsseisundit, majandustulemusi, rahavoogusid või avalikustatud teavet.

IAS 1 ja IFRS rakendusjuhendi nr 2 muudatused

Arvestuspõhimõtete avalikustamine (vastu võetud 12. veebruar 2021 ja rakendub 1. jaanuaril 2023 algavatele või sellele järgnevatele majandusaastatele). IAS 1 muudeti, et nõuda ettevõtetelt oluliste arvestuspõhimõtete asemel nende oluliste arvestuspõhimõtete teabe avalikustamist. Muudatus sätestas olulise arvestuspõhimõtete teabe määratluse. Muudatus selgitas samuti, et arvestuspõhimõtete teave on eeldatavasti oluline, kui ilma selleta ei oleks finantsaruannete kasutajatel võimalik aru saada finantsaruannete muust olulisest teabest. Muudatuses on toodud illustreerivad näiteid arvestuspõhimõtete teabest, mida tõenäoliselt peetakse oluliseks ettevõtte finantsaruannete jaoks. Lisaks selgitas IAS 1 muudatus, et ebaoluline arvestuspõhimõtete teave ei pea olema avalikustatud. Kui aga seda avalikustatakse, siis see ei tohiks varjutada olulist arvestuspõhimõtete teavet. Selle muudatuse toetamiseks muudeti ka IFRS rakendusjuhendit nr 2 „Olulise otsuste tegemine”, et anda juhiseid olulise mõiste rakendamiseks arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Olulised arvestuspõhimõtted, mida hakatakse kasutama alates 1. jaanuarist 2023

Swedbank on otsustanud esitada Grupi olulised arvestuspõhimõtted, mis puudutavad uut, 1. jaanuaril 2023 kehtima hakkavat standardit IFRS 17 „Kindlustuslepingud”. Need olulised arvestuspõhimõtted on Grupile kohaldatavad ainult sellest vastuvõtmise kuupäevast alates.

Kindlustuslepingud (IFRS 17)

Kindlustusleping on selline leping, kus üks osapool (kindlustusandja), võtab enda kanda olulise kindlustusrisi, nõustudes maksuma kindlustusvõtjale kompensatsiooni juhul, kui teatud ebakindel tulevikusündmus (kindlustusjuhtum) mõjutab ebasoodsalt kindlustusvõtjat. Kindlustusrisk on muu risk kui finantsriskid. Enamik Grupi kindlustusettevõtete poolt väljastatud lepinguid ei kanna üle olulist kindlustusrisi, ja see ongi põhjus, miks lepingud liigitatakse kindlustuslepinguteks ja neid kajastatakse finantsinstrumentidena kooskõlas IFRS 9-ga.

Esmasel arvele võtmisel kajastatakse kindlustuslepinguid bilansis lepingu piiridesse jäävate diskonteeritud hinnanguliste tulevaste rahavoogude, mittefinantsriskide korrigeerimise ja lepinguliste teenuste marginaali kogusummas. Tulevased rahavood sisaldavad preemiaid ja nõudeid, nõuete ja poliiside halduskulusid ja muid üldkulusid, mis on vajalikud kindlustuslepingu täitmiseks. Tulevased hinnangulised rahavood, koos mittefinantsriski korrigeerimisega, kujutavad endast rahavoogude täitmist. Lepinguliste teenuste marginaal kujutab endast väljateenimata kasumit, mida kajastatakse siis, kui kindlustuslepingu teenuseid tulevikus osutatakse. Kui lepinguliste teenuste marginaal on kahjum, nn kahjulikud lepingud, kajastatakse see kahjum koheselt kasumiaruandes.

Edaspidi kajastatakse kindlustuseraldist bilansis summas, mis on võrdne allesjäänud kindlustuskatte kohustuse ja tekkinud nõuete kohustuse summana. Allesjäänud kindlustuskatte kohustus hõlmab lepingu täitmise rahavoogusid, mis on seotud tulevaste teenustega ja samuti lepinguliste teenuste marginaali osa, mida ei ole veel tuluna kajastatud. Tekkinud nõuete kohustus kujutab endast minevikus osutatud teenustega seotud lepingu täitmise rahavoogusid.

Lepinguliste teenuste marginaal kogub intressi ja mis tahes otsest kasumiosaluse õigust alusvarade õiglase väärtuse muutustele, mida on korrigeeritud nii tulevaste teenustega seotud rahavoogude täitmise muutustega kui ka kindlustustuluna kajastatud summadega tulenevalt kindlustuslepingute teenuste üleandmisest aruandeperioodi jooksul.

Kindlustuspreemiate jaotamise meetod on lihtsustatud kajastamine, mida kasutatakse siis, kui kindlustusperiood on kuni üks aasta. Lihtsustamine tähendab põhimõtteliselt seda, et maksed kajastatakse ühtlaselt kindlustustuluna kindlustusperioodi jooksul, selle asemel, et kajastada eespool kirjeldatud lepinguliste teenuste marginaali. Kindlustuslepingute puhul kajastatakse kindlustuse omandamise rahavood nende tekkimisel kuludena.

Grupi kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes kajastatakse rida „Puhastulu kindlustustegevusest”, mis on järgmiste kirjetega summa: kindlustustulemus, mis sisaldab kindlustustulu, kindlustuskulu, kindlustuse finantstulu ja -kulu, edasikindlustuslepingute tulemus ja finantsvaradega tagatud kasumiosalusega kindlustuslepingute investeringute tulu.

Kindlustustulu kujutab endast allesjäänud kindlustuskatte kohustuse bilansilise väärtuse vähenemist perioodi jooksul osutatud teenuste tõttu, sh vabastatud lepinguliste teenuste marginaal. Kindlustusteenuse kulu kujutab endast esitatud nõuete kohustuse bilansilise väärtuse suurenemist esitatud nõuete ja perioodikulude ning perioodi kahjumlike lepingute kahjumite tõttu. Raha ajaväärtuse ja finantsriskide mõjusid kajastatakse kindlustuse finantstulu või -kuluna.

3 Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud

IFRS-idega kooskõlas oleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitamisel tuleb tegevjuhtkonnal langetada otsuseid, teha oletusi ja anda hinnanguid, mis mõjutavad varade ja kohustuste väärtusi ning tingimuslike varade ja kohustuste kajastamist bilansipäeva seisuga, samuti aruandeperioodil kajastatud tulusi ja kulusid. Juhtkond vaatab järjepidevalt üle sellised otsused ja hinnangud, sealhulgas need, mis mõjutavad finantsinstrumentide õiglast väärtust, halvenenud krediitkvaliteediga laenude allahindlust, materiaalsete ja immateriaalsete varade väärtuse langust, edasilükkunud maksukohustusi, pensionieraldisi ja aktsiapõhiseid makseid. Juhtkond toetub otsustes ja eeldustes varasemale kogemusele ja muudele teguritele, mida peab antud olukorras mõistlikuks. Tegelikud tulemused võivad otsustest ja hinnangutest erineda.

Finantsinstrumentid

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse Grupis erinevaid meetodeid vastavalt jälgitavate turuandmete kättesaadavusele ja turu aktiivsuse tasemele. Peamiselt kasutatakse noteeritud hindasid aktiivsel turul. Kui aktiivsete turgude finantsvaradel ja -kohustustel on tasakaalustavad tururiskid, kasutatakse tasakaalustavate riskipositsioonide õiglase väärtuse määramiseks ostu- ja müügihindade keskmist. Avatud positsioonide puhul rakendatakse ostu- ja müügihindu vastavalt sellele, kumb on asjakohane. See tähendab, et pikkade positsioonide puhul rakendatakse ostuhindu ja lühikeste positsioonide puhul müügihindu. Grupi juhtkond on määranud meetodi, mille puhul tururiskid tasakaalustavad üksteist ja selle, kuidas netopositsioone arvutatakse. Kui noteeritud hinnad ei ole aktiivsel turul kättesaadavad, kasutab Grupp selle asemel hindamismudeleid. Grupi juhtkond määrab, millised turud on mitteaktiivsed ja millal noteeritud hinnad ei ole enam vastavuses õiglase väärtusega. Sellises olukorras tuleb kasutada hindamismudeleid. Aktiivseks turuks peetakse reguleeritud turgu, kus noteeritud hinnad on lihtsalt kättesaadavad ja mis on korrapärased. Aktiivsust hinnatakse järjepidevalt, analüüsides selliseid tegureid nagu kauplemismahud ning ostu- ja müügihindade erinevused. Kui teatud kriteeriumid ei ole täidetud, loetakse turg või turud mitteaktiivse(te)ks. Grupi juhtkond otsustab, milline hindamismudel ja millised hinnakujundusparameetrid on konkreetse instrumendi jaoks kõige sobivamad. Swedbank kasutab üldtunnustatud hindamismudeleid, mille suhtes kohaldatakse sõltumatut riskikontrolli. Kui vastavalt hindamismudelitele mõõdetakse finantsinstrumente õiglases väärtuses, siis määratakse kindlaks, milliseid jälgitavaid turuandmeid tuleb nendes mudelites kasutada. Eelduseks on, et kasutatakse sarnase aktiivsusega finantsinstrumentide noteeritud hindu. Kui sellised hinnad või hinnakomponendid ei ole tuvastatavad, tuleb Grupi juhtkonnal endal teha oletusi. Lisas 35 on toodud õiglases väärtuses mõõdetud finantsinstrumentide kolm hindamistaset: noteeritud hinnad, jälgitavate turusisenditega hindamismudelid ning oluliste eeldustega hindamismudelid.

Otsus tehakse selle kohta, milliste finantsinstrumentide suhtes tuleks rakendada riskimaandamisarvestust, et minimeerida raamatupidamisarvestuse volatiilsus võimalikult suures ulatuses. Raamatupidamisarvestuse volatiilsusel puudub majanduslik asjakohasus ja see esineb finantsinstrumentide mõõtmisel teiste mõõtmispõhimõtete alusel, hoolimata asjaolust, et nad üksteist finantsiliselt maandavad.

Krediitkajumite allahindlused

Krediitkajumite allahindlused, mille hindamisel kasutatakse kvantitatiivseid mudeleid, hõlmavad sisendeid, eeldusi ja meetodeid, mille puhul rakendatakse kõrgetasemelisi juhtimisotsuseid. Eelkõige võib krediitkajumite allahindluste tasemele olulist mõju avaldada krediidiriski olulise suurenemise tuvastamine ja tulevikku suunatud makromajanduslike stsenaariumite kaasamine. Tulevikku suunatud teabe kaasamiseks on vaja anda olulisi hinnanguid, et valida välja kasutatavad stsenaariumid ja tagada, et eeldatavate krediitkajumite arvutamisel võetakse arvesse ainult asjakohane tulevikku suunatud teave.

Aruandeperioodil kasutatud meetodikates ei ole tehtud olulisi muudatusi. Kuna aga Covid-19, Ukraina sõja, kõrgemate energiahindade ja inflatsiooni ning kasvavate intressimääradega seotud ebakindlus jätkub, on vajalik teha mudeli järgseid krediidi korrigeerimisi krediitkajumite allahindluste puhul, võttes arvesse ekspertide hinnanguid. Täpsem info on toodud leheküljel 33.

Krediitkajumite allahindluste tundlikkusanalüüs, mis on seotud oluliselt kõrgemate krediidiriski eeldustega, on toodud leheküljel 31 ning tulevikku suunatud makromajanduslikud stsenaariumid on toodud leheküljel 32.

Oluliselt halvenenud krediitkvaliteediga riskipositsioone (kus laenuvõtja või limiidirühma krediitlimiit on kogu rühma peale kokku 50 miljonit Rootsi krooni (4,5 miljonit eurot) või samaväärne või suurem summa mõnes muus valuutas) hinnatakse ükshaaval ja selleks ei kasutata modelleeritud sisendeid. Nende riskipositsioonide krediitkajumite allahindlused määratakse diskonteeritud eeldatavate rahavoogude alusel ja arvestatakse vähemalt kahe võimaliku tulemusega, millest vähemalt üks on kahjum. Võimalike tulemuste puhul arvestatakse nii makromajanduslikke kui ka mittemakromajanduslikke (laenuvõtjapõhiseid) stsenaariume. Hinnanguliste tulevaste rahavoogude hindamisel arvestatakse mitmesuguseid asjakohaseid tegureid, nagu näiteks rahavoogude summa ja allikad, laenuvõtja sissetulekute tase ja kvaliteet, tagatise realiseerimisväärtus, Grupi positsioon seoses teiste võlausaldajatega, realiseerimisprotsessi eeldatav maksumus ja kestus ning tulevased majandustingimused. Tulevaste makstud summade suurus ja tasumise aeg sõltuvad laenuvõtja tulevase käitumisest ja tagatise hinnangust, ja mõlemat

võivad mõjutada tulevased majandustingimused; lisaks ei pruugi tagatis olla turukõlblik. Otsuseid muudetakse vastavalt uuele kättesaadavale teabele või realiseerimisstrateegiate arengutele, selle tulemusena korrigeeritakse krediitkajumite allahindlusi regulaarselt. Kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes kajastatud krediitkajumite muutus seoses individuaalselt hinnatud laenudega on 2022. aastal -4,7 miljonit eurot.

4 Riskid

Swedbank Eesti on osa Swedbank Grupist ning seega järgib Swedbank Grupi riskijuhtimise põhimõtteid, standardeid ja protseduureegleid kooskõlas riiklike seadustega.

Swedbank Grupi määratluse kohaselt on risk ettevõttesisestest protsessidest või tulevikus aset leida võivatest sise- või välissündmustest tulenev potentsiaalselt negatiivne mõju Swedbank Grupi turuväärtusele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ja mõju Swedbank Grupi tulule, omakapitalile või turuväärtusele.

Panga nõukogu on võtnud vastu ettevõtte riskijuhtimiseeskirja (ERM), milles kirjeldatakse ettevõtte riskijuhtimise raamistikku. See sisaldab Grupi riskistrateegiat ja riskivalmidust, riskijuhtimisprotsessi põhimõtteid nagu näiteks riskikultuur ja riskiteadlikkus ning samuti riskijuhtimise protsessi rolle ja vastutusalasid. Raamistik seob riskijuhtimise Grupi olemasolevate praktikate ja protsessidega.

Riskijuhtimine sisaldab endas protsesse, mis tagavad, et Grupp tuvastab, hindab (ja mõõdab kui vaja), juhib ja jälgib riske ning teavitab neist. Need protsessid hõlmavad kõiki riske liike ja selle tulemusena antakse hinnang Grupi riskitasemele, millest omakorda lähtutakse ettevõttesiseses kapitali adekvaatsuse hindamise protsessis.

Grupi riskipositsiooni hoidmiseks madalal tasemel ka pikemas perspektiivis on nõukogu määranud üldise riskivalmiduse, juhatus viib Grupi riskivalmidust ellu pangasiseste sise-eeskirjade ja riski piirmäärade raamistiku kaudu, mille liimid kehtestati Swedbank Grupi tasandil, ärivaldkonna Baltimaade pangatasandil ja Grupi tasandil. Riski piirmäärade raamistik sisaldab samuti peamisi riskiindikaatoreid, kui see on vajalik riskijuhtimise seisukohalt. Piirmäärad ja olulised riskiindikaatorid on vahendid, millega kontrollitakse ja jälgitakse riskipositsiooni, riskikontsentratsiooni ja riskide suurenemist. Nende ühine eesmärk on tagada, et riskid jääksid riskivalmiduse piiridesse.

Kapitali adekvaatsuse hindamise protsessis hinnatakse Grupi koguriskitasemest, eesmärkidest ja äristrateegiast tulenevaid kapitalivajadusi. Eesmärk on tagada kapitali tõhus kasutamine, tagades samal ajal Grupi miinimumkapitalinõuete täitmine ning juurdepääs riigisisestele ja rahvusvahelistele kapitaliturgudele isegi rasketes turuoludes.

Välised riskid ja muud riske mõjutavad tegurid

Grupp jälgib tähelepanelikult arenguid potentsiaalsete riskide ennetavaks juhtimiseks mitmes valdkonnas:

Geopoliitiline olukord

Geopoliitilised pinged suurriikide vahel eskaleerusid veebruaris 2022, mil Venemaa tungis Ukrainasse. Paljud lääneriigid reageerisid kiirelt ja on sellest alates Vene pangad SWIFT süsteemist välja lülitanud, keelanud Venemaa Keskpangal saada juurdepääsu välisvaluutareservidele ja rakendanud mitmeid muid piiravaid meetmeid Venemaa vastu, sh keelanud Vene lennukitel kasutada oma õhuruumi ning kehtestanud individuaalsed ja majanduslikud sanktsioonid. Hiina seisukoht on olnud ebamäärane, ta ei ole toetanud Venemaa seisukohta ega ka tunnistanud Venemaa abistamist. Sellisena on ta jätkanud poliitilist eemaldumist Läänest. Teravnenud geopoliitilistel pingetel puudub Grupile oluline negatiivne mõju, välja arvatud konflikti ülemaailmsed makromajanduslikud mõjud, kuid arenguid jälgitakse edaspidigi tähelepanelikult.

Seoses geopoliitilise olukorraga suurenes 2022. aastal IT-rünnakute arv finantssektori vastu. Grupi väliskeskonna ohutase on hinnanguliselt kõrgendatud, aga Grupp suudab neid riske rahuldavalt juhtida.

Ülemaailmne inflatsiooni suundumus

Aasta jooksul täheldati inflatsiooni kasvu kogu maailmas, sest paljudes riikides oli inflatsioonimäär viimaste aastakümnete kõrgeim. Seda kasvu võib seostada mitme põhjusega, sealhulgas pandeemiaaegsed fiskaalsed ja rahalised reaktsioonid, tarnepuudus, ülemaailmsed kaubaveoprobleemid, tarbijanõudluse kasv, kuumalained ja pöud, mis mõjutasid toiduainete tarneid, ning kõrgemad nafta ja toiduainete hinnad, mida mõjutas Venemaa sissetung Ukrainasse. Kui inflatsioon hakkas eelmise aasta lõpus kasvama, tekkis vaidlus selle üle, kas inflatsiooniline surve on ajutine või püsiv. Pärast esialgset ettevaatlikkust reageerisid keskpangad 2022. aastal jõuliselt ja tõstsid järsult intressimäärasid.

Euroopa energiahinnad

Energiahinnad on aasta jooksul olnud püsivalt kõrged, osaliselt Venemaa Ukraina-vastase agressiooni, kuid ka globaalse energiapuuduse tõttu pandeemiajärgse majanduse taastumise ajal. Euroopas on sõltuvus Vene maagaasist teinud „energiakriisi“ eriti märgatavaks Venemaa (enamuse) gaasitarne lõpetamise ja gaasijuhtmete saboteerimise tõttu Euroopas. Enamik Euroopa riike on oluliselt vähendanud oma sõltuvust Vene maagaasist ja asendanud selle suures osas veelatud maagaasiga (LNG), samal ajal alustades mitmeid suuri investeerimisprojekte energiavarustuse tagamiseks. Vaatamata sellistele leevendavatele tegevustele on energiahinnad kogu aasta jooksul püsinud kõrged, ja ehkki need arengud on mõjutanud laenuvõtjate ostuvõimet, on Grupi krediidiportfelli kvaliteet endiselt tugev.

Krediidiriski areng

Aasta alguses oli majandusväljavaade positiivne, kuna nõudlus oli pandeemia järgselt tugev, kuigi Hiinas kehtestatud piirangud mõjutasid jätkuvalt globaalseid tarneahelaid. Kuid majandussentiment on halvenenud seoses Ukraina sõja, Venemaa vastaste sanktsioonide, energiakriisi, kõrge inflatsiooni ja intressimäärade tõusuga. Kodumajapidamiste kindlustunde näitajad on halvenenud. Ebakindlus seoses tuleviku arengutega on suur ja geopoliitilised riskid on märkimisväärsed. Samas ei ole seda märgata Grupi äritegevuses. Tööpuudus on madal, laenuportfelli krediidikvaliteet kõrge ja tegelik makseviivituse sagedus on endiselt kõigi aegade madalaimal tasemel.

Kliimamuutus

Eelmisel aastal leidsid aset äärmuslikud ilmastikunähtused, sealhulgas kuumalained ja pöud Euroopa mandril. Kairos toimunud COP27 kohtumisel jõuti kokkuleppele finantsabi osutamiseks arengumaade nende toetamiseks kliimamuutustega kohanemisel. Siiski oli edu saavutamine kliimamuutuste leevendamise tegevuskava osas suhteliselt kesine. Pikaajalised kliimarisikid on hetkel tõusuteel ning maailmas on oodata 2,5 °C kraadi võrra soojenemist aastaks 2100. Euroopa kliimapoliitika on endiselt üsna ambitsioonikas ja järjekindel ning „Eesmärk 55“ (*Fit for 55*) tegevuskavas on tehtud edusamme. Sellises olukorras on äriühingud ja finantsüsteem hakanud tegutseda, kehtestades ambitsioonikamad ja üksikasjalikumad eesmärgid kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Swedbank teavitas aruandeaastal oma laenuportfelliga seotud kasvuhooonegaaside heitkoguste eesmärkidest. Jätkuv kliimaneutraalsuse ja jätkusuutlikkuse ühiskonnaks muutumine toob Grupile jaoks kaasa uusi riske ja uusi võimalusi, ning Grupi riskijuhtimist kohandatakse praegu selle lahendamiseks.

Digitaliseerimise väljakutsed ja riskid

Grupi strateegia toetub tugevale vundamendile olla kättesaadav ja ligipääsetav universaalpank. Kooskõlas meie strateegilise suunaga peab Grupp teenima meie klientide huvisid turvaliselt, mugavalt ja pidevalt ligipääsetavalt ja seal, kus meie kliendid seda soovivad. Grupi suutlikkus täita klientidele antud teenuselubadust sõltub võimest luua ja hoida töös tõhusat, stabiilset ja vastupidavat infotehnoloogilist keskkonda, ka sisseostetavate teenuste osas.

Digipööre tekitab infoturbe seotud ohtusid, mille hulgas on küberrisk ja väliste pettustega seotud risk ning nõuab ka uut viisi kaitset. Grupi IT- ja infoturberiskid tuleb tuvastada ja arvestada neid mis tahes liiki arenduste, hangete ja muudatuste juhtimisel.

Grupp viib ellu mitmeid algatusi, et veelgi tõsta tegevuse vastupidavust, hoida muud riskid aktsepteeritaval tasemel ja garanteerida klientidele teenuste kõrge kättesaadavus.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastane võitlus (AML/CTF)

Grupp on täisteenuseid pakkuv jaepank, kes pakub laia valikut tooteid ja teenuseid arvukatele era- ja äriklientidele. Grupi ärimudeli tõttu on ta avatud riskidele ja paljudele eelkuritegudele seoses rahapesu (*money laundering*, ML) ja terrorismi rahastamise (*terrorist financing*, ML/TF) skeemidele.

Rootsi ja Eesti järelevalveasutused lõpetasid Swedbank Grupi juurdelse 2020. aasta märtsis. Juurdelse tulemusena selgus, et Swedbank Grupis esineb puudujääke grupisisese juhtimise ja kontrollis rahapesu tõkestamisel. Puuduste kõrvaldamiseks ning Swedbank Grupi riskide tuvastamise ja kontrollimise tõhustamiseks algatas Swedbank Grupp mitmeid strateegilisi programme: kultuuriprojekt, juhtimisinitsiatiiv ja vastavuskontroll. Käesoleval ajal on nimetatud programmid muutmisfaasis.

Finantskuritegude vastane üksus (AFC) jätkab keskendumist Grupi tehnoloogilistele ja uurimisressurssidele ning finantskuritegude ennetamiseks seotud kompetentsidele. Grupp teeb ka suuri investeringuid lisaressurssidesse ja taristusse, mis on seotud „Tunne oma klienti“ (*know your customer*, KYC) initsiatiivi, riskide liigitamise, tehingute järelevalve ja finantsantsktsioonide kontrolliga. Grupp on jätkanud ka tööd olemasoleva AML/CTF raamistiku uuendamisega, et tagada kogu Grupis toimuva AML/CTF tegevuse töökindlus ja järjepidevus. Nende raamistike kaudu väljendub Grupi riskivalmidus rahapesu osas.

Eesti Prokuratuuri esitas 21.03.2022 Pangale kahtlustuse seoses rahapesu toimepanekuga ajavahemikus 2014-2016. Kriminaaljuurdlus põhineb Eesti Finantsinspektsiooni aruandel, kus uurimisaluse oli 2019. aastal Swedbank AS. Eesti Finantsinspektsiooni juurdlus lõpetati 2020. aasta märtsis aruande ja ettekirjutusega Swedbank Eesti AS-i töös esinevate puuduste kohta. Eeskirjas sisalduvad tegevused on sooritatud, ja Eesti Finantsinspektsioon teatas 2021. aasta jaanuaris, et Swedbank-i võetud meetmed rahapesu ja muu finantskuritegevuse vastu võitlemiseks on piisavad ja neil täiendavaid märkusi ei ole. Swedbank jätkab koostööd vastava ametiasutusega seoses ajaloost tulenevate küsimuste lahendamiseks.

Finantsantsktsioonide risk

Pärast Venemaa Ukraina sissetungi on Venemaa Föderatsioonile ja Valgevenele kehtestatud ulatuslikud sanktsioonid, nii finantssektoris kui ka teistes sektorites. See on mõjutanud Gruppi, suurendades finantsantsktsioonide riski. Koos ressursside eraldamisega ja nõuetekohaselt juhitud otsustusprotsessidega moodustatakse rakkerühm, et tegutseda ja reageerida kiirelt.

Muud tegurid Tulumaks

Tulumaksuvaldkond on keeruline ja jätab ruumi hinnangute andmiseks. Kohaldatavate seaduste praktikaid ja tõlgendusi muudetakse tihti, mõnikord tagasiulatuvalt. Juhul, kui maksuamet või olemasolu korral maksukohus tõlgendavad teemat Grupi esialgselt tõlgendusest erinevalt, võib see mõjutada Grupi tegevust, tulemust ja finantsseisundit.

Grupi riskide taksonoomia

Grupp kasutab riskide taksonoomiat, mis on süsteem riskide jaotamiseks rühmadesse riskide ühiste tunnuste põhjal. Riskitaksonoomia kategooriaid nimetatakse riskide liikideks.

Risk	Kirjeldus
Krediidirisk	Risk, et vastaspool ei täida oma rahalisi kohustusi Grupi ees ja risk, et panditud tagatis ei kata Grupi nõudeid.
Likviidsusrisk	Risk, et ei suudeta täita maksekohustusi maksetähtaegade saabumisel ilma oluliste lisakulutusteta rahaliste vahendite saamiseks või kahju kandmiseks vara kiirmüügi korral.
Tururisk	Risk, et Grupi tulemused, omakapital või väärtus vähenevad finantsturgude riskitegurite muutuste tõttu.
Operatsioonirisk	Kahjumite risk, äriprotsesside häired ja negatiivne mainemõju, mis tulenevad ebaadekvaatsetest või puudulikest sisemistest protsessidest, inimlikest või süsteemi vigadest või ettevõttevälistest sündmustest.
Kindlustusrisk	Kindlustustegevuses väljendab risk kindlustuslepingute sõlmimise riski, tururiski, krediidiriski ja likviidsusriski, mis on seotud Grupi 100%-liste kindlustusettevõtetega.
ESK (jätksuutlikkuse) risk	Risk, mis tekib suutmatusest asjakohaselt tuvastada ja juhtida keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisalaseid sündmusi, millel oleks juhul, kui need aset leiaksid, oluline negatiivne finantsmõju ja oluline negatiivne mõju Grupi brändile ja mainele.
Muud riskiliigid	Muud riskide liigid Grupi riskitaksonoomias on kapitalirisk, strateegiline risk ja vastavusrisk.

4.1 Krediidirisk

Mõiste

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi Grupi ees ja panditud tagatis ei kata nõudeid. Krediidirisk hõlmab ka kontsentratsiooniriski, riigiriski, vastaspoole krediidiriski kauplemistehingutes ja valuutaarvelduse riski.

Riskijuhtimine

Grupi laenuitegevuse keskseks põhimõtteks on, et iga Grupi äriüksus vastutab täielikult oma krediidiriski eest, krediidiotsused tuginevad krediidiotsustele ja neid tehakse vastavalt kehtivatele õigusaktidele ning et need otsused on kooskõlas Grupi äri- ja krediidistrateegiaga. Olenevalt krediidi suurusest ja iseloomust võib laenuandmise otsuse teha näiteks krediidispetsialist süsteemitoe abil või laenukomitee. Äriüksusel on täielik ärriline vastutus, sealhulgas vastutus sisemise krediidikontrolli eest, sõltumata sellest, kes lõppotsuse teeb. Krediidiriski juhtimisel lähtutakse kogu Grupis duaalsuspõhimõttest. Põhimõtet rakendatakse nii sõltumatu krediidiosakonna töös, otsuste tegemisel vastutajate poolt kui ka krediidiandmise protsessis. Iga äriüksus vastutab selle eest, et sisekontroll on kaasatud olulistesse krediidiandmise protsessi osadesse.

Krediidiandmise protsess hõlmab äritegevuse ja otsuste langetamise protsesse, mis on seotud laenuandmise, krediidi jälgimise ja krediidiriski kvantifitseerimisega. Krediidiandmise otsuse langetamiseks on vaja, et laenuvõtja suudab hea tahte juures eeldatavasti täita oma kohustusi Grupi ees. Grupp omakorda püüab saada piisavat tagatist. Vastutustundlik, töökindel ja tasakaalustatud laenuitegevus näeb ette, et iga tehingut tuleb käsitleda asjaomaste välistegurite kontekstis, võttes arvesse Grupi ja teiste turuosaliste teadmisi prognoositavatest kohalikest, piirkondlikest ja globaalsetest muutustest ja arengutest, mis võivad tehingut ja selle riske mõjutada. Näiteks on jätkusuutlikkus, sh keskkonnaga seonduv, sotsiaalne vastutus ja ärietika olulised tegurid, millega arvestatakse krediidiotsustes.

Ettevõtete krediidiotsustest suhtes teostatakse jätkusuutlikkuse analüüs. Analüüs on krediidianalüüsi lahutamatu osa ja selle eesmärk on hinnata, kuidas nende valdkondadega seotud riskid võivad näiteks mõjutada laenuvõtja kasumlikkust, tagasimaksevõimet ja tagatise väärtust. Analüüsi käigus arvestatakse ka laenuvõtjate ja samuti pankade maineriskiga. Jätkusuutlikkuse analüüs on kohustuslik kõigile klientidele ettevõtete riskipositsiooni klassis, milles on Grupi kogu krediidiilmiit suurem kui 0,8 miljonit eurot.

Riskide liigitamine on krediidiandmise protsessis kesksel kohal. Riskiklassi hinnatakse ja see määratakse iga krediidiotsuse osana. Riskiklass mõjutab ka analüüsi ja dokumentatsiooni ulatust ning seda, kuidas kliente jälgitakse. Sel viisil saab madala riskiga tehinguid kinnitada lihtsama ja kiirema krediidiandmise protsessi kaudu. Kõiki krediidi riskipositsioone hinnatakse süstemaatilisel ja järjepideval, et varakult tuvastada krediidiriski oluline suuremine. Vähemalt kord aastas vaadatakse üle ka kõrgendatud riskiga ja riskide arengut. Regulaarselt tehakse stressitest, nt osana sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessist (*internal capital adequacy assessment process*, ICAAP). Riskipositsioone ja suurenenud riske erinevates segmentides ning samuti suuri individuaalseid riskipositsioone jälgitakse põhjalikult. Vajadusel viiakse läbi teatud segmentide või alampordfellide spetsiifilisi analüüse ja stressitest. Erinevates majandusharudes tehakse regulaarselt kindlaks kliimarisikid ja Grupp analüüsib neid. Need analüüsid lisatakse äriplaanidesse ja krediidistrateegiatesse, kus arvestatakse kliimaväljavaatega.

Riskiosakond vastutab krediidiriski juhtimise, mis hõlmab krediidiotsustest, riskilimiitide ja riskide liigitamise süsteemi, iseseisva jälgimise ja kontrolli eest. Riskiosakond vaatab regulaarselt läbi ja hindab kogu krediidiportfelli riskiprofiili ja riskide arengut. Regulaarselt tehakse stressitest, nt osana sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessist (*internal capital adequacy assessment process*, ICAAP). Riskipositsioone ja suurenenud riske erinevates segmentides ning samuti suuri individuaalseid riskipositsioone jälgitakse põhjalikult. Vajadusel viiakse läbi teatud segmentide või alampordfellide spetsiifilisi analüüse ja stressitest. Erinevates majandusharudes tehakse regulaarselt kindlaks kliimarisikid ja Grupp analüüsib neid. Need analüüsid lisatakse äriplaanidesse ja krediidistrateegiatesse, kus arvestatakse kliimaväljavaatega.

Riskide mõõtmine

Grupisest riskide liigitamise süsteemi kasutatakse muuhulgas järgnevalt:

- riskide hindamine ja krediidiotsuste tegemine;
- kapitalinõuete ja kapitalipaigutuste hindamine;
- riskiga korrigeeritud tootluse hindamine (sh RAROC);
- krediidikahjumite allahindlused;
- krediidiriskide jälgimine ja juhtimine;
- nõukogu, juhatuse ja Swedbank Grupi juhtkonna teavitamine krediidiriskist;
- krediidistrateegia ja sellele vastavate riskijuhtimistegevuste väljatöötamine.

Krediidiriski positsioonide eeldatavate kahjumite ja regulatiivsete kapitalinõuete kõige olulisemad riskiparameetrid on:

- maksejõuetuse tõenäosus (*probability of default*, PD) – tõenäosus, et vastaspool ei lepingu puhul teki maksehäired järgmise 12 kuu jooksul.
- laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär (*loss given default*, LGD) – krediidi riskipositsiooni osa, mis maksejõuetuse korral väljendab eeldatavat kahju, ja
- maksejõuetuses olev riskipositsioon (*exposure at default*, EAD) - krediidiriski positsioon, mis on hinnangulisel pangal siis, kui tema vastaspool on tekkinud makseraskused.

PD modelites kasutatakse riskiklasside määramisel 22 riskiklassiga skaalat, kus 0 on kõige kõrgem ja 21 kõige madalam maksehäired risk. Lisaks eksisteerib üks klass maksejõuetuses olevatele laenudele. Alljärgnevas tabelis kirjeldatakse riskiskaalat ja selle seotust maksejõuetuse tõenäosusega 12 kuu jooksul, samuti on toodud Standard & Poors'i indikatiivne reiting.

Riskiklass vastavalt IRB metodoloogiale

Klass	PD (%)	Standard & Poors'i indikatiivne reiting
18-21	<0,1	A- kuni AAA
13-17	<0,5	BBB- kuni AAA
9-12	0,5-2,0	BB- kuni BB+
6-8	2,0-5,7	B+
0-5	>5,7	C kuni B
Maksejõuetus	100	D

Swedbank-i Balti tütarettevõtete riskide liigitamise süsteemi on ühiselt kinnitanud finantsinspeksioonid ja Euroopa Keskpang (EKP) ning Grupp võib kasutada IRB meetodit krediidiriski kapitalivajaduse olulise osa arvutamiseks. Grupp kasutab mitmeid erinevaid riskide liigitamise mudeleid krediidiportfelli erinevate alamsegmentide puhul. Kasutatakse peamiselt kahte liiki mudeleid. Ühed põhinevad statistilistel mudelitel, mille puhul on nõutav juurdepääs tehingupartneritega seotud suurele teabele. Teine mudel põhineb rohkem eksperthinnangutel ja seda kasutatakse juhtudel, kui statistilised mudelid ei ole kohaldatavad. Mõned mudelid on kombinatsioon neist kahest. Neid mudeleid valideeritakse uute mudelite kasutusele võtmisel ning oluliste muudatuste tegemisel, aga ka perioodiliselt (vähemalt kord aastas). Valideerimise eesmärk on tagada, et iga mudel võimaldaks riski mõõta piisava täpsusega. Lisaks hinnatakse mudelite praktilist rakendatavust igapäevases krediidiiteenuste osutamises.

Finantsaruannetes arvutatakse eeldatavad krediidikahjumid kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga IFRS 9, mida kirjeldatakse allpool. Regulaatiivsete kapitalinõuete kohaselt (Baseli õiguslik raamistik) arvutatud eeldatavate kahjumite ja IFRS 9 kohase eeldatavate krediidikahjumite mõõtmise peamine erinevus on lühidalt toodud tabelis „IFRS 9 vs regulatiivne kapitali raamistik“ leheküljel 33.

Eeldatavate krediitkahjumite arvutamine

Eeldatavate krediitkahjumite hindamine

Grupp mõõdab krediitkahjumite allahindlusi eeldatavate laenukahjumite mudeli alusel. Eeldatavaid krediitkahjumeid mõõdetakse vastavalt faasile, kuhu konkreetne vara aruandluskuupäeva seisuga paigutatakse. Kui finantsvara krediitrisk ei ole alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud (1. faas), lähtutakse väärtuse languse hindamisel 12-kuulistest eeldatavatest krediitkahjumitest.

Kui finantsvara krediitrisk on oluliselt suurenenud (2. faas) või kui selle väärtus on krediitkvaliteedi halvenemise tõttu langenud (3. faas), lähtutakse väärtuse languse hindamisel kogu lepingu kehtivusaja eeldatavatest krediitkahjumitest. Antud mõõtmisi tehakse ettevõttesiseselt väljatöötatud statistiliste mudelite või eeldatavate lepinguliste rahavoogude individuaalsete hinnangute põhjal. Mõlemal juhul tuleb teha olulisi juhtkonna otsuseid. Eeldatavate krediitkahjumite hindamise portfelli määratakse kindlaks sama segmentatsiooni kohaselt, mida rakendatakse ka regulatiivsetel eesmärkidel, ja neil on ühised riskinäitajad. See põhineb kogu krediitportfelli homogeensetel alamsegmentidel, nagu näiteks riik, tegevusvaldkond või tootegrupp.

Kvantitatiivsetes mudelites kasutatavad peamised sisendid on maksejõuetuse tõenäosus, laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär, maksejõuetuses olev riskipositsioon ja eeldatav eluiga. Eeldatavad krediitkahjumid peegeldavad nii ajaloolisi andmeid kui ka tõenäosusega kaalutud tulevikku suunatud stsenaariumeid.

Maksejõuetuse tõenäosus (PD)

Finantsinstrumendi maksejõuetuse tõenäosus (*probability of default*, PD) 12 kuu või lepingu kehtivusaja jooksul väljendab tõenäosust, et kohustused jäetakse täitmata kas järgmise 12 kuu või finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul, võttes arvesse bilansipäeval valitsevaid tingimusi ja krediitrisiki mõjutavaid tulevasi majandustingimusi.

IRB maksejõuetuse tõenäosuse mudelitel põhinevad sisemised riskihindamistase moodustavad IFRS 9 kohaselt maksejõuetuse tõenäosuse mudelite sisendi, samas kui finantsvara eluiga katva maksejõuetuse tõenäosuse tähtajalise struktuuri määramiseks kasutatakse varasemaid maksejõuetuse määrasid. Väljatöötatud maksejõuetuse tõenäosuse mudelid segmenteeritakse ühiste riskinäitajate põhjal, nagu näiteks võlgniku tüüp, riik, tootegrupp ja tööstusharu ning neid kasutatakse 12 kuu või eluea võimaliku maksejõuetuse tõenäosuse tuletamiseks. Segmenti- ja riigipõhiseid krediiditsükliindekseid prognoositakse erinevate makromajanduslike stsenaariumite põhjal.

Iga stsenaariumi puhul korrigeeritakse PD tähtajalisi struktuure prognoositava krediiditsükliindeksi korrelatsiooni põhjal ja tulemuseks saadakse tulevikku suunatud kindla ajahetke kohta käiva maksejõuetuse tõenäosuse hinnangud. Halvenev majanduslik väljavaade või negatiivse stsenaariumi tõenäosuse suurenemine toob seega kaasa ka kõrgema maksejõuetuse tõenäosuse 12 kuu või finantsinstrumendi kehtivusaja jooksul, suurendades seeläbi nii eeldatavaid krediitkahjumeid kui ka laenu liikumist 1. faasist 2. faasi.

Laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär (LGD)

Laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär (*loss given default*, LGD) väljendab maksejõuetusest tulenevat eeldatavat kahju, võttes arvesse tulevaste tagasimaksete tõenäosust ja eeldatavat suurust, sh tagatise realiseerimine, tagasimaksete laekumise periood ja raha ajaväärtus. LGD hinnangud põhinevad varasematel kahjuandmetel, mis on segmenteeritud geograafilise asukoha, tagatise liigi, võlgniku tüübi ja tooteteabe kaupa. Tulevikku suunatud teave peegeldub LGD hinnangutes, kus iga makromajandusliku stsenaariumi puhul kasutatakse prognoositud tagatisväärtuse indekseid, et korrigeerida tulevasi laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu ja tagasimaksete määrasid. Tagatise väärtuse langust väljendav majanduslik väljavaade vähendab tagasimaksete määra ning tõstab laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu, tõstes seega ka kahjumäära maksejõuetuse hetkel ja eeldatavaid krediitkahjumeid.

Maksejõuetuses olevad riskipositsioonid (EAD)

Maksejõuetuses olevad riskipositsioonid (*exposure at default*, EAD) väljendavad eeldatavat riskipositsiooni tulevasel maksejõuetuse kuupäeval, võttes arvesse eeldatavaid muutuseid riskipositsioonis aruandlusperioodi järel. Grupi mudelil põhinev meetod EAD määramiseks peegeldab põhisumma ja intressimaksete lepingulisi tingimusi, lepingujärgset lunastustähtaega ning arvelduslaenu väljavõtmisi ja tühistamatuid bilansiväliseid kohustusi.

Eeldatav eluiga

Grupp mõõdab eeldatavaid krediitkahjumeid maksejõuetuse riski põhjal nõude eeldatava eluea vältel. Eeldatav eluiga on enamasti limiteeritud maksimaalse lepingulise perioodiga, mille jooksul on Grupp krediitriskile avatud, isegi juhul, kui äritavale vastab pikem periood. Eeldatava eluea määramisel arvestatakse kõigi lepinguliste tingimustega, sealhulgas ettemaksu ja pikendamise ning Grupi jaoks siduvate krediidi pikendamise võimalustega. Kodulaenuportfelli puhul kasutab Grupp käitumislikku eluea mudelit, mis aitab prognoosida, millise tõenäosusega on nõue mis tahes ajahetkel oma järelejäanud eluea jooksul jätkuvalt avatud ega ole maksejõuetuses (arvestades varajase tagasimaksete tõenäosust). Krediitkaartide puhul määratakse käitumuslik eluiga eelneva tootepõhise teabe alusel ja see võib ulatuda kuni 10 aastani.

Krediitrisiki olulise suurenemise tuvastamine

Grupp kasutab krediitrisiki olulise suurenemise hindamiseks nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid näitajaid. Kriteeriumid on toodud leheküljel 23. Alltoodud tabelites on esitatud kvantitatiivsed lävendid:

- muutused maksejõuetuse tõenäosuses 12 kuu jooksul ja muutused sisemistes riskihindamise tasemetes, mida on rakendatud enne 2018. aasta 1. jaanuari väljastatud laenu portfelli puhul. Näiteks riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 0 ja 5 vahele, hinnatakse oluliseks krediitrisiki muutuseks langust esialgsest tasemest ühe taseme võrra. Teisest küljest selliste riskipositsioonide puhul, mille riskitase jäi esmasel kajastamisel 18 ja 21 vahele, hinnatakse märkimisväärselt krediitrisiki muutuseks langust esialgsest tasemest 6 kuni 8 taseme võrra.

- muutused maksejõuetuse tõenäosuse lepingu eluea jooksul, mida on rakendatud pärast 2018. aasta 1. jaanuari väljastatud laenu portfelli puhul. Näiteks riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 0 ja 5 vahele, hinnatakse oluliseks krediitrisiki muutuseks 50% kasvu maksejõuetuse tõenäosuse lepingu eluea jooksul võrreldes esialgse tasemega. Teisest küljest selliste riskipositsioonide puhul, mille riskitase jäi esmasel kajastamisel 18 ja 21 vahele, hinnatakse oluliseks 200-300 protsendilist kasvu võrreldes esialgse tasemega.

Need lävendid peegeldavad madalamat tundlikkust riskiskaala madalama riskiosa muutuste ja suuremat tundlikkust riskiskaala kõrgema riskiosa muutuste suhtes.

Grupp on viinud läbi tundlikkusanalüüsi, et näha, kuidas muutuksid krediitkahjumite allahindlused, kui rakendatavaid lävendeid tõstetakse või langetatakse. Madalam lävend tõstaks nii 1. faasist 2. faasi liikuvate laenu arvu kui ka hinnangulisi krediitkahjumite allahindlusi. Kõrgem lävend avaldaks vastupidist mõju.

Alljärgnevatel tabelites on välja toodud tundlikkusanalüüsi mõju krediitkahjumite allahindlustele aastalõpu seisuga. Positiivsed summad tähistavad suuremaid kajastatavaid krediitkahjumite allahindlusi.

Krediidiriski oluline suurenemine: finantsinstrumendid, mille esmane kajastamine toimus enne 1. jaanuari 2018:

Grupp			2022				2021			
			Krediidikahjumite allahindlused, mõju				Krediidikahjumite allahindlused, mõju			
Sisemine riski-hinnangu tase esmasel kajastamisel	12-kuu maksejõuetuse tõenäosuse vahemik esmasel kajastamisel	Lävend, reitingu alandamine ^{1) 2) 3)}	Lävendi suurene-mine 1 klassi võrra	Lävendi vähene-mine 1 klassi võrra	Kajas-tatud krediidi-kahjumite alla-hindlused 31.12	Portfelli osakaal (%) bilansi-lisest bruto-väärtusest 31.12	Lävendi suurene-mine 1 astme võrra	Lävendi vähene-mine 1 astme võrra	Kajas-tatud krediidi-kahjumite alla-hindlused 31.12	Portfelli osakaal (%) bilansi-lisest bruto-väärtusest 31.12
18-21	<0,1%	6 - 8 klassi	-8,8%	9,9%	0,1	2,5%	-12,3%	14,9%	0,0	1,9%
13-17	0,1 - 0,5%	4 - 7 klassi	-0,9%	1,2%	3,9	7,3%	-1,1%	1,5%	2,3	9,1%
9-12	0,5-2,0%	2 - 5 klassi	-16,0%	5,1%	1,6	9,1%	-5,6%	8,1%	0,5	8,8%
6-8	2,0-5,7% >5,7% ja	1 - 3 klassi	-0,9%	4,5%	2,3	3,6%	-0,6%	3,4%	1,6	4,8%
0-5	<100%	1 klassi	-1,4%	0,0%	0,7	1,9%	-2,7%	0,0%	0,1	1,9%
Finantsinstrumendid, millele rakendatakse madala krediidiriski erandit			-3,8%	2,8%	8,6	24,4%	-1,6%	3,0%	4,5	26,5%
3. faasi finantsinstrumendid					0,0	2,1%			0,0	30,8%
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine eksperdi poolt ⁴⁾					9,3	0,4%			8,5	0,3%
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine eksperdi poolt ⁴⁾					1,6				4,0	
Allahindlused kokku⁵⁾					19,5	26,9%			17,0	57,6%

¹⁾ Alandamine 2 klassi võrra vastab järgmise 12 kuu maksejõuetuse tõenäosuse tõusule umbes 100% võrra.

²⁾ Lävendid varieeruvad antud vahemikus sõltuvalt laenuvõtja geograafilisest asukohast, segmendist ja sisemisest riskihinnangust.

³⁾ Tundlikkusanalüüside teostamisel kasutatakse 1. klassi lävendit.

⁴⁾ Kujutab endast mudelijärgset allahindluse korrigeerimist ekspertide poolt 1. ja 2. faasi puhul. Tundlikkusanalüüs peegeldub mudeli väljundites enne seda, kui eksperdid korrigeerivad mudelis krediidiriski.

⁵⁾ Mildest bilansivälisest riskipositsioonide eraldised on kokku summas 0,4 miljonit eurot.

Krediidiriski oluline suurenemine: finantsinstrumendid, mille esmane kajastamine toimus 1. jaanuaril 2018 või hiljem:

Grupp		2022				2021			
		Krediidikahjumite allahindlused, mõju				Krediidikahjumite allahindlused, mõju			
Sisemine riski-hinnangu tase esmasel kajastamisel	Lävend, maksejõuetuse tõenäosuse kasv eluea jooksul ⁶⁾	Lävendi kasv 100%	Lävendi langus 50%	Kajastatud krediidi-kahjumite allahindlused 31.12	Portfelli osakaal (%) bilansi-lisest bruto-väärtusest 31.12	Lävendi kasv 100%	Lävendi langus 50%	Kajastatud krediidi-kahjumite allahindlused 31.12	Portfelli osakaal (%) bilansi-lisest bruto-väärtusest 31.12
18-21	200-300%	-2,0%	3,9%	0,1	3,4%	-5,0%	3,0%	0,0	3,2%
13-17	150-250%	-2,2%	3,6%	4,2	13,3%	-0,5%	1,7%	5,8	14,9%
9-12	100-200%	-1,4%	1,5%	10,1	16,1%	-3,3%	12,9%	0,7	9,5%
6-8	100-150%	-0,2%	1,3%	1,7	8,9%	0,1%	1,7%	0,6	6,3%
0-5	50%	0,0%	0,0%	2,5	8,2%	0,5%	1,3%	1,7	6,5%
Finantsinstrumendid, millele rakendatakse madala krediidiriski erandit		-1,3%	1,8%	18,6	50,0%	-0,5%	2,5%	8,8	40,3%
3. faasi finantsinstrumendid				0,1	0,0%			0,0	0,0%
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine eksperdi poolt ⁷⁾				9,3	22,9%			3,9	1,9%
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine eksperdi poolt ⁷⁾				8,7				9,6	
Allahindlused kokku⁸⁾				36,7	72,9%			22,3	42,3%

⁶⁾ Lävendid varieeruvad antud vahemikus sõltuvalt laenuvõtja geograafilisest asukohast, segmendist ja sisemisest riskihinnangust.

⁷⁾ Kujutab endast mudelijärgset allahindluse korrigeerimist ekspertide poolt 1. ja 2. faasi puhul. Tundlikkusanalüüs peegeldub mudeli väljundites enne seda, kui eksperdid korrigeerivad mudelis krediidiriski.

⁸⁾ Mildest bilansivälisest riskipositsioonide eraldised on kokku summas 1,8 miljonit eurot.

Tulevikku suunatud makromajanduslike stsenaariumite kasutamine

Tulevikku suunatud teavet kasutatakse nii krediidiriski olulise suurenemise hindamisel kui ka eeldatavate krediidikahjumite arvutamisel. Varasemate andmete analüüside põhjal on Grupi riskiosakond tuvastanud ja kajastanud asjakohased makromajanduslikud näitajad, mida kasutatakse eri portfelli krediidiriskide ja kahjude määramisel geograafilise asukoha, laenuvõtja ja tooteliigi põhjal. Kõige suurem on korrelatsioon SKP kasv, kinnisvarahindade, töötuse, nafta hinna ja intressimäärade vahel. Grupp jälgib pidevalt ülemaailmset makromajanduslikku olukorda, keskendudes eelkõige koduturgudele. See hõlmab tulevikku suunatud makromajanduslike stsenaariumite määramist erinevate regioonide jaoks ja olemasolevate stsenaariumite ümberarvestamist makromajanduslike prognooside tegemiseks.

Võrreldes Swedbanki majandusprognoosiga on SKT ja töötuse määra eeldatavate krediidikahjumite arvutustes hooajaliselt korrigeeritud. Swedbanki makroanalüütikud koostavad makromajanduslikud stsenaariumid ja need viiakse vastavusse Swedbanki majandusprognoosiga. Majanduslikud stsenaariumid töötatakse välja tulevaste majandustingimuste eelduste peegeldamiseks, võttes arvesse kohalikku ja globaalset majanduse hetkeseisu. Makromajanduslikud prognoosid võtavad arvesse sise- ja välisteavet ning on kooskõlas tulevikku suunatud teabega, mida kasutatakse ka muul otstarbel, näiteks eelarvestamisel ja prognooside koostamisel. Baasstsenaarium põhineb Grupi eelarvestsenaariumil ja teised stsenaariumid, mis väljendavad nii positiivsemaid kui ka negatiivsemaid väljavaateid, töötatakse välja sellele vastavalt. Grupp võtab eeldatavate krediidikahjumite hindamisel arvesse vähemalt kolme stsenaariumi, mis lisatakse maksejõuetuse tõenäosuse ja laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär sisendite mudelipõhise eeldatavate krediidikahjumite määramiseks. Baasstsenaariumile määratud tõenäosus on 66,6 protsenti ja nii ülemisele kui alumisele alternatiivsele stsenaariumile määratud tõenäosus on 16,7 protsenti.

Stsenaariumid

Iga stsenaariumi prognoositavate makromajanduslike näitajate halvenemine või negatiivse stsenaariumi tõenäosuse suurenemine suurendab üldiselt nii 1. faasist 2. faasi liikuvate laenude hulka kui ka eeldatavat krediidikahjumit. Vastupidisel juhul, prognoositavate makromajanduslike näitajate väljavaate paranemisel või positiivse stsenaariumi tõenäosuse suurenemisel on positiivne mõju. Sisuliselt on võimatu kindlaks teha erinevate makromajanduslike näitajate muutuste mõju teatud stsenaariumi puhul, sest muutujad on omavahel seotud ning samuti on omavahel seotud konkreetsetes stsenaariumides sissekirjutatud pessimism ja tekkinud kahjum.

Alljärgnevas tabelis esitatakse eeldatav krediidikahjum aastalõpu seisuga, mis tuleneb ainult negatiivse või positiivse stsenaariumi kasutamisest, mida peetakse mõistlikult võimalikuks. Eeldatakse, et mudelijärgsed allahindluse korrigeerimised ekspertide poolt on tulemustes konstantsed.

SKT puhul on näidatud tegelik aastane kasv, samas kui IFRS 9 mudeli raamistiku puhul kasutatakse makronäitajate kvartaalseid muutusi ja sesoonselt kohaldatud seeriaid:

31.12.2022	Positiivne stsenaarium				Baasstsenaarium				Negatiivne stsenaarium			
	2022 ¹⁾	2023	2024	2025	2022 ¹⁾	2023 ²⁾	2024 ²⁾	2025 ²⁾	2022 ¹⁾	2023	2024	2025
SKT (protsent aastas)	-0,2	0,5	2,5	2,6	-0,3	-0,9	2,5	2,8	-0,6	-9,8	-3,1	6,2
Tööpuudus (protsent aastas ³⁾)	6,0	7,2	5,9	5,3	6,0	7,3	6,0	5,4	5,8	9,5	13,6	13,0
Eluasemehinnad (aastane protsentuaalne muutus)	20,6	-8,6	2,3	4,9	20,4	-9,6	2,1	4,9	20,3	-24,0	-6,4	4,1

¹⁾ Prognoositud 2022. aasta väärtused, kuna tegelikke ametlikke numbreid stsenaariumite kehtestamisel ei olnud veel avaldatud.

²⁾ 2022., 2023. ja 2024. aasta baasstsenaariumi aluseks on avaldatud Swedbank-i majandusülevaade. 2025. aasta põhistsenaariumi muutujad on mudelipõhised ekstrapolatsioonid.

³⁾ Töötuse määr, 16-64 aastat.

31.12.2021	Positiivne stsenaarium				Baasstsenaarium				Negatiivne stsenaarium			
	2021 ¹⁾	2022	2023	2024	2021 ¹⁾	2022 ²⁾	2023 ²⁾	2024 ²⁾	2021 ¹⁾	2022	2023	2024
SKT (protsent aastas)	8,3	5,6	3,4	3,0	8,3	4,0	3,2	3,0	8,3	-4,1	3,5	3,2
Tööpuudus (protsent aastas ³⁾)	6,4	5,5	4,8	4,9	6,4	5,8	5,4	5,2	6,4	7,8	8,5	7,9
Eluasemehinnad (aastane protsentuaalne muutus)	10,1	9,0	6,0	5,3	10,1	8,0	5,0	5,0	10,1	-8,8	1,5	6,8

¹⁾ Prognoositud 2021. aasta väärtused, sest tegelikud ametlikud andmed ei olnud veel stsenaariumite koostamise ajaks avaldatud.

²⁾ 2021., 2022. ja 2023. aasta baasstsenaariumid põhinevad avaldatud Swedbank-i majandusprognoosil. 2024. aasta baasstsenaariumi näitajad on mudelil põhinevad ekstrapolatsioonid.

³⁾ Töötuse määr, 16-64 aastat.

Tundlikkusanalüüs

Iga stsenaariumi prognoositavate makromajanduslike näitajate halvenemine või negatiivse stsenaariumi tõenäosuse suurenemine suurendab üldiselt nii 1. faasist 2. faasi liikuvate laenu hulka kui ka hinnangulisi krediitkajumite allahindlusi. Vastupidisel juhul, prognoositavate makromajanduslike näitajate väljavaate paranemisel või positiivse stsenaariumi tõenäosuse suurenemisel on positiivne mõju. Sisuliselt on võimatu kindlaks teha erinevate makromajanduslike näitajate muutuste mõju teatud stsenaariumi puhul, sest näitajad on omavahel seotud ja samuti on omavahel seotud teatud stsenaariumile omane pessimismitase ja selle esinemise tõenäosus.

Alljärgnevas tabelis on toodud krediitkajumite allahindlused aastalõpu seisuga, ning kasutatud on kas ainult negatiivset või positiivset stsenaariumi, mida peetakse põhjendatult võimalikuks. Mudelijärgsed krediitkajumite allahindlused tulemustes ei muutu.

	Krediitkajumite allahindlused (tõenäosusega kaalutud)	Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine eksperti poolt	Negatiivne stsenaarium	Positiivne stsenaarium
2022	56	10	69	47
2021	39	14	45	33

Alljärgnevas tabelis on toodud tundlikkusanalüüs selle kohta, kuidas muutuksid krediitkajumite allahindlused seisuga 31.12.2022, kui tagatise väärtusi suurendatakse või vähendatakse 15 ja 30 protsendi võrra:

Muutus tagatise väärtuses, aruandluskupäeva seisuga (%)	Mõju krediitkajumite allahindlustele (miljonites eurodes)	Suhteline mõju krediitkajumite allahindlustele (%)
30%	-1,9	-4,2%
15%	-1,1	-2,3%
-15%	1,4	3,0%
-30%	3,2	6,9%

¹⁾ v.a mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt

Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt

Covid-19 ilmnemine 2020. aastal mõjutas negatiivselt makromajanduslikke näitajaid, sealhulgas SKP kasvu, eluasemehindade ja kinnisvara hindasid, tööpuudust, naftahindasid ja intressimäärasid, mis oleksid tavaliselt kaasa toonud krediitrisi suurenemise. Kuid majanduslanguse tulemusena krediitkajumite või maksejõuetuse määr ei suurenenud, mida oleks võinud ajaloolise kogemuse põhjal sarnaste majandusshokkide puhul eeldada. Kuna leiti, et kvantitatiivsed riskimudelid ei võta sellist dünaamikat asjakohaselt arvesse, tehti mudelijärgseid korrekture, et suurendada eeldatavat krediitkajumit. Toetusmeetmed on edukalt vähendanud Covid-19 majanduslikke mõjusid, kuid samas püsib ebakindlus seoses pandeemia ja arengutega Hiinas, kus kehtestatakse uusi kohalikke piiranguid. Veebruaris 2022 tungis Venemaa Ukrainasse, ning sõja tagajärgede, energiahindade tõusu, inflatsiooni ja intressimäärade tõusu osas on ebakindlus endiselt kõrge. Seetõttu peetakse vajalikuks säilitada mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt. Aasta jooksul hinnati mudelijärgset korrigeerimist uuesti, mille tulemuseks on väiksem summa võrreldes aasta algusega.

Elmise aasta lõpus oli mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt kokku summas 10,4 miljonit eurot (2021. aastal 13,6 miljonit eurot), mis tulenes jätkuvast ebakindlusest teatud sektorites. Arvutused mudelijärgse allahindluse korrigeerimiseks ekspertide poolt põhinesid eeldusel, et sellise ebakindluse tulemuseks võib olla reitingu alandamine teatud haavatavates sektorites klientidele. Korrigeerimise aluseks võeti reitingu eeldatavast alandamisest tulenev võimalik allahindlus. Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt oli 1. faasis 6,4 miljonit eurot ja 2. faasis 4,0 miljonit eurot. Aasta lõpu seisuga tehti mudelijärgseid allahindluse korrigeerimisi ekspertide poolt era-, tootmis-, põllumajandus-, metsandus- ja kalandussektorites, jaemüügi- ja hulgi müügi-, hotelli- ja restoranisektoris, ehitus- ja transpordiettevõtetes.

Eeldatavad krediitkajumid halvenenud krediitkvaliteediga varadelt

Halvenenud krediitkvaliteediga varade kriteeriumid on toodud leheküljel 23 osas „Maksejõuetuse ja halvenenud krediitkvaliteediga varade kriteeriumid“. Grupp hindab eeldatavaid krediitkajumeid olulistelt halvenenud krediitkvaliteediga riskipositsioonidelt individuaalselt ja ilma mudeli sisendeid kasutamata. Oluline tähendab seda, et laenuvõtja või piirangurupi kogu krediitliimiit on võrdväärne 50 miljoni Rootsi krooniga (4,5 miljonit eurot) või suurem. Nende positsioonide krediitkajumid arvutatakse kasutades diskonteeritud eeldavaid rahavoogusid ja arvestades vähemalt kahe stsenaariumiga, millest üks on kahjum. Võimalike tulemuste puhul võetakse arvesse nii makromajanduslikke kui ka mitte-makromajanduslikke laenuvõtjale omaseid stsenaariume. Tulevaste rahavoogude hindamisel võetakse arvesse mitmesuguseid olulisi tegureid, nt rahavoogude summa ja allikad, laenuvõtja sissetulekute tase ja kvaliteet, tagatise realiseeritav väärtus, Grupi positsioon teiste kindlustusnõude esitajate suhtes, väljatöötamise protsessi tõenäoline kulu ja kestus ning praegused ja tulevased majandustingimused.

IFRS 9 vs. regulatiivse kapitali raamistik

Eeldatavate krediitkajumite mõõtmine vastavalt standardile IFRS 9 erineb regulatiivsetel eesmärkidel arvutatavate eeldatavate krediitkajumite mõtmisest. Kuigi Grupi regulatiivsed sisereitingute meetodi mudelid on aluseks IFRS 9 eeldatavate krediitkajumite mudelitele, korrigeeritakse neid ja mõningatel juhtudel kasutatakse IFRS 9 eesmärkide saavutamiseks ka eraldiseisvaid mudeleid. Peamised erinevused on kokkuvõtlikult esitatud alljärgnevas tabelis.

	Regulatiivne kapital	IFRS 9
PD	- Fikseeritud üheaastane maksejõuetuse periood - Tsüklipõhine süsteem pikaajalise keskmise põhjal - Konservatiivne kalibreerimine mineviku teabe, sh majanduslanguse andmete põhjal	12 kuu maksejõuetuse tõenäosus 1. faasi korral ning eluea maksejõuetuse tõenäosus 2. ja 3. faasi korral - Kindlal ajahetkel põhinev meetod majandus tsükli hetkepositsiooni põhjal - Tulevikku suunatud teabe kaasamine - Ilma konservatiivsete korrigeerimisteta
LGD	- Majanduslangusele kohandatud tagatise väärtused ja tsükli kalibreerimise kaudu - Kõik tagatise realiseerimise kulud on arvesse võetud	- Kindlal ajahetkel põhinev meetod tsükli hetkepositsiooni põhjal - Korrigeeritud tulevikku suunatud teabe kaasamiseks - Sisemised tagatise realiseerimise kulud on välja jäetud - Tagasimaksete diskonteerimisel kasutatakse instrumendipõhist sisemist intressimäära
EAD	- Üheaastane tulemuste periood - Tehingute ümberhindamistegur, majanduslangusega korrigeeritud, kohaldatakse bilansiväliste instrumentide suhtes	- Eeldatav nõude rahaline summa kohustuste täitmata jätmise hetkel instrumentide kogu eeldatava eluaja jooksul - Kindlal ajahetkel põhinev tehingute ümberhindamistegur, kohaldatakse bilansiväliste instrumentide suhtes - Ettemaksed võetakse arvesse
Eeldatav eluiga	Ei ole kohaldatav	- Ennetähtaegse tagasimaksmise tava portfelliges, millel on pikemad lõpptähtajad, kuid ülekaalus ettemaksed, näiteks kodulaenu - Eeldatavad lõpptähtajad teatud uuenevate krediidisüsteemide puhul, näiteks krediitkaardid
Diskonteerimine	Ei diskonteerita, v.a LGD mudelites	Eeldatavat krediitkajumit diskonteeritakse aruandluskupäeva seisuga, kasutades instrumendipõhist sisemist intressimäära
Krediitrisi oluline suurenemine	Ei ole kohaldatav	- Krediitrisi olulise suurenemise suhteline mõõtmine pärast esmast kajastamist - Olulisuse piirmäärade määramine.

Bilansiline brutoväärtus krediidiriski reitingute lõikes

Alljärgnevat tabelites on toodud krediitkvaliteet, finantsinstrumentide bilansiline brutoväärtus või nominaalväärtus ja faas, kus finantsinstrumentidele kohaldatakse IFRS 9 allahindluse nõudeid. Samuti on toodud nendega seotud krediitkahjumite allahindluse eraldised. Teave krediitkvaliteedi kohta on seisuga 31.12.2022 ja teave riskiastme kohta on esitatud leheküljel 29.

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses 2022

	Hea krediitkvaliteet		Halvenenud krediitkvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
Raha ja nõuded keskpankadele				
18-21	2 846	0	0	2 846
Krediitkahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	2 846	0	0	2 846
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad				
18-21	3	1	0	4
13-17	0	0	0	0
Krediitkahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	3	1	0	4
Laenud krediitiasutustele				
13-17	8	0	0	8
Reitinguta riskipositsioonid	1 105	2	0	1 107
Krediitkahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	1 113	2	0	1 115
Laenud klientidele, era- ja äriklendid				
18-21	13	0	0	13
13-17	1 776	49	0	1 825
9-12	1 996	355	0	2 351
6-8	359	197	0	556
0-5	93	95	0	188
Viivislaenud	0	0	13	13
Reitinguta riskipositsioonid ¹⁾	23	0	0	23
Krediitkahjumite allahindlus	-2	-4	-2	-8
Kokku	4 258	692	11	4 961
Laenud klientidele, äriklendid				
18-21	473	0	0	473
13-17	251	1	0	252
9-12	2 469	49	0	2 518
6-8	609	137	0	746
0-5	78	310	0	388
Viivislaenud	0	0	57	57
Reitinguta riskipositsioonid	295	0	0	295
Krediitkahjumite allahindlus	-7	-23	-16	-46
Kokku	4 168	474	41	4 683
Laenud klientidele kokku	8 426	1 166	52	9 644
Muud finantsvarad				
Reitinguta riskipositsioonid	111	0	0	111
Krediitkahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	111	0	0	111
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	12 508	1 196	70	13 774
Krediitkahjumite allahindlus kokku	-9	-27	-18	-54
Kokku	12 499	1 169	52	13 720

¹⁾ Avalik sektor, õppelaenud

Tingimuslikud ja siduvad bilansivälised kohustused krediidiriski segmentide lõikes 2022

	Hea krediitkvaliteet		Halvenenud krediitkvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
18-21	74	0	0	74
13-17	303	9	0	312
9-12	618	25	0	643
6-8	74	35	0	109
0-5	29	73	0	102
Viivislaenud	0	0	1	1
Reitinguta riskipositsioonid	18	20	0	38
Krediitkahjumite allahindlus	-1	-1	0	-2
Kokku	1 115	161	1	1 277

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses 2021	Hea krediitkvaliteet		Halvenenud krediitkvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
Raha ja nõuded keskpankadele				
18-21	4 043	0	0	4 043
Krediitkahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	4 043	0	0	4 043
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad				
18-21	7	0	0	7
13-17	1	0	0	1
Krediitkahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	8	0	0	8
Laenu krediidiasutustele				
13-17	0	0	0	0
Reitinguta riskipositsioonid	135	0	0	135
Krediitkahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	135	0	0	135
Laenu klientidele, eraclientid				
18-21	14	0	0	14
13-17	1 806	31	0	1 837
9-12	1 943	242	0	2 185
6-8	256	165	0	421
0-5	63	87	1	151
Viivislaenu	0	0	8	8
Reitinguta riskipositsioonid ¹⁾	28	0	0	28
Krediitkahjumite allahindlus	-1	-2	-1	-4
Kokku	4 109	523	8	4 640
Laenu klientidele, äriclientid				
18-21	493	0	0	493
13-17	2 012	0	0	2 012
9-12	842	66	0	908
6-8	443	101	0	544
0-5	84	190	1	275
Viivislaenu	0	0	38	38
Reitingute riskipositsioonid	240	1	0	241
Krediitkahjumite allahindlus	-2	-21	-11	-34
Kokku	4 112	337	28	4 477
Laenu klientidele kokku	8 221	860	36	9 117
Muud finantsvarad				
Viivislaenu	0	0	0	0
Reitinguta riskipositsioonid	63	0	0	63
Krediitkahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	63	0	0	63
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	12 473	883	48	13 404
Krediitkahjumite allahindlus kokku	-3	-23	-12	-38
Kokku	12 470	860	36	13 366

¹⁾ Avalik sektor, öppelaenu

Tingimuslikud ja siduvad bilansivälised kohustused krediidiriski segmentide lõikes 2021	Hea krediitkvaliteet		Halvenenud krediitkvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
18-21	61	0	0	61
13-17	664	8	0	672
9-12	231	17	0	248
6-8	64	6	0	70
0-5	34	58	0	92
Viivislaenu	0	0	2	2
Reitinguta riskipositsioonid	23	25	0	48
Krediitkahjumite allahindlus	0	-1	0	-1
Kokku	1 077	113	2	1 192

Maksimaalne krediidiriski positsioon

Miljonites eurodes	2022	2021
Varad		
Raha ja nõuded keskpankadele	2 846	4 043
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	169	389
Laenud krediidasutustele	1 115	135
Laenud klientidele sõltuvalt tagatise liigist	9 644	9 117
Laenud klientidele, erakliendid	4 961	4 640
Elamukinnisvara	4 189	3 907
Ärikinnisvara	12	11
Garantiid	23	27
Muud varad	0	1
Tagatiseta	737	694
Laenud klientidele, ärikliendid	4 683	4 477
Elamukinnisvara	159	131
Ärikinnisvara	1 838	1 841
Garantiid	206	252
Saadud raha	0	2
Muud varad	1 002	876
Tagatiseta	1 478	1 375
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	89	1 961
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on klientidel	663	738
Tuletisinstrumendid	29	15
Muud finantsvarad	111	63
Finantsvarad kokku	14 666	16 461
Bilansivälised ja tingimuslikud kohustused		
Finantsgarantiid	91	67
Tegevusgarantiid	214	219
Bilansivälised siduvad kohustused	972	906
Maksimaalne krediidiriski positsioon	1 277	1 192
Maksimaalne krediidiriski positsioon kokku	15 943	17 653

	2022	2021
Laenud klientidele 3. faasis tagatise lõikes		
Elamukinnisvara	10	7
Ärikinnisvara	33	22
Garantiid	1	1
Muud tagatis	4	3
Tagatiseta ¹⁾	3	3
Kokku	51	36

¹⁾ Tagatisega katmata laenude osakaal.

Halvenenud krediitkvaliteediga varad

Selle puhul, kui suures ulatuses maandavad tagatis ja muud krediitkvaliteeti parandavad vahendid korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud halvenenud krediitkvaliteediga finantsvarade krediitrisi, näidatakse tagatise väärtused eraldi (i) nende varade kohta, mille tagatis ja muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid on võrdsed või suuremad kui vara bilansiline väärtus („ületagatud varad“) ja (ii) nende varade kohta, mille tagatis ja muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid on väiksemad kui vara bilansiline väärtus („alatatatud varad“). Tagatise mõju halvenenud krediitkvaliteediga varadele on järgmine.

	2022							
	Alatatatud varad				Ületagatud varad			
	Koguriski- positsioon	Allahindlus	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglase väärtus	Koguriski- positsioon	Allahindlus	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglase väärtus
Laenud eraklientidele	2	-1	1	0	11	-1	9	77
Tähtajalised laenud	2	-1	1	0	1	0	0	1
Eluasemelaenud	0	0	0	0	10	-1	9	76
Laenud äriklientidele	1	0	1	1	56	-17	40	345
Halvenenud krediitkvaliteediga varad kokku	3	-1	2	1	67	-18	49	422

	2021							
	Alatatatud varad				Ületagatud varad			
	Koguriski- positsioon	Allahindlus	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglase väärtus	Koguriski- positsioon	Allahindlus	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglase väärtus
Laenud eraklientidele	1	0	1	0	8	-1	7	44
Tähtajalised laenud	1	0	1	0	3	-1	2	22
Eluasemelaenud	0	0	0	0	5	0	5	22
Laenud äriklientidele	1	0	1	0	38	-11	27	312
Halvenenud krediitkvaliteediga varad kokku	2	0	2	0	46	-12	34	356

Tagatis

Grupi tagatise nõudmise põhimõtted ei ole aruandlusperioodi jooksul oluliselt muutunud ning Grupi poolt hoitava tagatise üldine kvaliteet ei ole eelmise perioodiga võrreldes samuti oluliselt muutunud. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude tagatiste jaotus on järgmine:

	2022			2021		
	Laenud äriklientidele	Laenud eraklientidele	Kokku	Laenud äriklientidele	Laenud eraklientidele	Kokku
Laenud finantsgarantiiga	206	23	229	252	27	279
Laenud tagatisliigi järgi:						
elamukinnisvara	2 999	4 201	7 200	2 850	3 919	6 769
ärikinnisvara	159	4 189	4 348	131	3 907	4 038
saadud raha	1 838	12	1 850	1 841	11	1 852
muud varad ¹⁾	0	0	0	2	0	2
Kokku	3 205	4 224	7 429	3 102	3 946	7 048
Tagamata riskipositsioonid	1 478	737	2 215	1 375	694	2 069
Klientidele korrigeeritud soetusmaksumuses antud laenude ja ettemaksete kogu bilansiline väärtus (summa, mis tähistab krediitrisi positsiooni iga korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenuklassi puhul)	4 683	4 961	9 644	4 477	4 640	9 117

¹⁾ Muud varad hõlmavad peamiselt seadmeid ja nõudeid. Ülaltoodud teave tähistab võetud laenu või tagatise bilansilist väärtust, olenevalt sellest, kumb on madalam; ülejäänud osa kajastatakse tagamata riskipositsioonides. Laenude bilansiline väärtus on jaotatud tagatiseks võetud varade likviidsuse alusel.

Laenud klientidele ja krediidasutustele, bilansiline väärtus

Aljärgnevas tabelis on esitatud eraklientidele ja krediidasutustele väljastatud laenud korrigeeritud soetusmaksumuses majandussektorite kaupa, esitatud on ka nende laenude kontsentratsioon, mille krediidirisk on maandatud.

2022	Hea krediidikvaliteet						Halvenenud krediidikvaliteet			Kokku
	1. faas			2. faas			3. faas			
	12 kuu jooksul eeldatav krediidikahjum			Eluea jooksul eeldatav krediidikahjum			Eluea jooksul eeldatav krediidikahjum			
	Bilansiline brutoväärtus	Krediidi- kahjumite alla- hindlused	Neto	Bilansiline brutoväärtus	Krediidi- kahjumite alla- hindlused	Neto	Bilansiline brutoväärtus	Krediidi- kahjumite alla- hindlused	Neto	
Sektor/tööstusharu										
Erakliendid	4 260	-2	4 258	696	-4	692	13	-2	11	4 961
Eluasemelaenu, erakliendid	3 714	-1	3 713	470	-2	468	10	-1	9	4 190
Muu, erakliendid	546	-1	545	226	-2	224	3	-1	2	771
Äriklendid	4 175	-7	4 168	497	-23	474	57	-16	41	4 683
Põllumajandus, metsandus, kalandus	332	-1	331	21	-1	20	6	-1	5	356
Tootmine	348	-1	347	111	-3	108	12	-6	6	461
Avalik sektor ja kommunaalteenuste ettevõtted	709	0	709	21	0	21	0	0	0	730
Ehitus	122	-1	121	19	-1	18	1	0	1	140
Jaemüük	319	-1	318	10	0	10	6	-3	3	331
Transport	316	-2	314	59	-8	51	2	0	2	367
Laevandus ja offshore	0	0	0	60	-7	53	0	0	0	53
Hotellid ja restoranid	43	0	43	100	-1	99	16	-3	13	155
Informatsioon ja kommunikatsioon	23	0	23	2	0	2	0	0	0	25
Finants ja kindlustus	130	0	130	0	0	0	0	0	0	130
Kinnisvarahaldus	1 180	-1	1 179	49	0	49	14	-3	11	1 239
Eluasemekinnisvara	6	0	6	4	0	4	0	0	0	10
Ärikinnisvara	755	0	755	5	0	5	3	0	3	763
Tööstus- ja laohooned	168	0	168	8	0	8	0	0	0	176
Muu kinnisvara haldamine	251	-1	250	32	0	32	11	-3	8	290
Professionaalsed teenused	277	0	277	27	-2	25	0	0	0	302
Muud äri-laenu	376	0	376	18	0	18	0	0	0	394
Laenu klientidele	8 435	-9	8 426	1 193	-27	1 166	70	-18	52	9 644
Laenu krediidasutustele	1 113	0	1 113	2	0	2	0	0	0	1 115
Laenu klientidele ja krediidasutustele	9 548	-9	9 539	1 195	-27	1 168	70	-18	52	10 759

¹⁾ ECL – eeldatavad krediidikahjumid.

2021

2021	Hea krediitkvaliteet						Halvenenud krediitkvaliteet			Kokku
	1. faas			2. faas			3. faas			
	12 kuu jooksul eeldatav krediitkahjum			Eluea jooksul eeldatav krediitkahjum			Eluea jooksul eeldatav krediitkahjum			
	Krediit- kahjumite alla-			Krediit- kahjumite alla-			Krediit- kahjumite alla-			
	Bilansiline brutoväärtus	hindlused	Neto	Bilansiline brutoväärtus	hindlused	Neto	Bilansiline brutoväärtus	hindlused	Neto	
Sektor/tööstusharu										
Erakliendid	4 110	-1	4 109	525	-2	523	9	-1	8	4 640
Eluasemelaenuid, erakliendid	3 525	-1	3 524	378	-1	377	8	-1	7	3 908
Muu, erakliendid	585	0	585	147	-1	146	1	-1	0	731
Äriklendid	4 114	-2	4 112	358	-21	337	39	-11	28	4 477
Põllumajandus, metsandus, kalandus	269	0	269	15	-1	14	7	-1	6	289
Tootmine	449	-1	448	33	-4	29	7	-3	4	481
Avalik sektor ja kommunaalteenuste ettevõtted	690	0	690	13	0	13	0	0	0	703
Ehitus	105	0	105	14	0	14	1	0	1	120
Jaemüük	289	0	289	9	0	9	5	-3	2	300
Transport	362	0	362	10	0	10	2	-1	1	373
Laevandus ja <i>offshore</i>	0	0	0	86	-11	75	0	0	0	75
Hotellid ja restoranid	64	-1	63	78	-2	76	16	-3	13	152
Informatsioon ja kommunikatsioon	18	0	18	2	0	2	0	0	0	20
Finants ja kindlustus	127	0	127	1	0	1	0	0	0	128
Kinnisvarahaldus	1 171	0	1 171	47	-1	46	1	0	1	1 218
Eluasemekinnisvara	10	0	10	0	0	0	0	0	0	10
Ärikinnisvara	757	0	757	10	0	10	0	0	0	767
Tööstus- ja laohooned	188	0	188	2	0	2	0	0	0	190
Muu kinnisvara haldamine	216	0	216	35	-1	34	1	0	1	251
Professionaalsed teenused	231	0	231	38	-2	36	0	0	0	267
Muud ärialaenuid	339	0	339	12	0	12	0	0	0	351
Laenuid klientidele	8 224	-3	8 221	883	-23	860	48	-12	36	9 117
Laenuid krediitiasutustele	135	0	135	0	0	0	0	0	0	135
Laenuid klientidele ja krediitiasutustele	8 359	-3	8 356	883	-23	860	48	-12	36	9 252

¹⁾ ECL – eeldatavad krediitkahjumid.**Kontsentratsioonirisk, klientide riskipositsioon**

2022. aasta lõpus olid Grupil riskipositsioonid kahe vastaspoole grupi suhtes, mis ületasid 10% Grupi netoomavahenditest (2021: kahe vastaspoole grupi suhtes). Mistahes eraldiseisva osapoolte grupi koguriskipositsioon ei ületanud 25% Grupi netoomavahenditest.

Bilansilise brutoväärtuse ja krediitkahjumite allahindluste võrdlus

Aljärgnevas tabelis on esitatud klientidele väljastatud ja soetusmaksumuses kajastatud laenude bilansilise brutoväärtuse ja krediitkahjumite allahindluste võrdlus, kus rida „Suurenemine/vähenemine“ on laenu lepingulise summa suurenemine (arvelduskrediidi suurenemine) ja laenu amortisatsioon (arvelduskrediidi vähenemine). Uued finantsvarad on uued laenulepingud ja ostetud laenud, kusjuures real „Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud“ on täielikult tagastatud laenud või mahakandmised. Need muutused mõjutavad eeldatavate krediitkahjumite muutusi, mis esitatakse samuti eraldi, nimelt nende finantsvarade puhul, mille kajastamine on lõpetatud ja mis on uued ning riskifaktorite (EAD, PD, LGD) muutuste puhul, mida otseselt mõjutab laenulepingu summa suurenemine (arvelduskrediidi suurenemine) ja laenu amortisatsioon (arvelduskrediidi vähenemine).

Laenud klientidele	2022				2021			
	Hea krediitkvaliteet		Halvenenud krediitkvaliteet		Hea krediitkvaliteet		Halvenenud krediitkvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
Bilansiline brutoväärtus								
Algsaldo	8 224	883	48	9 155	7 631	877	40	8 548
Uued finantsvarad ¹⁾	1 447	137	2	1 586	1 872	76	3	1 951
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	-619	-79	-5	-703	-778	-87	-16	-881
Mahu suurenemine / vähenemine ²⁾	-255	-84	-7	-346	-389	-70	-4	-463
Muud muutused	-362	336	32	6	-112	87	25	0
Lõppsaldo	8 435	1 193	70	9 698	8 224	883	48	9 155
Krediitkahjumite allahindlused								
Algsaldo	3	23	12	38	3	16	9	28
Muutused, mis mõjutavad krediitkahjumite rida								
Uued finantsvarad	2	0	1	3	1	1	1	3
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	-1	-2	-3	0	-1	-1	-2
Mahakandmised	0	0	0	0	0	0	-2	-2
Muutused riskitegurites (EAD, PD, LGD)	1	4	0	5	0	5	0	5
Makromajanduslike stsenaariumite muutused	1	4	0	5	0	-1	0	-1
Mudeljärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt	3	-7	0	-4	0	3	0	3
Individuaalne hindamine	0	0	5	5	0	0	0	0
Üleviimine teise faasi	-2	4	3	5	-1	0	5	4
1. faasist 2. faasi	-2	7	0	5	-1	2	0	1
1. faasist 3. faasi	0	0	0	0	0	0	0	0
2. faasist 1. faasi	0	-1	0	-1	0	0	0	0
2. faasist 3. faasi	0	-2	4	2	0	-2	5	3
3. faasist 2. faasi	0	0	-1	-1	0	0	0	0
3. faasist 1. faasi	0	0	0	0	0	0	0	0
Muu	1	0	-1	0	0	0	0	0
Krediitkahjumite allahindluseid mõjutavad liikumised kokku	6	4	6	16	0	7	3	10
Väljaspool krediitkahjumite allahindluse rida kajastatud liikumised								
Lõppsaldo	9	27	18	54	3	23	12	38
Bilansiline väärtus								
Algsaldo	8 221	860	36	9 117	7 628	861	31	8 520
Lõppsaldo	8 426	1 166	52	9 644	8 221	860	36	9 117

¹⁾ Uued laenud on esitatud lähtudes nende faasist aasta lõpus, st liikumine faaside vahel ei näita laenude liikumist, mis on väljastatud käesoleval aastal.

²⁾ Laenulepingute mahu muutus kui faas on sama.

Laenuklendid, erakliendid	2022				2021			
	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet		Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
Bilansiline brutoväärtus								
Algsaldo	4 110	525	9	4 644	3 934	483	16	4 433
Uued finantsvarad ¹⁾	751	106	1	858	810	59	1	870
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	-279	-47	-2	-328	-314	-48	-7	-369
Mahu suurenemine / vähenemine ²⁾	-165	-40	-2	-207	-248	-41	-1	-290
Muud muutused	-157	152	7	2	-72	72	0	0
Lõppsaldo	4 260	696	13	4 969	4 110	525	9	4 644
Krediidikahjumite allahindlused								
Algsaldo	1	2	1	4	1	3	3	7
Uued finantsvarad	1	0	1	2	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	-1	-1	0	0	0	0
Mahakandmised	0	0	0	0	0	0	-1	-1
Muutused riskitegurites (EAD, PD, LGD)	-1	0	0	-1	0	-1	0	-1
Makromajanduslike stsenaariumite muutused	1	1	0	2	0	0	0	0
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt	0	0	0	0	0	0	0	0
Individuaalne hindamine	0	0	0	0	0	0	0	0
Üleviimine teise faasi	0	1	1	2	0	0	0	0
Eraldise uuesti mõõtmine seoses üleviimisega teise faasi	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuutakursside muutus ja muu	0	0	0	0	0	0	-1	-1
Lõppsaldo	2	4	2	8	1	2	1	4
Bilansiline väärtus								
Algsaldo	4 109	523	8	4 640	3 933	480	13	4 426
Lõppsaldo	4 258	692	11	4 961	4 109	523	8	4 640

¹⁾ Uued laenuklendid on esitatud lähtudes nende faasist aasta lõpus, st liikumine faaside vahel ei näita laenuklendide liikumist, mis on väljastatud käesoleval aastal.

²⁾ Laenulepingute mahu muutus kui faas on sama.

Laenuklendid, äriklendid	2022				2021			
	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet		Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
Bilansiline brutoväärtus								
Algsaldo	4 114	358	39	4 511	3 697	394	24	4 115
Uued finantsvarad ¹⁾	696	31	1	728	1 062	17	2	1 081
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	-340	-33	-4	-377	-464	-39	-9	-512
Mahu suurenemine / vähenemine ²⁾	-90	-44	-5	-139	-141	-29	-3	-173
Muud muutused	-205	185	26	6	-40	15	25	0
Lõppsaldo	4 175	497	57	4 729	4 114	358	39	4 511
Krediidikahjumite allahindlused								
Algsaldo	2	21	11	34	2	13	6	21
Uued finantsvarad	1	0	0	1	1	1	1	3
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	-1	-1	-2	0	-1	-1	-2
Mahakandmised	0	0	0	0	0	0	-1	-1
Muutused riskitegurites (EAD, PD, LGD)	2	4	0	6	0	6	1	7
Makromajanduslike stsenaariumite muutused	0	3	0	3	0	-1	0	-1
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt	3	-7	0	-4	0	3	0	3
Individuaalne hindamine	0	0	5	5	0	0	0	0
Üleviimine teise faasi	-2	3	2	3	-1	0	5	4
Eraldise uuesti mõõtmine seoses üleviimisega teise faasi	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuutakursside muutus ja muu	1	0	-1	0	0	0	0	0
Lõppsaldo	7	23	16	46	2	21	11	34
Bilansiline väärtus								
Algsaldo	4 112	337	28	4 477	3 695	381	18	4 094
Lõppsaldo	4 168	474	41	4 683	4 112	337	28	4 477

¹⁾ Uued laenuklendid on esitatud lähtudes nende faasist aasta lõpus, st liikumine faaside vahel ei näita laenuklendide liikumist, mis on väljastatud käesoleval aastal.

²⁾ Laenulepingute mahu muutus kui faas on sama.

Alljärgnevas tabelis on toodud bilansilise brutoväärtuse ja krediidasutustele antud krediidikahjumite allahindluste muutus korrigeeritud soetusmaksumuses.

Laenud krediidasutustele	2022				2021			
	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	Kokku	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	Kokku
	1. faas	2. faas	3. faas		1. faas	2. faas	3. faas	
Bilansiline brutoväärtus								
Algsaldo	135	0	0	135	231	0	0	231
Uued finantsvarad ¹⁾	1 024	2	0	1 026	69	0	0	69
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	-51	0	0	-51	-170	0	0	-170
Mahu suurenemine / vähenemine ²⁾	5	0	0	5	5	0	0	5
Lõppsald	1 113	2	0	1 115	135	0	0	135
Krediidikahjumite allahindlused								
Lõppsald	0	0	0	0	0	0	0	0
Bilansiline väärtus								
Algsaldo	135	0	0	135	231	0	0	231
Lõppsald	1 113	2	0	1 115	135	0	0	135

¹⁾ Uued laenud on esitatud lähtudes nende faasist aasta lõpus, st liikumine faaside vahel ei näita laenu liikumist, mis on väljastatud käesoleval aastal.

²⁾ Laenulepingute mahu muutus kui faas on sama.

Alljärgnevas tabelis on toodud tingimuslike ja siduvate bilansiväliste kohustuste nominaalväärtuse ja krediidikahjumite allahindluste muutus.

Tingimuslikud ja siduvad bilansivälised kohustused	2022				2021			
	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	Kokku	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	Kokku
	1. faas	2. faas	3. faas		1. faas	2. faas	3. faas	
Nominaalväärtus								
Algsaldo	1 077	113	2	1 192	809	115	4	928
Lõppsald	1 116	162	1	1 279	1 077	113	2	1 192
Muutused, mis mõjutavad krediidikahjumite rida								
Krediidikahjumite allahindluseid mõjutavad liikumised kokku	-1	-1	0	-2	0	0	0	0
	-1	-1	0	-2	0	0	0	0
Algsaldo	809	115	4	928	809	115	4	928
Lõppsald	1 115	161	1	1 277	1 077	113	2	1 192

Makseraskuste tõttu restruktureeritud laenud

Makseraskuste tõttu restruktureeritud laenudeks nimetatakse laene, mille tingimusi on laenuvõtja finantsraskuste tõttu muudetud. Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete eesmärk on võimaldada laenuvõtjal teha uuesti täismahus makseid ja vältida sundmüüki või kui see ei ole võimalik, siis maksimeerida olemasolevate laenude tagasimaksmist. Lepingutingimuste muudatused võivad endast kujutada mitmesuguseid soodustusi, näiteks amortisatsiooni peatamine, intressimäära vähendamine turumäära madalamaks, laenu osaline või täielik kustutamine või uue laenu andmine võlgnevuste tasumiseks. Olenevalt makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete rakendamise ajast ja laenuvõtja finantsraskuste tõsiduse astmest, võib makseraskuste tõttu restruktureeritud laenu lugeda toimivaks või mittetoimivaks restruktureeritud laenuks. Moratooriumi alla kuuluvad laene ei kajastatud makseraskuste tõttu restruktureeritud laenudeks. Alljärgnevas tabelis on toodud makseraskuste tõttu restruktureeritud laenude bilansiline brutoväärtus.

Tavaklientidele antud makseraskuste tõttu restruktureeritud laenude bilansiline brutoväärtus

	2022	2021
Toimivad (hea krediitkvaliteet)	177	227
Viivislaenud (halvenenud krediitkvaliteet)	45	45
Kokku	222	272

Laenude mahakandmine

Laenud kantakse maha lõpliku kahjusumma selgumisel või kui puuduvad realistlikud tagasimaksevõimalused. Osaliselt maha kantava laenu järelejäänud laenusumma kajastatakse sellegipoolest halvenenud krediitkvaliteediga või restruktureeritud laenuna. Varasemad eraldised tühistatakse seoses laenude mahakandmisega. Lõplik kahjusumma määratakse siis, kui kogu tagatiseks panditud vara on realiseeritud, pankrotivara on jaotatud või puuduvad realistlikud tagasimaksevõimalused. Mahakandmine ei tähenda tavaliselt seda, et laenuvõtja vastu esitatud nõue on kustutatud.

Nõuete ja tühistatud liisingute kaitseks ülevõetud vara

Üks viis, kuidas Grupp krediidiriski juhib, on nõuda asjakohast tagatist krediidiriski riskipositsioonide puhul. Grupi krediidiriski mõiste hõlmab riski, et panditud tagatis ei kata nõudeid. Mõnel juhul, kui vastaspool ei täida oma lepingulisi kohustusi Grupi ees, peab Grupp võtma üle panditud tagatise või tühistama liisinglepingud nõuete kaitsmise eesmärgil. Selle meetme eesmärk on pakkuda suuremaid võimalusi rahavoogude tagasinõudmiseks võimalikult suures mahus, vähendades seeläbi krediitkahjumite allahindlusi. See peaks toimuma aktiivse varahalduse ja muude väärtust loovate meetmete kaudu. Ühtlasi on eesmärgiks minimeerida ülevõetud tagatise omamisega kaasnevat kulu selle omamise ajal.

	31.12.2022				31.12.2021			
	2022. aastal ülevõetud vara bilansiline väärtus				2021. aastal ülevõetud vara bilansiline väärtus			
	Arv		Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus	Arv		Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus
Sõidukid	4	0,0	0,0	0,1	5	0,1	0,1	0,1
Kokku	4	0,0	0,0	0,1	5	0,1	0,1	0,1

4.2 Likviidsusrisk

Mõiste

Likviidsusrisk on risk, et Grupp ei ole suuteline täitma oma maksekohustusi ilma ressursside saamiseks tehtavate oluliste lisakulutuste või vara kiirmüügist tulenevate kahjumiteta.

Riski juhtimine

Grupi strateegiliste eesmärkide saavutamiseks sobiva riski taseme (riskivalmidus) üle otsustab Grupi nõukogu, samas kui juhatuse vastutab nõukogu kinnitatud riskipoliitika ja riskivalmiduse elluviimise eest. Grupi Treasury osakond vastutab likviidsuse keske juhtimise eest.

Treasury osakond kujutab endast esimest kaitseliini, kes tuvastab, mõõdab, analüüsib, jälgib ja juhib likviidsusrisi. Riskiosakond toimib iseseisvalt teise kaitseliini riskijuhtimise funktsioonina ja vastutab selle eest, et likviidsusrisk on tuvastatud ja juhitud nõuetekohaselt.

Swedbank Grupi juhtkonna tasandil määratletakse likviidsusrisi limiidid ning need kehtestatakse kindlate juriidiliste üksuste ja allkonsolideeritud üksuste jaoks nagu seda on Grupp – lõppkokkuvõttes tagades selle, et äritegevus toimub riskivalmiduse piires. Riskilimiitide ja indikaatorite juhtimist Swedbank Eestis juhib Grupi Treasury osakond.

Riskide mõõtmine

Grupp kasutab likviidsusrisi ulatuse määramiseks mitmeid meetmeid, mis võimaldavad erinevatel ajaperioodidel hinnata likviidsusrisi ja rahastusrisi (sh päevasisene), nii tava- kui ka stressistsenaariumite korral. Likviidsuse mõõdikud on defineeritud grupisiselt või välja töötatud väliste regulatiivsete nõuete põhjal. Ellujäämisperioodi limiit põhineb pangasiseselt määratletud ellujäämisahorisoni riskimõõdikul. Ellujäämisperioodi mõõtmisel võetakse

arvesse need päevad, mil kumulatiivne netolikiidsuspositsioon on positiivne, arvestades tulevaste rahavoogudega. See riskimõõdik on konservatiivne ja eeldab stressistsenaariumi olemasolu, nt piiratud juurdepääs rahastamist pakkuvatele turgudele ja hoiuste suur väljavool lühikese ajaperioodi jooksul.

Grupp tagab ühtlasi vastavuse kahele regulatiivsele likviidsusrisi mõõdikule: likviidsuskattekindluse (*liquidity coverage ratio*, LCR) ja stabiilse netorahastamise kordaja (*net stable funding ratio*, NSFR). Neid riskimõõdikuid arvutatakse regulaarselt, neid jälgitakse ja neist teavitatakse asjakohaseid ametiasutusi. LCR-i eesmärk on tagada Grupile piisav hulk koormamata kõrge kvaliteediga vara (likviidsusreserv), et see vastaks Grupi likviidsusvajadustele järgneva 30 päeva stressiolukorra korral. NSFR puhul peavad pangad säilitama stabiilse rahastamisprofiili ja see piirab liigset sõltuvust lühiajalisest rahastamisest. NSFR-iga tagatakse, et Panga mittelikiidsed pikaajalised varad on rahastatud stabiilse pikaajalise rahastuse minimaalse tasemega. Lisaks jälgib Grupp igapäevaselt varajasi hoiatusmõõdikuid.

Grupp on kehtestanud talitluspidavuskavad potentsiaalsete tõsiste turuhäirete mõjudega toime tulemiseks.

Stressitestid

Stressitestide viiakse läbi pidevalt, et parandada valmisolekut potentsiaalseteks turuhäireteks finantsturgudel. Need analüüsid keskenduvad nii Swedbank-ile omaste kui ka turuga seotud häiretele. Samuti võetakse arvesse koostööd, mis tekis kõikide häirete samaaegsel esinemisel.

Neis stsenaariumites viiakse riskitegurid tasemetele, mille realiseerumine on ebatõenäoline, kuid mitte võimatu. Sellisteks näideteks on suuremahulised väljamaksed arvelduskontodelt, krediitdivõimaluste suur kasutamine ja suurenenud tagatisnõuded erinevaks otstarbeks.

Alljärgnevas tabelis on rahavood esitatud lepingulise tähtaegade kaupa aruandluskupaeval. Kajastatud summad on lepingupõhised diskonteerimata rahavood.

Lepingulised diskonteerimata rahavood								
Lepinguline tähtaeg 2022 Miljonites euros	Nõudmisel maksmisele kuuluv	3 kuud- laasta					Kokku	Bilansiline väärtus
		< 3 kuud	1- 5 aastat	5 - 10 aastat	> 10 aastat			
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	2 847	0	0	0	0	0	2 847	2 846
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	0	1	67	100	4	0	172	169
Laenud krediitdiasutustele	89	527	516	0	0	0	1 132	1 115
Laenud klientidele	22	604	1 554	4 975	1 941	2 825	11 921	9 644
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtipaberid	0	5	11	69	5	0	90	89
Aktsiad ja osalused	678	0	0	0	0	0	678	676
Tuletisinstrumendid	0	788	114	237	74	0	1 213	
Muud finantsvarad	111	0	0	0	0	0	111	111
Kokku, 31.12.2022	3 747	1 925	2 262	5 381	2 024	2 825	18 164	
Kohustused								
Võlgnevused krediidi- ja teistele finantsasutustele	16	7	0	0	0	0	23	23
Klientide hoiused ja laenud	9 762	397	1 482	11	3	0	11 655	11 651
Tuletisinstrumendid	0	789	114	236	74	0	1 213	
Muud finantskohustused	450	10	14	74	96	185	829	830
sh rendilepingute kohustused	18	0	0	0	0	0	18	18
Eelisnõudeõigusega kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused	0	3	9	290	0	0	302	280
Väljastatud finantsgarantiid	91	0	0	0	0	0	91	
Väljastatud laenuandmiskohustused	1 217	0	0	0	0	0	1 217	
Muud bilansivälised kohustused	214	0	0	0	0	0	214	
Kokku, 31.12.2022	11 750	1 203	1 610	321	173	185	15 242	

¹⁾ Kohustused garanteeritud intressiga investeerimis- ja kindlustuslepingutest on siin esitatud järelejäänud tähtaegade kaupa vastavalt lepingus fikseeritud tähtajale. Kohustused investeerimisriskiga lepingutest on näidatud „nõudmiseni“ kohustustena, juhul kui lepingul ei ole kokkulepitud lõpptähtaega ning vastavalt tähtajale, kui see on kokku lepitud, vaatamata sellele, et kõigil klientidel on õigus lepingud ennetähtaegselt lõpetada.

Vastavalt järelejäänud lepingulisele tähtajale

2022	< 1 aasta	> 1 aasta	Kokku
Laenud klientidele	1 828	7 816	9 644
Tuletisinstrumendid (varad)	13	16	29
Tuletisinstrumendid (kohustused)	13	16	29

Lepingulised diskonteerimata rahavood

Lepinguline tähtaeg 2021	Nõudmisel maksmisele kuuluv	< 3 kuud	3 kuud-1 aasta	1- 5 aastat	5 - 10 aastat	> 10 aastat	Kokku	Bilansiline väärtus
Miljonites eurodes								
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	4 043	0	0	0	0	0	4 043	4 043
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	0	282	10	95	2	1	390	389
Laenud krediitiasutustele	84	51	0	0	0	0	135	135
Laenud klientidele	11	496	1 350	4 573	1 634	2 170	10 234	9 117
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	0	4	1 874	76	8	0	1 962	1 961
Aktsiad ja osalused	753	0	0	0	0	0	753	752
Tuletisinstrumendid	0	904	169	89	0	0	1 162	
Muud finantsvarad	63	0	0	0	0	0	63	63
Kokku, 31.12. 2021	4 954	1 737	3 403	4 833	1 644	2 171	18 742	
Kohustused								
Võlgnevused krediidi- ja teistele finantsasutustele	18	17	0	1 659	0	0	1 694	1 655
Klientide hoiused ja laenud	11 314	312	460	21	4	0	12 111	12 111
Tuletisinstrumendid	0	734	249	178	0	0	1 161	
Muud finantskohustused	440	8	15	76	104	207	850	849
sh rendilepingute kohustused	0	1	4	8	1	0	14	14
Eelisnõudeõiguseta kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused	0	0	0	0	0	0	0	
Väljastatud finantsgarantiid	67	0	0	0	0	0	67	
Väljastatud laenuandmiskohustused	1 091	0	0	0	0	0	1 091	
Muud bilansivälised kohustused	219	0	0	0	0	0	219	
Kokku, 31.12. 2021	13 149	1 071	724	1 934	108	207	17 193	

Vastavalt järelejäänud lepingulisele tähtajale

2021	< 1 aasta	> 1 aasta	Kokku
Laenud klientidele	1 660	7 457	9 117
Tuletisinstrumendid (varad)	13	2	15
Tuletisinstrumendid (kohustused)	13	2	15

4.3 Tururisk

Mõiste

Tururiski all mõistetakse riski, mis mõjutab väärtust, tulemusi või kapitali finantsturgude riskitegurite muutuste tõttu. Väärtus kujutab endast nii majanduslikku kui raamatupidamislikku väärtust ning sisaldab väärtuse korrigeerimist. Tururisk hõlmab intressimäära riski, valuutariski, aktsiahinna riski, toormehinna riski ja riske, mida põhjustavad muutused volatiilsuses või korrelatsioonides.

Riskijuhtimine

Gruppis juhindutakse riskide võtmisel nõukogu määratletud riskitaluvusest, mis piirab finantsriskide võtmise laadi ja ulatust. Kasutades riskitaluvust lähtepunktina on vastu võetud range riskijuhtimise raamistik, et vältida Swedbank Eesti planeerimata kahjusid. Eesti Treasury osakond koos finantsinstitutsioonide ja kapitaliturgude osakondadega jälgivad ja juhivad tururiski etteantud limitide piires. Swedbank Grupi tururiski osakond vastutab igapäevaselt Grupi tururiskide mõõtmise, jälgimise ja aruandluse eest.

Suurem osa Grupi tururiske on struktuurilist laadi ning neid haldab peamiselt Grupi Treasury osakond.

Struktuurilised intressimäära riskid on hoiuste ja laenudega tegeleva panga loomulik osa. Intressimäära riskid tekivad peamiselt siis, kui Grupi varade ja kohustuste vahel on lõpptähtaja ja intresside fikseerimise perioodide erinevus. Riske haldab Grupi Treasury osakond etteantud limitide piires, viies tähtjajad kooskõlla kas tehingupõhiselt või eri tuletisinstrumentide (intressimäära vahetuslepingute vms) abil. Intressimäära risk tekib ka Grupi kauplemistegevusest.

Grupi valuutarisk koosneb pangandustegevusest tulenevast struktuurilisest valuutariskist või kauplemistegevusest tulenevast valuutariskist. Kõiki tururiske juhitakse etteantud riskilimitide piires.

Riskide mõõtmine

Grupp kasutab erinevaid, nii statistilisi kui ka mittestatistilisi riskimõõdikuid eesmärgiga juhtida riskiüksusi ja tagada vastavuskontroll. Statistilised mõõdikud nagu riskiväärtus (*Value-at-Risk*, VaR) ja halvenenud turutingimuste riskiväärtus (*Stressed Value-at-Risk*, SVaR) on Grupi riskijuhtimisprotsessis olulised tööriistad.

Sellised mittestatistilised mõõdikud nagu tundlikkusanalüüs, täiendavad oluliselt VaR-i ja SVaR-i, kuna võimaldavad osadel juhtudel mõõdetavaid tururiski tegureid paremini mõista. Tundlikkusanalüüsid annavad selgema ülevaate riski kontsentratsioonist tururiski konkreetsete tegurite puhul, mida ei saa järeldada näiteks VaR-i põhjal.

Lisaks VaR-ile ja erinevatele tundlikkusanalüüsidele teeb Grupp ka mitmeid erinevaid stressiteste. Nende testide puhul kasutatakse stsenaariumeid ja need võib jaotada kolme rühma: ajaloolised, tulevikku suunatud ning meetodi- ja mudeli stressistsenaariumid. Stressiteste ja nende aluseks olevate stsenaariumide eesmärk on tuvastada edasisi olulisi muutusi riskitegurites või kahjusid, mis võivad tekkida erakorraliste turuhäirete korral. Grupi 1-päevane VaR riskipositsioon kauplemistegevuses jäi vahemikku -2 tuhat eurot ja -28 tuhat eurot. 1-päevane 99% usaldustaseme VaR arvutatakse Monte Carlo simulatsioonimeetodil 1-aastase kaalumata tagasivaateknaga.

Väärtuse muutus juhul, kui turuintressimäär kasvab ühe protsendipunkti võrra

Mõju varade ja kohustuste netoväärtusele, sh tuletisinstrumentid (miljonites eurodes), kui turuintressimäärad kasvavad ühe protsendipunkti võrra.

2022										
Valuuta	< 3 kuud	3–6 kuud	6–12 kuud	1–2 aastat	2–3 aastat	3–4 aastat	4–5 aastat	5–10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-11,1	-5,3	13,4	17,8	2,3	-0,6	-0,6	1,2	3,8	20,9
MUUD	-0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Kokku	-11,2	-5,2	13,6	17,8	2,3	-0,6	-0,6	1,2	3,8	21,1
sh mõju õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele.										
EUR	0,0	0,3	-0,5	-0,5	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9
MUUD	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2
Kokku	-0,2	0,3	-0,5	-0,5	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,1

2021										
Valuuta	< 3 kuud	3–6 kuud	6–12 kuud	1–2 aastat	2–3 aastat	3–4 aastat	4–5 aastat	5–10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-1,8	-10,3	20,2	9,1	-0,1	-1,5	-0,8	-3,0	1,2	13,0
MUUD	-0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Kokku	-2,0	-10,3	20,3	9,1	-0,1	-1,5	-0,8	-3,0	1,2	12,9
sh mõju õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele.										
EUR	0,2	0,2	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
MUUD	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3
Kokku	0,0	0,1	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0

Krediidimarginaali risk

Õiglasel väärtuses mõõdetavate finantsvarade ja -kohustuste krediitidimarginaali mõõdetakse Grupi kauplemistegevuses ja likviidsusportfellis samuti eraldi.

Krediidimarginaali risk on risk, et Grupi varade ja kohustuste, sh tuletisinstrumentide, väärtus võib kõikuda emitendispetsiifilise intressimarginaali (krediidimarginaal) muutuste tõttu, nt erinevus väärtipaberi intressimarginaali ja emitendi jaoks vastava tähtajaga hetke turuintressi vahel.

31. detsembril 2022 oleks kõigi emitendispetsiifiliste marginaalide suurenemine 1% võrra toonud kaasa Grupi intressikandvate varade, sh tuletisinstrumentide väärtuse vähenemise 14 (2021: 127) tuhande euro võrra.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et Grupi varade ja kohustuste, sealhulgas tuletisinstrumentide, väärtus võib kõikuda vastavalt valuutakursi ja muude oluliste riskitegurite muutustele. Pangandustegevuses tekkiva valuutariski juhtimisel limiteeritakse varade ja kohustuste, sealhulgas tuletisinstrumentide, koguväärust samas valuutas soovitud tasemeni, kasutades tuletisinstrumente, nagu näiteks valuuta *forward*epingud.

Grupil on piiratud valuutarisk, mis võiks kasumit mõjutada. +/- 5 protsendiline muutus euro ja välisvaluuta kursis aasta lõpus mõjutaks otseselt kasumit summas vastavalt 9/-9 (2021: 36/-36) tuhat eurot.

Jaotus valuutade lõikes 2022				
Miljonites eurodes	EUR	USD	Muu	Kokku
Varad				
Laenu krediidiasutustele	1 099	3	13	1 115
Laenu klientidele	9 640	0	4	9 644
Intressikandvad väärtipaberid	259	0	0	259
Muud liigitamata varad	3 684	22	3	3 709
Kokku	14 682	25	20	14 727
Kohustused ja omakapital				
Võlgnevused krediidiasutustele	18	2	3	23
Klientide hoiused ja laenu	11 168	361	122	11 651
Eelisnõudeõiguseta kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused	280	0	0	280
Muud kohustused, mida ei ole jaotatud	972	29	7	1 008
Omakapital	1 765	0	0	1 765
Kokku	14 203	392	132	14 727
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-479	367	112	0
Valuuta netopositsioon	0	0	0	0

Jaotus valuutade lõikes 2021

Miljonites eurodes	EUR	USD	Muu	Kokku
Varad				
Laenu krediidiasutustele	91	1	43	135
Laenu klientidele	9 107	6	4	9 117
Intressikandvad väärtipaberid	2 316	34	0	2 350
Muud liigitamata varad	4 899	15	1	4 915
Kokku	16 413	56	48	16 517
Kohustused ja omakapital				
Võlgnevused krediidiasutustele	1 650	2	3	1 655
Klientide hoiused ja laenu	11 563	434	114	12 111
Eelisnõudeõiguseta kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused	0	0	0	0
Muud kohustused, mida ei ole jaotatud	984	20	4	1 008
Omakapital	1 743	0	0	1 743
Kokku	15 940	456	121	16 517
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-474	400	74	0
Valuuta netopositsioon	-1	0	1	0

Aktiahinna risk

Aktiahinna risk kujutab endast riski, et aktsiahindade või muude oluliste riskifaktorite muutused võivad mõjutada negatiivselt Grupi finantsseisundi aruandes olevate aktsiate ja aktsiatega seotud tuletusinstrumentide väärtust, näiteks aktsia hinna volatiilsust.

Aktiahinna riskid tekivad kauplemistegevuses, osalusest aktsiates ja aktsiatega seotud tuletisinstrumentides. Grupi aktsiatega kauplemise põhieesmärk on likviidsuse loomine Grupi klientidele. Aktiahinna riski mõõdetakse ja piiratakse Grupis, nt halvima võimaliku tulemuse korral erinevates stsenaariumites, kus aktsiahinnad ja kaudne volatiilsus muutuvad. Nende stsenaariumite puhul muutuvad aktsiahinnad maksimaalselt +/- 20 protsenti ja kaudne volatiilsus maksimaalselt +/- 30 protsenti. Erinevate kombinatsioonide tulemused moodustavad aktsiahinna riski riskimaatriksi ja halvim stsenaarium on piiratud.

Stsenaariumis Aktiahindade +/-10 protsendiline muutus mõjutaks kauplemistegevuse positsioone aasta lõpu seisuga 12/-25 (2021: 36/-37) tuhande euro võrra.

Kaubarisk

Kaubariski puhul on tegemist riskiga, et Grupi kaubaga seotud tuletisinstrumentide positsioone mõjutab negatiivselt alusvara hinna muutumine finantsturgudel. Grupis võib kaubarisk tekkida vaid erandjuhtudel klientidele vahendatud tehingute kaudu. Kaubaga seotud kõiki riskipositsioone peab alati maandama teiste vastaspooltega, nii et alles ei jääks ühtki avatud riskipositsiooni. 31. detsember 2022 seisuga ei olnud Grupil kaubaga seotud avatud riskipositsioone.

Tundlikkusanalüüs

Miljonites eurodes	Muutus (Grupp)	2022	2021
Neto intressitulu, 12 kuud			
Intressimäärade tõus ¹⁾	+ 1 %	68,0	57,8
Intressimäärade langus ¹⁾	- 1 %	-86,8	0,6
Õiglasel väärtuses kasumiaruande kaudu mõõdetud finantsinstrumentide väärtuse muutus			
Turu intressimäär	+ 1 %	-1,2	0,9
	- 1 %	1,2	-0,9
Aktiahinnad	10%	0,0	0,0
	-10%	0,0	0,0
Vahetuskursid	5%	0,0	0,0
	-5%	0,0	0,0

2022. aasta jooksul suurenes Panga neto intressitulu tundlikkus oluliselt. Riski suurenemise põhjuseks olid peamiselt kõrgemad intressimäärad. Intressimäärade tõus ajalooliselt madalalt tasemelt aitas kaasa Panga neto intressitulu tundlikkuse suurenemisele. Kuid sellega kaasnesid Pangale suuremad nominaalsed riskid, mis tulenesid intressimäärade -100 baaspunkti suurusest langusest. See intressimäärade tõusuga seotud spetsiifiline mõju kulmineerus siis, kui intressimäärad jõudsid 1%-ni, sest see oli hetk, mil Pank koges täiemahulist -100 baaspunkti suurust langust, ilma et kliendilepingute intressimäärade alammäär oleks pakkunud leevendust.

¹⁾ Neto intressitulu tundlikkuse arvutamisel võetakse arvesse kõik pangaportfelli lepingulise bilansisisesed ja -välised intressikandvad varad ja kohustused, sh tuletisinstrumentid. Tegu on staatilise analüüsiga, kus intressikõveras toimuvad pangapäevade vahel paralleelsed nihked ja mis illustreerib neto intressitulule avalduvat mõju 12-kuulisel perioodil. Varad ja kohustused, mille tähtaeg saabub 12 kuu jooksul, hinnatakse eeldatavasti ümber nende kehtivale lepingulisele intressimäärade +/- nihe. Ümberhinnatud varade intressimäär loetakse järelejäänud 12-kuulise perioodi vältel konstantseks. Tundlikkuse arvutuses võetakse arvesse ujuva intressimääraga varade lepingulisi baasintressimäära alampiire. Positiivse nihke puhul eeldatakse, et arvelduskontode elastsus on 0% (s.t tasutav intress ei muutu), samas kui kõigi teiste hoiuste elastsus turuintressimäära suhtes on 100% (s.t tasutav intress muutub). Negatiivse nihke stsenaariumi puhul rakendatakse eraisikute hoiuste lepingulistele intressimääradele alampiiri. Kõik teised finantsseisundi aruande kirjed võivad olla negatiivsete lepinguliste intressimääradega.

4.4 Operatsioonirisk

Mõiste

Operatsiooniriskiks loetakse kahjumite, äriprotsesside katkestuste või negatiivse maine mõju riski, mis tuleneb ebaadekvaatsetest või puudulikest sisemistest protsessidest või protseduuridest, inimlikest või süsteemsetest vigadest või ettevõttevälistest sündmustest. Siia kuulub ka ettevõtteväliste sündmuste risk, mida ei kata üksi teine riskide liik. Operatsioonirisk jaguneb riski alamliikideks: talitluspidevuse risk, kolmanda osapoolse risk, infoturbe risk, IT risk, õigus- ja sisejuhtimiskirisk, kohustuslik aruandlus- ja maksurisk, töötlemise ja täitmise risk, füüsilise turvalisuse ja ohutuse risk, inimrisk, andmehaldusrisk, mudelirisk, sisemine ja väline pettuserisk.

Riskijuhtimine

Grupi riskiosakond vastutab operatsiooniriski grupiülese ühtse mõõtmise ja aruandluse eest. Grupi riske analüüsitakse seoses suurte muudatustega ja samuti vähemalt kord aastas. Grupi juhatusele ja nõukogule antakse aru regulaarselt ning vajaduspõhiselt.

Riskihindamine

Swedbank-i grupiüleseid meetodeid (nt riskide hindamine) kasutatakse operatsiooniriski isehindamise eesmärgil. Neid meetodeid kasutatakse regulaarselt muuhulgas kõigi Grupi põhiprotsesside käsitlemiseks ning need hõlmavad riskide tuvastamist, tegevuste planeerimist ja jälgimist võimalike riskide juhtimiseks.

Uute toodete heakskiitmise protsessid

Grupis on kasutusel Swedbank-i grupiülese uute toodete heakskiitmise protsess, mis hõlmab kõiki uusi ja/või oluliselt muudetud tooteid, teenuseid, turge, protsesse ja/või IT-süsteeme, aga ka suuri tegevusega seotud ja/või organisatsioonilisi muudatusi, sh sisseostmine. Selle eesmärk on tagada, et Grupp ei võtaks ette tegevusi, millega kaasneksid ootamatud riskid ja et võetud riske hallataks nõuetekohaselt ja neid kontrollitakse protsessi osana, ning samuti tagada kvaliteet uute või oluliselt muudetud toodete või teenuste turule toomisel. Protsess on välja töötatud selliselt, et see tõstaks esile ärivaldkondade ülesanded ja vastutuse, nii et oleks pidev ülevaade alustatud uute toodete heakskiitmise protsessidest ja toimuks pidev riskide tuvastamine, analüüs ja maandamine. Grupi riskiosakond ja Grupi vastavuskontroll panustab riskianalüüsi ja jääkriskide protsessi ekspertide hinnangute kaudu. Nii Grupi riskiosakonnal kui ka Grupi vastavuskontrollil on volitused lükata tagasi muudatused, kui riskid ületavad riskitaluvust ja sellega seotud piirmäärasid.

Juhtumitele reageerimine, talitluspidevus, kriisijuhtimine

Grupp teeb ennetustööd, et hoida ära ja tugevdada oma vastupidavust ja võimet tegeleda igat liiki juhtumitega, nagu näiteks IT-teenuste häired, looduskatastroofid, häired finantsturgudel ja pandeemiad, mis võivad mõjutada Grupi võimet jätkata toodete ja teenuste pakkumisega aktsepteeritaval tasemel. Juhtumitele reageerimise, talitluspidevuse ja kriisijuhtimise põhimõtted on määratletud Grupi tasandi raamistikus; samuti on paika pandud tugisüsteem juhtumite ja kahjude puhuks. Grupi kriisijuhtimise meeskond vastutab koostöös teiste Swedbank Grupi kriisijuhtimise meeskondadega kriisijuhtimise, koordineerimise ja teavitustöö eest. Kõikide äritegevuse ning süsteemi seisukohalt kriitiliste tegevuste ja teenuste jaoks on loodud talitluspidevuse kavad. Need kavad kirjeldavad Grupi tegevust tõsiste häirete korral. Grupi talitluspidevuse ja kriisijuhtimise mudelid on Swedbank-is grupiüleseid ning põhinevad rahvusvahelistel ja riiklikel standarditel.

Juhtumitest teavitamine

Grupis on kehtestatud toimingud ja süsteemitugi, et lihtsustada juhtumitest teavitamist ja jätkumeetmete kasutusele võtmist. Riskiosakond toetab ärivaldkondi aruandluse, analüüside ja tegevuskavade koostamisega, et tagada juhtumi algpõhjuste tuvastamine ja sobilike meetmete kasutamine. Operatsiooniriskiga seotud juhtumite ja kaasnevate kahjude aruandlus edastatakse edasiseks analüüsiks keskandmebaasi.

Protsessi- ja kontrollijuhtimine

Grupis on kinnitatud süsteemseid juhtimise ja protsesside kontrolli sisereeglid. Need hõlmavad protsesside kogumit, mis sisaldab teavet oluliste protsesside omandiõiguse kohta riskijuhtimise tegevuste toetamiseks, ja finantsaruandluse sisekontrolli eeskirja.

Infoturberisk

Grupp kasutab infokaitseks struktureeritud meetodit. Nende tegevuste tõhustamiseks vaadatakse järjepidevalt üle Swedbank-i grupiüleseid protsesseid ja meetodid, et täiustada ja täiendada Grupi infoturbe juhtimissüsteemi. Infoturbe juhtimissüsteem on vahend Grupi ja Swedbank Grupi antud valdkonna pikaajaliste tegevuste struktureeritud ja metoodiliseks koordineerimiseks.

Operatsiooniriskist tulenevad kapitalinõuded

Grupp rakendab operatsiooniriskist tuleneva kapitalinõude arvutamiseks standardmeetodit. 31. detsembri 2022 seisuga ulatus Grupi operatsiooniriskist tulenev kapitalinõue 48 miljoni euron (2021: 43 miljonit eurot).

4.5 Kindlustusriskid

Mõiste

Kindlustustegevuses esinev risk hõlmab Grupi 100% osalusega kindlustusettevõtete kindlustuslepingute sõlmimise riski, tururiski, krediidiriski ja likviidsusriski. Ettevõtteid on samuti avatud operatsiooniriskile.

Kindlustuslepingute sõlmimise risk kujutab endast väärtuse, tulude ja kapitali riski, mis tekib seoses erinevusega tegelike ja eeldatavate kindlustuskulude vahel (nõuded ja kulud). Teisisõnu, see on risk, et tegelikud tulemused erinevad prognoositud tulemustest, nt seoses eluea, suremuse ja haigestumisega ning nõuete sagedusega. Siia kuulub ka kulude risk, s.t risk, et üldhalduskulud ja müügi vahendustasud ületavad hinnangulisi kulusid, mida kasutati kindlustusmaksete määramiseks.

Grupi 100% kindlustusettevõtteid on Swedbank Life Insurance SE ja Swedbank P&C Insurance AS.

Swedbank Life Insurance SE

Swedbank Life Insurance on elukindlustusettevõtte, mis tegutseb Eestis, Lätis ja Leedus. Selle peamine tegevusala on tähtajaline elu- ja hoiusekindlustus. Käesoleval ajal on tooted mõeldud massituru segmendi tarbeks ja nende ülesehitus on lihtne.

Ettevõtte põhirõhk on tähtajalisel elukindlustusel. Selle tulemusel on ettevõtte profiilis domineeriv kindlustuslepingute katkemise risk. Samuti on kõrgemate intressimäärade ja suremusrisk olulised riskid. Intressimäärarisk on oluline seoses pikkade lepingupiiiridega.

Hoiusekindlustus hõlmab nii garanteeritud intressiga kui ka investeerimisriskiga kindlustustooted. Garanteeritud intressiga tooteportfell moodustab vähem kui 7% hoiuseärivaldkonnast ja on vähenemas, kuna selliseid tooteid enam ei pakuta. Mõned investeerimisriskiga kindlustustooted kujutavad endast ettevõtte jaoks olulist riski. Neist viimane garantii liik moodustab 63% kõikidest investeerimisriskiga kindlustuslepingutest, samas kui viimane neist on ainult 2% ja väheneb pidevalt.

Swedbank P&C Insurance AS

Swedbank P&C Insurance on kahjukindlustusettevõtte, mis tegutseb Eestis, Lätis ja Leedus. Selle peamine tegevusvaldkond on vara-, liiklus-, reisi- ja maksekaitse kindlustus. Portfell asub peamiselt Eestis (54%), millele järgnevad Leedu (24%) ja Läti (22%).

Ettevõtte keskendub massiturule mõeldud lihtsatele lühikestele kindlustustootedele. Peamised tooted on varakindlustus ja KASKO kindlustus, mis üheskoos moodustavad peaaegu 70% portfelli. Peamised riskid on kindlustusrisk, mida leevendatakse rangete kindlustusriskide hindamise põhimõtetega, ning looduslik ja inimtekkeline katastroofirisk. Nende riskide edasiseks leevendamiseks kasutatakse edasikindlustusprogramme.

Kindlustusriski kapitalinõue

Maksevõime iseloomustab kindlustusandja finantsseisundit ja -tugevust. Eesmärk on näidata, et ettevõtte kapitalipuhver on piisavalt suur, et täita klientide ees võetud kohustusi kooskõlas kindlustuslepingute tingimustega ja garantiidega. Kindlustusandjate kapitalipuhvri eesmärk on katta kõiki riskide liike. Kindlustusandjate maksevõime nõuded arvutatakse vastavalt Solventsus II direktiivi eeskirjadele. Kapitalibaasi (omavahendid, OV) arvutamiseks määratakse kindlustusettevõtte tulevaste rahavoogude turuväärtus ja kapitalinõude (solventsuskapitalinõue, SKN) väärtus, rakendades omavahenditele stressitegureid mitmesuguste stsenaariumite põhjal. Maksevõime suhtarvu arvutamiseks jagatakse omavahendid solventsuskapitalinõudega. Elukindlustustegevuse kapitalibaas oli 197 miljonit eurot (2021: 185 miljonit eurot) võrreldes solventsuskapitalinõude summaga 111 miljonit eurot (2021: 123 miljonit eurot). Solventsussuhtarv oli 1,78 (2021: 1,50). Vara- ja kahjukindlustuse valdkonna kapitalibaas oli kokku summas 56 miljonit eurot (2021: 49 miljonit eurot). Solventsussuhtarv oli 1,50 (2021: 1,58).

4.6 ESG risk

Mõiste

See on risk, mis tekib suutmatusest asjakohaselt kindlaks teha ja juhtida keskkondlike, sotsiaalsete ja juhtimisega (ESG) seotud sündmusi, millel võib esinemise korral olla oluline negatiivne finantsmõju ja/või olulist negatiivne mõju Panga brändile ja mainele.

Iseärasused

ESG-risk tuleneb otseselt või kaudselt kokkupuutest ESG-teguritega. Swedbank Eesti on ESG-teguritega seotud peamiselt kaudselt (st oma klientide ja tehingupartnerite kaudu), kuid ka otseselt oma tegevuse kaudu.

ESG-risk realiseerub alati olemasolevate riskide liikidena Swedbank Eestis riskitaksonoomias kas ühe või mitme ülekandekanalil (*transmissioon kanal*) kaudu. Ülekandekanalite näideteks on tehingupartneri finantsseisund, kinnisvara väärtused, majapidamiste jõukus, tegevuskatkestused ja töötajate või klientide rahulolematuse.

Ehkki kõik ESG tegurid võivad põhimõtteliselt olla olulised, keskendutakse analüüsis hetkel keskkonna ja kliima teguritele. Kliima- ja keskkonnanriskidel on teatud eripärad, mis nõuavad erilist tähelepanu. Nende eripärade hulka kuuluvad võimalik ulatuse ja suuruse mõju, ebakindel ja pikemaajalisem ajaperiood, mille jooksul need võivad tekkida, ning sõltuvus lühiajalisest tegevusest. Ehkki mõned riskid võivad ilmnedas kaugemas tulevikus, tuleb neid juhtida juba täna.

Riski juhtimine

Swedbank Eesti viis vastavalt EKP kliima- ja keskkonnanriskide juhisele 2020. aasta lõpus läbi enesehindamise selle osas, kuidas Pank juhib kliima- ja keskkonnanriske, ning koostas tegevuskava EKP ootuste täitmiseks.

Lisaks avaldas Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) 2022. aastal arutelupeberi ja aruande, ning Swedbank ootab nüüd EBA juhiseid ESG riskijuhtimise ja järelevalve kohta.

Euroopa Pangandusjärelevalve 2021. aasta aruandes (EBA/REP/2021/18) esitatakse riskide hindamise meetodite kogum. Need on: i) vastavusmeetod, ii) riskipositsiooni meetod ja iii) riskiraamistiku meetod. Swedbank on teinud märkimisväärsed edusamme kõigi nende valdkondade protsesside ja meetodidate arendamisel. Meetodid ja järeldused on esitatud järgmistes osades.

Swedbank on kehtestanud rahastatavate heitkoguste vähendamise eesmärgid

Ehkki CO₂-heitmete vähendamise eesmärk on aidata kaasa kliimamuutustega võitlemisele, toetades oma kliente nende üleminekul jätkusuutlikematele ärimudelitele, võimaldab see Swedbank Eestil juhtida ka ESG riskipositsiooni, kuna see soodustab laenuportfellis neid tegevusi, mis on kooskõlas panga strateegilise suuna ja 1,5 °C kliima eesmärgiga. Täiendava informatsiooni saamiseks vaadake jätkusuutlikkuse aruannet, Eesmärkide seadmine aadressil www.swedbank.com (Aruandlus ja monitoorimine / Swedbank).

Äriklientide ESG analüüs

Jätkusuutlikkuse hindamine, mille eesmärk on hinnata kliendi jätkusuutlikkuse aspekte ja tagada, et laenuvõtja tegevus on kooskõlas Swedbank Eesti väärtuste ja poliitikaga, on olnud pikaajaline osa ettevõtetele krediidid andmise protsessist.

Seda hinnangut täiendab äriklientide ESG analüüsi tööriist, mis kasutab kvantifitseeritavat meetodikat, et keskenduda iga sektori kõige olulisematele ESG teguritele. Uue tööriista abil saab Swedbank hallata ESG riske nii kliendi kui ka portfelli tasandil, arvutades sektori- ja kliendispetsiifilised ESG skoorid. Äriühingutes klientide ESG analüüsi tööriist võetakse Swedbank Eestis eeldatavasti kasutusse 2023. aastal.

Skoori aluseks on i) iga sektori ESG-teguritele (nt kasvuhooenergiaasid heitkogused, vee- ja jäätmeäritlus, töötajate tervis ja ohutus) avatuse määramine kliendi peamise majandustegevuse alusel ja ii) kliendi ESG-juhtimisvõime hindamine juhtimisküsimustiku põhjal. Hindamisel saadakse ESG-skoor ja äriklientid liigitatakse suure, keskmise või madala ESG-positsiooniga klientideks.

Riskiraamistiku meetod – tulevikku suunatud riskide tuvastamine ja hindamine

Kliimaga seotud avalikustamise tööühm (*Task Force on Climate-related Disclosures*, TCFD) on kindlaks teinud tööstusharud, mida mõjutab kliimaga seotud riskidega kokkupuutumine tõenäoliselt rohkem kui teisi tööstusharusid. Need tööstusharud jagunevad neljaks peamiseks valdkonnaks: energia, transport, materjalid ja hooned ning põllumajandus, toiduained ja metsandustooted. Viies grupp on finantssektor, mis on avatud peamiselt kaudselt varade omamise kaudu ülejäänud neljas grupis. TCFD-grupid põhinevad tööstusharudega seotud väärtusahelatel, mis erineb oluliselt Swedbank-i traditsioonilisest, peamiselt majandustegevusel põhinevast liigitamisest.

TCFD oluliste rühmadega seotud riskipositsioonide mõistmine on lähtepunkt, kuid selleks, et paremini hoomata tulevaste arengute võimalikke tagajärgi, viidi Swedbanki poolt läbi stsenaariumianalüüsid, mille eesmärk on tuvastada nii riske kui ka võimalusi erinevates rühmades.

Analüüsi kahte erinevat stsenaariumi: i) jätkusuutliku arengu stsenaarium (*Sustainable Development Scenario*, SDS < 2 °C temperatuuri tõus) ja ii) kinnitatud poliitika stsenaarium (*Stated Policy Scenario*, SPS ~ 3 °C temperatuuri tõus), mõlemad on Rahvusvahelise Energiaühenduse (IEA) näitajad. Aluseks võeti IEA globaalsed stsenaariumid ja neid muudeti, et võtta arvesse piirkondlikke ja sektoripõhiseid tingimusi.

Riskid		
Lühiajalised (1-5 aastat)	Keskpidad (>5-15 aastat)	Pikaajalised (>15-25 aastat)
Nafta ja maagaasi varade väärtused langevad, kuna investorite riskivalmidus väheneb, mis toob kaasa energiaspektori suurenenud krediidiriski.	Põllumajanduse ja metsandussektori olulised muutused kasutades uusi ressursitõhusaid tehnoloogiaid, näiteks täppispõllumajandus ja uued põllumajanduskultuurid. Metsandus suurendab süsinikuvaru ja aitab säilitada bioloogilist mitmekesisust, mis mõjutab negatiivselt äriklientide rahavoogusid.	Üha rohkem äärmuslikke ilmastikunähtusi, nagu kuumalained, sagedasemad metsatulekahjud ja tugevad sademed võivad muuta maa kasutuks ja tekitada saastumist põllumajandus- ja metsandussektoris.
Kulukad investeeringud elektrifitseerimisele, eriti transpordi-, energia- ja materjalide sektorites. Koos erinevatest tehnoloogiatest tuleneva ebakindlusega suurendab see üleminekuriski.	Kohanemismeetmed ägedate ja krooniliste ilmastikunähtuste, näiteks tormide, üleujutuste ja temperatuuritõusu tõttu tekkivate kahjude piiramiseks, eriti põllumajandus- ja metsandussektoris.	Meretaseme tõus üleujutuste poolt ohustatud piirkondades võib põhjustada hindade langust, kindlustustegevuse kaotust ning hoonete kaitsmise ja kinnisvarasektori remondi vajaduse suurenemist.
ELi toetuste kavandatud ümberjaotamine võib olla põllumajandus- ja metsandussektori jaoks rahaline probleem. Pindala toetust vähendatakse, samal ajal kui säästvate põllumajandusmeetodite rahastamist suurendatakse.	Nõudluse vähenemine energiamahukate kinnisvaraobjektide järele põhjustab kinnisvarasektori hindade langust/madalamat väärtust.	Vanemad, vähem energiatõhusad hooned nendes kohtades, kus maa järele puudub suurem nõudlus, muutuvad kasutuskõlbmatuteks varadeks.
ELi rohekokkuleppe tulemusel tekkinud poliitiliste muutuste lained põhjustavad enamike sektorite ümberkujundamist.	Investorite riskivalmidus väheneb üldiselt nende varade osas, kus esineb kliimaga seotud riske. Refinantseerimisrisk ja krediidirisk suurenevad.	Mõjud kliimamuutusest maailmamajandusele, võivad suurendada finantssüsteemis esinevaid süsteemseid riske.
Tarbijate eelistuste kiired muutused, st üha suurem nõudlus jätkusuutlike toodete järele, tekitavad väljakutseid enamikele sektoritele, eelkõige tootjatele ja jaemüüjatele.	Reputatsioonirisk, kui panga enda kliimarisikide juhtimist peetakse ebapiisavaks.	Investeeringu- ja valdusettevõtted, kelle kliimarisik juhtimine on ebapiisav, võivad olla tunnistajaks oma ärimudeli ja varade kasutuskõlbmatuks muutumisele.

Swedbank Grupi tasandil tehti ka TCFD stsenaariumite analüüs ja kaasati Swedbank Balti riikide üksused.

Finantssektor

Suurem osa sellele sektorile antud laenudest moodustavad pankadele antud lühiajalised laenud ja on seotud Swedbank Grupi likviidsusjuhtimisega. Krediidirisk on madal ja jääb eeldatavasti madalaks ka mõlema stsenaariumi puhul, ehkki kinnitatud poliitika stsenaariumi puhul esineb pikaajaline suurenenud finantssüsteemi häirete risk.

Laenude andmine varade omanikele ja varahalduritele, nagu näiteks investimisühingud ja suurte tööstusettevõtete rahahaldusühingud, on mõeldukas. Nende ettevõtete roll ühiskonnas on oluline, sest nende investeringutes on kliimamuutuse professionaalne juhtimine peamine prioriteet. Risk on hästi hajutatud ja Swedbank Grupp ei ole stsenaariumites tuvastanud kliimamuutustest tulenevaid olulisi riske.

Energiasektor

TSFD sektoril nafta- ja gaasitööstus on jätkusuutliku arengu stsenaariumi kohaselt lähiajal kõrgem krediidirisk. Alates 2015. aastast on Swedbank Grupp oluliselt vähendanud laenamist sellele sektorile ja on hetkel väheoluline. Vastavalt kliimamuutuste avaldusele ei rahasta Pank otseselt nafta- ja maagaasiväljade uuringuid. Swedbank Grupil puuduvad positsioonid söetööstuses. Selle rühma suurim laenuvõimevus toimub kommunaalteenuste sektoris. Portfelli puhul on peamiselt tegemist laenude andmisega suurtele, sageli riigi või omavalitsuste omanduses või kontrolli all olevatele ettevõtetele, mis tarnivad elektri- ja soojusenergiat koduturgudel. Jätkusuutliku arengu stsenaariumis tuvastati elektrifitseerimisega seotud laialdane ja ulatuslik investeerimisvajadus. Elektri tootmine, säilitamine ja edastamine nõuab järgmistel aastakümnetel tohutuid investeringuid, et rahuldada kasvavat nõudlust, eriti transpordis ja tööstuses. SDS-stsenaariumis tuvastati fossiilkütustega elektri tootmisel keskkonnasäästlikule tootmisele ülemineku väljakutse Baltimaade majanduses. SPS-stsenaariumi kohaselt suurenevad tõenäoliselt elektrienergia ülekande kulud äärmuslike ilmastikunähtuste tõenäoliselt sagenemise tõttu. Need suured muutused toovad kaasa ebakindluse ja kõrgemad riskid, kuid nõudlus on olemas, mille võivad tugevad kliendid koos tugevate omanikega ja Swedbank-i nõustamisteenusega muuta finantskasvaks.

Transpordisektor

Lähiajal eeldab jätkusuutliku arengu stsenaarium kiiret elektrifitseerimise kasvu, kus transpordivaldkond on üks esimesi kasutuselevõtjaid ja seega on üleminekurisk kõrge. Suurem osa transpordisektorile antud laenudest on seotud maanteetranspordiga (raskeveokid ja autod). Selle sektori ümberkujundamine nõuab tohutuid investeringuid. Tugev finantspositsioon on oluline selleks, et viia sõidukipark fossiilkütustelt üle elektrile ja vesinikule. Swedbank Grupi strateegias pööratakse selle sektori toetamisele ülemineku perioodil erilist tähelepanu.

Laevandus on avatud nii üleminekuriskidele kui ka füüsilistele riskidele, kuid laenumahud on mõeldukad ja hajutatud paljude segmentide vahel. Heitkoguste vähendamiseks tuleb investeerida uutesse tehnoloogiatesse, eelkõige jätkusuutliku arengu stsenaariumi puhul. Kindlustusmaksed tõusevad ka seoses äärmuslike ilmastikunähtuste sageduse suurenemisega, eelkõige kinnitatud poliitika stsenaariumi puhul. Swedbank Grupi strateegia selles sektoris on toetada kliente üleminekul vastavalt kliimaeesmärkidele, kasutades igale kliendile kohandatud nõustamist.

Põllumajandus, toiduained ja metsandustooted

Põllumajandus- ja metsandussektor moodustab suure osa Swedbank-i laenuportfelli ning mõlemal stsenaariumil on sellele mõju. Lühikese ja keskpika aja jooksul on jätkusuutliku arengu stsenaariumi puhul oluline üleminekurisk, kuid pikaajalise kinnitatud poliitika stsenaariumi puhul esineb oluline füüsiline risk nii ägedate kui ka krooniliste sündmuste tõttu. Eeldatav krediidirisk kasv on mõeldukas, kuna tegemist on stabiilse sektoriga, millel on suhteliselt madal finantsrisk ja stabiilne nõudlus. Swedbank teeb tihedat koostööd oma klientidega ja kliimaalase nõustamisega, näiteks kasutades uut ESG analüüsi tööriista, oluline on tagada jätkuvad madala riski muutused üleminekul, arvestades kohalikke ja individuaalseid olusid.

Materjalid ja ehitised

Kinnisvara haldus- ja arendustegevus on Swedbank Grupi suurim TCFD sektor. See on avatud nii üleminekuriskile kui ka füüsilisele riskile. Stsenaariumite üldmõju on krediidiriskile hinnanguliselt madal kuni mõeldukas. Üleminekurisk on jätkusuutliku arengu stsenaariumi kohaselt seotud peamiselt poliitikakujundajate ja turu survega parandada energiatõhusust. See tähendab suuremaid investeerimiskulusid, kuid ka suuremat haavatavust kasvavate energiakulude suhtes. Senikaua, kuni nõudlus kinnisvara järele on suur, võib kuludid kas täielikult või osaliselt kanda edasi üürnikele, ja lepingud seda ka tihti lubavad. See tähendab, et rahavoogudele on ainult mõeldukas mõju. See ei pruugi aga olla nii madala nõudlusega kinnisvara puhul ja see mõjutaks negatiivselt kinnisvara väärtust. Kinnitatud poliitika stsenaariumi kohaselt on füüsilised riskid kõrgemad, eriti tugevate vihmade tagajärjel tekkivate üleujutuste tõttu. Sellega kokkupuutuvad kinnisvaraobjektid võivad olla sunnitud nende riskide leevendamiseks investeerima, sest eksisteerib ka suuremate kindlustusmaksed või kindlustuslepingute ülesütlemise risk.

See mõjutaks rahavooge ja lõppkokkuvõttes kinnisvara väärtust. Swedbank Grupi strateegia on pakkuda kliendile individuaalset kliimaalast nõustamist ja toetada seda sektorit ülemineku ajal.

Stsenaariumi analüüsi kokkuvõte

Mõlema stsenaariumi puhul suurenevad kliimaga seotud riskid, kuid neid on tõenäoliselt võimalik piirata eeldusel, et neid juhitakse professionaalselt. Jätkusuutliku arengu stsenaarium toob kaasa kõrgema üleminekuriski lühi- ja keskpika aja jooksul, samas kui kinnitatud poliitika stsenaariumi hõlmab füüsilisi riske pikema aja jooksul. Swedbank haldab neid riske tihedas koostöös oma klientidega, toetades neid ülemineku ajal, ning luues seeläbi jätkusuutliku laenuportfelli tuleviku jaoks.

Harjutustes kasutatud stsenaariume ajakohastatakse või vahetatakse pidevalt. Üks võimalus edaspidiste stsenaariumiharjutuste jaoks on kasutada finantssüsteemi keskkonnasäästlikuks muutmise võrgustikus (*Network for Greening the Financial System*) välja töötatud stsenaariume. EKP kasutas neid stsenaariume 2022. aastal läbiviidud ELI-üleses kliimamuutuste stressitesti õppuse käigus, milles osales Swedbank Baltics.

TCFDi majandustegevuse grupeerimise viis erineb oluliselt Swedbank-i traditsioonilisest sektoripõhisest liigitusest.

Kapitali adekvaatsuse hindamise sisemine protsess (ICAAP)

Kliimaga seotud üleminekuriski vaadeldakse makromajanduslikult vaatenurgast ICAAPi stressistsenaariumides, kasutades fiskaalstiimulite meetmetel põhinevat moodulit. Simuleeritud stiimulipakette kohandatakse nii, et tehtud investeringud on üldjuhul kooskõlas Pariisi kokkuleppe kohaselt antud lubadustega. Lisaks eeldatakse, et stiimulipakette rakendatakse kooskõlas ELi rohelise kokkuleppega, kuna need hõlmavad 30 aasta pikkust CO₂-heite vähendamise perioodi. Investeeringud jaotatakse lineaarselt nii, et igal aastal kulutatakse umbes 1/30 investeeringu summast.

Ratsionaalsete investeeringute rahasummad kujutavad endast väga suuri igaaastaseid fiskaalkulusid. Valida on selle vahel, kas rohelisi investeeringuid teha tõhusalt, vältides eraalgatuste väljatõrjumist või kahjustamist või teise võimalusena ei paku tehtud investeeringud leevendust, sest suur osa investeeringutest tehakse ebaefektiivselt, kusjuures märkimisväärne osa erainvestorite algatustest tõrjutakse otseselt välja. Selle tulemusena on investeeringud üldiselt kahjulikud. Mõlemat stsenaariumi vaadeldakse Swedbank-i ICAAPis. Muude tegevuste puudumisel on tulemuseks makromajanduslik mõju, mida saab koos investeeringute kõige suuremate vajaduste kohta tehtud kvalitatiivsete eeldustega kasutada kliimaga seotud üleminekuriski hindamiseks.

Swedbank-i Eesti simulatsioonides tehtud ICAAPi stressistsenaariumides eeldati, et tugevad ja mõningal määral ebakorrapärased avaliku korra meetmed kliimamuutuste vastu võitlemiseks võivad põhjustada stressi Swedbank-i Eesti laenuvarudele. Baasstsenaariumide puhul ei eeldata, et kliimariskid põhjustaksid krediitkvaliteedi nii olulist halvenemist, et see õigustaks PD või LGD suurenemist, kuid see on valdkond, mida tuleb täiendavalt analüüsida ja parandada riskide modelleerimist Swedbank-is.

EKP kliimaalane stressitest

2022. aastal algatas EKP kliimaalase stressitesti, et hinnata pankade edusamme kliimamuutuste ja keskkonnariskide integreerimisel oma riskide juhtimisel ja stressitestides. Kliimaalasel stressitestil oli kaks eesmärki: julgustada pankasid arendama asjakohast suutlikkust, et prognoosida pikemas perspektiivis riskiparameetreid üleminekustsenaariumide raames ning mõista Panga strateegilist mõtlemist, mis on iga stsenaariumi puhul tema ärivaliku arengu taga.

EKP töötas välja makromajanduslikud stsenaariumid, mis põhinevad finantssüsteemi roheliseks muutmise võrgustiku kliimastsenaariumidel (2021), hõlmas kolme perioodi: 2030, 2040, 2050. Iga stsenaarium käsitles muu hulgas poliitika, tehnoloogia, süsinikuhinna, CO₂ heitkoguste ja temperatuuri tõusu muutusi.

Kõnealuste andmete põhjal näitasid kliimaalase stressitesti tulemused vähest mõju krediitkahjumitele. Kliimaalane stressitest hõlmas hüpoteeke ja tagatiseta ettevõtteid ning kolme stsenaariumi: lühiajaline üleminek ja füüsiline risk ning pikaajaline üleminekurisk. Swedbank Eesti puhul oli üleminekuriskide mõju nii lühiajalises (ebakorrapärane) kui ka pikaajalises (plaaniäärne, ebakorrapärane ja nn kuuma maja (Hot House) maailmastsenaariumid) plaanis piiratud. Füüsiliste riskide kahjude mõju stressitestis oli samuti piiratud.

Kliimaga seotud riskide jälgimine krediidiportfellis

Swedbank Eesti on rakendanud peamisi riskinäitajaid (*Key Risk Indicators* - KRI), et jälgida laenuvõimevust ärisegmentides, mille puhul on tuvastatud oluline üleminekurisk. Tuvastamise ja olulisuse hindamine on tehtud peamiselt TCFD stsenaariumi harjutuste abil, mida on toetanud kasvuhoonegaaside heiteandmed. Sellest tulenevalt kuuluvad antud KRI kohaldamisalaselle sellised sektorid nagu energia, transport, materjalid ja ehitised.

4.7 Muud riskide liigid

Lisaks punktides 4.1 kuni 4.6 kirjeldatud riskidele sisaldab Grupi riskitaksonoomia kapitaliriski, strateegilist riski ja vastavusriski.

Kapitalrisk

Kapitalirisk on risk, et Grupil puudub piisav kapitalitase või –koostis, et täita vajalikke kapitalinõudeid ja toetada oma äritegevust tavapärasel majanduskeskkonnas või stressiolukorras.

Strategiline risk

Strateegiline risk on risk, mis tekib muutustest ärikeskkonnas (mõnikord nimetatakse äririskiks) ja äriotsustest, otsuste ebaõigest täitmisest või keskkonna muutustele ebapiisavast reageerimisest, mis võib viia selleni, et Panga strateegilised eesmärgid jäävad täitmata.

Vastavusrisk

Vastavusriisk on risk, et Grupp ei suuda täita ning kinni pidada välistest ja sisemistest eeskirjadest, mida kohaldatakse Grupi litsentseeritud tegevustele. Vastavusriisk hõlmab kolme riskiala: käitumisrisk (turgude käitumine, andmekaitse ja klientide kaitse risk), finantskuritegude risk (rahapesu ja terrorismi rahastamine, altkäemaksud ja korruptsioon, rahandussanktsioonid ja klientide maksudest kõrvalehoidumise riski) ja regulatiivne vastavusriisk.

5 Kapital

Sisemine kapitali adekvaatsuse hindamine

Eesmärk

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (internal capital adequacy assessment process, ICAAP) eesmärk on tagada, et Swedbank Grupp ja tema tütarettevõtted on piisavalt kapitaliseeritud, et katta oma riske ning jätkata ja arendada oma äritegevust.

Mõõtmine

Swedbank koostab ja dokumenteerib oma kapitalivajaduse hindamise meetodid ja protsessid ise. Sisemises kapitali adekvaatsuse hindamises võetakse arvesse kõiki Grupis esinevaid asjaomaseid riske. Lisaks 1. samba riskidele jälgitakse ka kapitalieralduseta riske, näiteks äririsk, likviidsusrisk ja strateegiline risk. Swedbank Grupis on tuvastatud järgmised olulised riskid:

Riskide liigid vastavalt ICAAP-i protsessile

Riskide liik	1. sammas Kas toetab arvutatud kapitalivajadust?	2. sammas
Kapitali jaotamine		
Krediidirisk	Jah	Jah
Kontsentratsioonirisk	Ei	Jah
Tururisk	Jah	Jah
Tururisk: intressimäära risk		
pangaportfellis	Ei	Jah
Operatsioonirisk	Jah	Jah
Kindlustusrisk	Jah ¹⁾	Jah ²⁾
Töölt lahkumise järel makstavate hüvitiste risk ³⁾	Ei	Jah
Kapitali eraldi ei jaotata	Kas on tuvastatud ja maandatud?	
Mainerisk	Ei	Jah ⁴⁾
Likviidsusrisk	Ei	ILAAP ⁵⁾
Strateegiline risk	Ei	Jah ⁶⁾

¹⁾ Osalused kindlustusandjates kaalutakse riskiga 250%.

²⁾ Swedbank Gruppi kuuluvad kindlustusandjad viivad läbi oma riskide ja maksevõime hindamist (*own risk and solvency assessment*, ORSA). Selle protsessi eesmärk on hinnata riske (nii kvalitatiivselt kui ka kvantitatiivselt) ja maksevõimet kolmeaastase perioodi jooksul. Arvutuste tegemisel prognoositakse riskinäitajad baas- ja stressistsenaariumide korral. Sõltuvalt oma riskide ja maksevõime hindamise tulemustest võib Swedbank teha otsuse kapitali eraldamiseks kooskõlas oma majandusliku kapitali raamistikuga.

³⁾ Töösuhtejärete hüvitistega seotud riskid on olulised Swedbank Grupile tervikuna, kuid mitte Swedbank AS-ile (Eesti).

⁴⁾ Mainerisk on ICAAP-i kontekstis operatsiooniriski osa. Stsenaariumites võib simulatsiooni parameetreid kohandada maineriski peegeldamiseks.

⁵⁾ Likviidsusvajadusi hinnatakse kord aastas ettevõttesiseses likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessis (ILAAP).

⁶⁾ Strateegilised riskid on kaetud juhtimispühvri raames ja need on osa tavapärasest kapitali planeerimise protsessist. Majandusliku kapitali ja negatiivsete stsenaariumite arvustusi võib muuta arvestamaks tulevikuperspektiiviga.

Stressitestid

Swedbank Eesti kasutab ICAAP-is makromajanduslikke stsenaariumipõhiseid stressitestide, et prognoosida oma maksevõime ja kapitali vajadusi. Stressitestid on oluline vahend, et analüüsida, kuidas negatiivsed makromajanduslikud arengud mõjutavad Swedbank Eesti portfelli, sealhulgas negatiivsete sündmuste mõju Swedbank Eesti kogu kapitalile ja riskiprofiilile.

Grupiulene stressitestide meetodika lähtepunkt on süsteemsete riskide, mis võivad Grupi kapitali negatiivselt mõjutada, kindlakstegemine. Kindlakstehtud süsteemsed riskid muudetakse oluliste makromajanduslike muutujate kvantitatiivseteks mõjudeks makromajanduslike stsenaariumite koostamise eesmärgil. Swedbank Eesti kasutab krediidiriski stressitestis statistilisi mudeleid, mis muudavad negatiivsed makromajanduslikud stsenaariumid asjakohaste bilansikirjete kahjude tasanditeks. Stsenaariumis stressitestis kasutatakse ka kasumi- ja kahjumikirjeid, nt puhas intressitulu, tasud ja komisjonitasud. Pärast REA muutuste arvestamist hinnatakse kogu mõju kapitali piisavusele. Lõpuks hindavad ja arutavad Swedbank-i Eesti eksperdid ja juhtkond stressitestide tulemusi ja meetodikat, et tagada järjepidevus ja usaldusväärus. Stsenaariumid esitatakse Swedbank-i Eesti juhatusele ja nõukogule heakskiitmiseks koos hinnanguga peamiste riskide liikide mõju kohta.

2022. aasta järelevalve- ja hindamisprotsessis (SREP) hinnati Swedbank Eesti kapitaliseerituse taset piisavaks nii regulatiivse kapitalinõuete praeguse kui ka tulevikku vaatava perspektiivi seisukohalt.

2022. aasta lõpu seisuga oli Grupi kapital 1 522 miljonit eurot (2021. aasta lõpus 1 518 miljonit eurot). 2022. aasta jooksul vastasid Grupp ja Pank kõikidele kapitali nõuetele.

Lisateave on toodud tegevusaruande lõigus 11 "Kapitali adekvaatsuse analüüs".

6 Neto intressitulu

	2022		2021 ¹⁾	
	Intressitulu	Intressikulu	Intressitulu	Intressikulu
Miljonites eurodes				
Nõuded keskpankadele	11,1	-7,4	0,0	-13,5
Laenud krediidasutustele	5,6	-0,2	0,3	-0,3
Laenud klientidele	231,3	-0,1	199,4	-0,1
Intressikandvad väärtpaberid (korregeeritud soetusmaksumuses)	0,2	0,0	0,5	0,0
Intressikandvad varad vastavalt EIR meetodile kokku	248,2	-7,7	200,2	-13,9
Kapitalirendi varad	31,7		26,0	
Intressikandvad väärtpaberid (õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)	2,9	-2,6	3,5	-9,1
Tuletisinstrumentid (õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)	6,1	0,0	2,4	0,0
Varad kokku	288,9	-10,3	232,1	-23,0
Nõuded keskpankadele	10,4	0,0	21,0	0,0
Võlgnevused krediidasutustele	0,0	-1,5	0,1	-0,4
Klientide hoiused ja laenud	3,0	-10,2	0,8	-6,6
sh hoiuste garantiitasud		-5,3		-5,1
Intressikandvad kohustused	13,4	-11,7	21,9	-7,0
Tuletisinstrumentid	0,0	-0,1	0,0	-0,8
Muud kohustused	0,0	-0,1	0,0	0,0
Kohustused kokku	13,4	-11,9	21,9	-7,8
Omakapital				
Kohustused ja omakapital kokku	13,4	-11,9	21,9	-7,8
Intressitulu kokku	302,3		254,0	
Intressikulu kokku		-22,2		-30,8
Neto intressitulu	280,1		223,2	
3. faasi laenude intressitulu	1,4		0,8	

¹⁾ Kriisilahendusfondi tasud ei sisaldu netointressitulus (eelnevalt real „Muud kohustused“).

EIR (*effective interest rate*) – sisemine intressimäär.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad varad ja kohustused on kajastatud „intressikandvate väärtpaberite (õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)“, „intressikandvate kohustuste“ ja „tuletisinstrumentide (õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)“ all; ülejäänud instrumentid viitavad korregeeritud soetusmaksumuses mõõdetud varadelt ja kohustustelt saadud tuludele.

7 Neto teenustasutulu

Miljonites eurodes	2022	2021
Teenustasutulu		
Maksete töötlemine	18,7	20,9
Pangakaardid	53,6	48,5
Varahaldus	11,7	13,2
Elukindlustus	9,1	8,7
Maaklerlus, muud väärtpaberid	2,0	4,2
Laenutegevus	5,8	4,9
Garantiid	4,3	4,5
Hoiused	0,6	0,6
Muud vahendus- ja teenustasutulud	4,8	5,0
Kokku	110,6	110,5
Teenustasukulu		
Maksete töötlemine	-7,5	-7,2
Pangakaardid	-16,2	-12,7
Varahaldus	-2,9	-3,1
Elukindlustus	-2,8	-2,4
Muud väärtpaberid	-1,4	-1,4
Muud vahendus- ja teenustasukulud	-5,7	-4,6
Kokku	-36,5	-31,4
Kokku	74,1	79,1

	2022		2021	
	aja jooksul	kindlal ajahetkel	aja jooksul	kindlal ajahetkel
Teenustasutulu				
Maksete töötlemine	0,3	18,4	1,3	19,6
Pangakaardid	10,0	43,6	5,2	43,3
Varahaldus	10,1	1,6	12,2	1,0
Elukindlustus	9,1	0,0	8,7	0,0
Maaklerlus, muud väärtpaberid	2,0	0,0	2,3	1,9
Laenutegevus	2,6	3,2	2,5	2,4
Garantiid	3,9	0,4	1,6	2,9
Hoiused	0,3	0,3	0,3	0,3
Muud vahendus- ja teenustasutulud	4,0	0,8	3,2	1,8
Kokku	42,3	68,3	37,3	73,2

8 Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt

Miljonites eurodes	2022	2021
Kauplemisportfell ja tuletisinstrumentid		
Aktsiad ja nendega seotud tuletisinstrumentid	-0,3	2,8
sh dividendid	0,4	0,2
Intressikandvad instrumentid ja nendega seotud tuletisinstrumentid	-6,5	-1,7
Muud finantsinstrumentid	-0,1	-0,3
Kokku	-6,9	0,8
Kauplemisega mitteseotud instrumentid		
Intressikandvad instrumentid	-6,3	-1,6
Kokku	-6,3	-1,6
Õiglasel väärtuses kajastatavad riskimaandamisinstrumentid		
Riskimaandamisinstrumentid	0,1	0,4
Maandatav alusinstrument	-0,1	-0,4
Kokku	0,0	0,0
Valuutakursside muutus	13,8	11,2
Intressitulu hüvitamine, nõuded soetusmaksumuses	1,0	1,0
Kokku puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	1,6	11,4
Jaotus ärieesmärgi alusel		
Kauplemisega seotud tegevusvaldkondade finantsinstrumentid		
sh aktsiatega seotud	-0,3	2,8
sh intressiga seotud	-6,5	-1,7
sh valuutaga seotud	13,8	11,2
sh muu	-0,1	-0,3
Kokku	6,9	12,0
Kauplemisega mitteseotud tegevusvaldkondade finantsinstrumentid		
sh intressiga seotud	-6,3	-1,6
sh muu	1,0	1,0
Kokku	-5,3	-0,6
Kokku puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	1,6	11,4

9 Puhastulu kindlustustegevusest

Miljonites eurodes	2022	2021
Kindlustuspreemiad		
Elukindlustus	40,0	37,2
sh laenukaitse kindlustus	11,0	10,0
sh muu kindlustus	29,0	27,2
Kahjukindlustus	129,1	110,7
Tulu kindlustusmaksetest	145,6	124,7
Edasikindlustajatele antud preemiad	-16,5	-14,0
Kokku	169,1	147,9
Kindlustusnõuded		
Elukindlustus	-9,6	-13,2
sh laenukaitse kindlustus	-1,8	-2,2
sh muu kindlustus	-7,8	-11,0
Kahjukindlustus	-89,0	-68,8
Kindlustusnõuded	-103,8	-82,7
Edasikindlustajatelt saadud kindlustusnõuded	14,8	13,9
Kokku	-98,6	-82,0
Tulu kindlustustegevusest		
Elukindlustus	30,4	24,0
sh laenukaitse kindlustus	9,2	7,8
sh muu kindlustus	21,2	16,2
Kahjukindlustus	40,1	41,9
Kindlustus	41,8	42,0
Edasikindlustus	-1,7	-0,1
Kokku	70,4	65,9

10 Muud tulud

Miljonites eurodes	2022	2021
IT-teenused	10,8	8,6
Grupisiselt müüdnud teenused	6,4	7,8
Muud tegevustulud	1,4	1,1
Kokku	18,6	17,5

„Grupisiselt müüdnud teenused“ sisaldavad tulu tsentraliseeritud personali-, nõustamis-, õigus-, riskijuhtimis- ja muudelt teenustelt, mida müüakse Swedbank Grupi ettevõtetele.

11 Personalikulud

Miljonites eurodes	2022	2021
Palgad ja juhatuse tasud	-53,1	-65,5
Tulemustasu Swedbank AB (publ) aktsiatena	-2,1	-2,5
Sotsiaalkindlustusmaks	-17,3	-21,4
Koolituskulud	-0,8	-0,8
Muud personalikulud	-1,9	-1,5
Kokku	-75,2	-91,7
sh muutuvtasu (koos maksudega)	-2,3	-3,0
sh töötajate pensionid (koos maksudega)	-0,9	-1,0
sh koondamistasu (koos maksudega)	-0,4	-0,3
Koondamistasu saanute arv	21	30
Swedbank AS-i juhatuse palgad (sh maksud)	-1,6	-1,4
Swedbank AS-i juhatuse tulemustasu eraldised (sh maksud)	-0,1	-0,1
Töötajate arv perioodi lõpus (taandatud täistööajale) ¹⁾	1 720	1 931
Perioodi keskmine töötajate arv (taandatud täistööajale)	1 824	2 218

¹⁾ 289 töötajat viidi üle Swedbank AB Eesti filiaali ja 28 Swedbank Baltics AS-i, mis oli põhiliselt seotud muutustega äriühingu üldjuhtimise mudelis. Lisateave äriühingu üldjuhtimise kohta on esitatud osas „Juhtimiskorraldus ja -kultuur“ leheküljel 6.

1 TÖÖTASUD SWEDBANK-IS

Enamik Swedbank-i töötajaid saavad põhi- ja muutuvtasu, mis koos vabatahtliku töödajapensioni ja muude soodustustega moodustavad kokku kogutöötasu. Kogutöötasu on turupõhine ning selle eesmärk on saavutada mõistlik tasakaal töötasu põhi- ja muutuvtasu komponentide vahel.

2 MUUTUVTASU

Swedbank Grupil on hetkel neli aktsiapõhist muutuvtasu programmi: 2019., 2020., 2021. ja 2022. aasta programmid. 2022. aastal kanti töötajatele üle 2018. aasta programmi aktsiad.

2.1 2022. aasta programm

2022. aasta programm koosneb kahest osast: üldprogramm (Eken) ja individuaalne programm (IP). Eken hõlmab enamikke Grupi töötajaid ja kujutab endast kolmeks aastaks ajatatud aktsiapõhist tulemustasu. Individuaalne programm hõlmab Eestis ligikaudu 34 osalejat. IP osalejate puhul, kes on tuvastatud oluliste riskivõtjatena, on pool IP muutuvtasust aktsiapõhine ja teine pool rahapõhine. Vähemalt 40% muutuvtasust lükatakse edasi järgmiseks kolmeks aastaks, millele järgneb aktsiapõhise osa täiendav üheaastane säilitamisperiood. Teiste IP osalejate puhul makstakse muutuvpalka 100% sularahas ja teatavatel juhtudel kohaldatakse ajatamist.

Täiendav teave Swedbank-i töötasude kohta on kättesaadav Swedbank Grupi kodulehel www.swedbank.com ja Eesti dokument "Töötasud Swedbank-is" on kättesaadav Panga kodulehel www.swedbank.ee.

Aktsiapõhise tulemustasu kajastamine Eken programmis sisaldab ka tulemustasu dividendidena neile, kellel on neid õigus saada kolmeaastase ajatamisperioodi jooksul. Kogu ajatatud muutuvtasu on välja teenimata.

2.2 Aktsiapõhise tulemustasu kajastamine

Aktsiapõhine tulemustasu jaotatakse töötajale aktsiaõiguste (Swedbank AB-i (publ) tuleviku lihtaktsia) kujul ja see periodiseeritakse iga programmi kestuse jooksul. Aktsiate üleandmine sõltub jätkuvalt töösuhetest.

Iga programmi kestus hõlmab i) esimest teenimisaastat, millele järgneb, ii) eraldise tegemise ja ajatamise periood ja millele eelneb iii) aktsiate lõplik üleandmine osalejatele aastal, mis järgneb ajatamisperioodi lõppemisele ja aastaaruande avaldamisele. Esimesel teenimisaastal arvutatakse ja mõõdetakse tulemustasu tulemussummale vastavas rahalises väärtuses. Seejärel kujutab tulemustasu endast aktsiaõiguste arvu kuni nende üleandmise kuupäevani.

Iga programmi aktsiaõiguste hindamise aluseks on Swedbank-i lihtaktsia hind hindamispäeval, st päeval, mil ettevõtte ja tehingu vastaspool lepivad kokku kõikide programmide lepingutingimustes. Iga aktsiaõigus annab selle omanikule õiguse saada ühe Swedbank AB-i (publ) lihtaktsia ja lisaks hüvitatakse need jaotatud dividendid, mis jääksid aktsiaõiguste alusel programmi kestel saamata.

Iga programmi kajastatud kulu võib muutuda kuni arvelduspäevani, kui muutub tulemustasu summa või kui aktsiaõigused kaotavad kehtivuse. Kajastatud kulu (v.a sotsiaalmaksukulu) ei muutu aktsiaõiguste turuväärtuse muutumisel. Sotsiaalmaksukulu arvutatakse ja kajastatakse järjepidevalt turuväärtuse põhjal ning määratakse lõplikult kindlaks aktsiate üleandmise hetkel.

Tulemustasuprogrammid 2017-2022

	2022	2021
Programm 2017		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	0,0	-0,1
Sularahas makstava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2018		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-0,1	-0,8
Sularahas makstava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2019		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-0,4	-0,6
Sularahas makstava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2020		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-0,1	-0,3
Sularahas makstava tulemustasu kulud	0,0	-0,1
Programm 2021		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-0,4	-0,7
Sularahas makstava tulemustasu kulud	-0,1	-0,4
Programm 2022		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-0,6	-0,6
Sularahas makstava tulemustasu kulud	-0,6	0,0
Kajastatud kulud kokku	-2,3	-3,0

Aktsiaõiguste arv, mis on aktsiapõhise makes kulu arvutamise aluseks, tuhandetes

	2022	2021
Jääk perioodi alguses	548	682
Väljastatud	145	75
Tagasi arvestatud	-34	-36
Realiseeritud	-220	-173
Jääk perioodi lõpus	439	548

3 JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE PALGAD

2022. aastal maksti juhatuse liikmetele palka kogusummas 1,6 miljonit eurot ja tulemustasu eraldi kajastati summas 0,05 miljonit eurot. Nõukogu liikmetele töötasu ei maksta, v.a. kahele sõltumatule nõukogu liikmele (0,1 miljonit eurot, sh ametist lahkunud liige). Töösuhete lõpetamise korral panga algatusel makstakse tegevjuhile konkurentsikeelu tingimusest tulenevalt tasu 12 kuu palga ulatuses; teised juhatuse liikmed saavad lahkumishüvitist 6 kuu palga ulatuses.

12 Muud üldhalduskulud

Miljonites eurodes	2022	2021
Kontorite halduskulud	-4,9	-4,5
Lühiajalised rendid	-0,3	-0,3
IT-kulud	-15,4	-14,2
Side- ja postikulud	-0,6	-0,7
Konsultatsioon	-1,1	-1,1
Töölähetused	-0,3	-0,1
Vastuvõtukulud	-0,2	-0,3
Kontoritarbed	-0,2	-0,4
Reklaam, suhtekorraldus, turundus	-3,6	-4,0
Valveteenused ja -vahendid	-0,8	-0,8
Hooldus	-0,8	-1,0
Muud halduskulud	-7,8	-4,4
Grupisisesed ostetud teenused (personalijuhtimine, äriteave, juhtimine jne)	-62,6	-24,3
Auditorikulud	-0,6	-0,5
Muud tegevuskulud	0,6	-6,3
Kokku	-98,6	-62,9

13 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum

Miljonites eurodes	2022	2021
Kulum		
Seadmed	-1,1	-1,3
Arvutid ja IT-seadmed	-2,1	-2,1
Omaniku poolt kasutatav kinnisvara	-0,9	-0,9
Kasutusõigusega varad	-5,4	-5,4
Immateriaalne põhivara	-0,5	-0,3
Kokku	-10,0	-10,0

14 Krediidikahjumid/-kasumid

Miljonites eurodes	2022	2021
Krediidikahjumid		
Laenud korrigeeritud soetusmaksumuses		
Krediidikahjumite allahindlus - 1. faas	-5,4	-0,2
Krediidikahjumite allahindlus - 2. faas	-4,3	-7,0
Krediidikahjumite allahindlus - 3. faas	-6,0	-2,4
Kokku	-15,7	-9,6
Mahakandmised	-3,5	-6,3
Tagasimaksed	3,8	4,6
Kokku	0,3	-1,7
Kokku korrigeeritud soetusmaksumuses	-15,4	-11,3
Bilansivälised kohustused ja finantsgarantiid		
Krediidikahjumite allahindlus - 1. faas	-0,4	-0,2
Krediidikahjumite allahindlus - 2. faas	-0,7	-0,3
Krediidikahjumite allahindlus - 3. faas	0,1	0,3
Kokku bilansivälised kohustused ja finantsgarantiid	-1,0	-0,2
Krediidikahjumid kokku	-16,4	-11,5
Krediidikahjumid laenuvõtja kategooria järgi		
Tavakliendid	-16,4	-11,5
Kokku	-16,4	-11,5

15 Materiaalse põhivara mahakandmine

	2022	2021
Kasutusõigusega varad	-0,9	0

16 Tulumaks

	2022	2021
Perioodi tulumaksukulu	-8,1	-9,9
Edasilükkunud tulumaksukulu	0,3	1,3
Panga kasumist makstud ettevõtte tulumaks	-25,3	-21,2
Koondkasumiaruandes kajastatud tulumaksukulu kokku	-33,1	-29,8

Kui maksimaalsed võimalikud dividendid kiidetakse heaks, võib Grupi hinnanguline tulumaksukulu olla summas 280 miljonit eurot.

	2022	2021
Edasilükkunud tulumaksuvara		
Edasikantud maksustatav kahjum	3	2
Edasilükkunud tulumaksu muutus	0	1
Edasilükkunud tulumaksuvara kokku	3	3
Edasilükkunud tulumaksukohustused		
Aasta alguses	-11	-12
Edasilükkunud tulumaksu muutus	1	1
Edasilükkunud tulumaksukohustused kokku	-10	-11

17 Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad

	Bilansiline väärtus		Nominaalväärtus	
	2022	2021	2022	2021
Välisriikide valitsuste võlakirjad	169	389	171	387
Kokku	169	389	171	387

18 Laenud krediidasutustele

	2022	2021
Rootsi krediidasutused	1 033	60
Muud	82	75
Kokku	1 115	135

19 Laenud klientidele

	2022	2021
Laenud	8 567	8 129
Liising	952	882
Faktooring	125	106
Kokku	9 644	9 117

	2022						
Kapitalirendilepingute jaotus maksetähtaja järgi	< 1 aasta	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	> 5 aastat	Kokku
Brutoinvesteering	305	256	195	158	107	11	1 032
Tulevaste perioodide intressitulu	33	23	14	8	2	0	80
Netoinvesteering	272	233	181	150	105	11	952

	2021						
Kapitalirendilepingute jaotus maksetähtaja järgi	< 1 aasta	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	> 5 aastat	Kokku
Brutoinvesteering	275	226	188	133	97	8	927
Tulevaste perioodide intressitulu	-19	-13	-8	-4	-1	0	-45
Netoinvesteering	256	213	180	129	96	8	882

Kapitalirendilepingute jääkväärtus on liisinguvõtja poolt tagatud. Kapitalirendi alla kuulub sõidukite, masinate, paatide jmt rent see ning sisaldub finantsseisundi kirjel „Laenud klientidele“.

20 Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid

	Bilansiline väärtus		Nominaalväärtus	
	2022	2021	2022	2021
Krediitdiasutused	43	1 909	46	1899
Finantsettevõtted	6	7	6	7
Mittefinantsettevõtted	40	45	42	44
Kokku	89	1 961	94	1 950

	Bilansiline väärtus		Nominaalväärtus	
	2022	2021	2022	2021
Riskireiting¹⁾				
AAA	2	1 868	2	1 858
AA	30	28	31	28
A	22	27	24	27
BBB	33	36	35	35
BB	2	2	2	2
Kokku	89	1 961	94	1 950

¹⁾indikatiivne reiting

21 Finantsvarad, mille investeerimisrisk on klientidel

	2022	2021
Aksia- ja segafondide osakud	381	451
Võlakirjafondide osakud	282	287
Klientide portfelli kokku	663	738

22 Aktsiad ja osalused

	Bilansiline väärtus		Soetusmaksumus	
	2022	2021	2022	2021
Kauplemiseesmärgil hoitavad aktsiad	2	2	2	2
Fondiosakud	11	12	10	10
Kokku	13	14	12	12

Noteerimata osalused on kajastatud viimase tehingu hinnas.

23 Tuletisinstrumentid ja riskimaandamisarvestus

Swedbank Eesti kaupleb tuletisinstrumentidega oma tavapärase äritegevuses käigus ja intressimäärariski maandamise eesmärgil. Teatud laenudega seonduvaid intressimäärariski maandavaid swap-tehinguid kajastatakse riskimaandamisinstrumentidena õiglase väärtuse riskimaandamises. Selliseid tuletisinstrumente kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande sarnaselt teistele tuletisinstrumentidele. Lisas B „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“ kajastatakse riskimaandamise mis tahes ebaefektiivsust tuletisinstrumenti väärtuse muutusena koos maandatava riskikomponendi väärtuse muutusega. Riskimaandamisarvestusse kaasatud tuletisinstrumentide bilansiline väärtus on esitatud eraldi allpool. Kõigi tuletisinstrumentide bilansiline väärtus on nende õiglase väärtus koos kogunenud intressiga.

Miljonites eurodes	Nominaalväärtus 2022 Lepinguline tähtaeg			Nominaalväärtus		Positiive õiglase väärtus		Negatiive õiglase väärtus	
	< 1 aasta	1-5 aastat	> 5 aastat	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Tuletisinstrumentid riskimaandamisarvestuses									
Õiglases väärtuses riskimaandamisinstrumentide portfelli, intressimäära swap-lepingud	0	0	0	0	37	0	0	0	0
Kokku	0	0	0	0	37	0	0	0	0
Muud tuletisinstrumentid									
Intressiga seotud lepingud									
Opsioonid	34	35	99	168	74	5	0	5	0
Forwardlepingud	17	0	0	17	9	0	0	0	0
Swap-lepingud	104	199	48	351	404	13	2	11	1
Valuutalepingud									
Opsioonid	9	0	0	9	0	0	0	0	0
Forwardlepingud	63	0	0	63	28	0	0	1	0
Swap-lepingud	710	0	0	710	654	3	1	3	2
Aktsiatega seotud lepingud									
Opsioonid	20	0	0	20	22	0	0	1	1
Forwardlepingud	2	0	0	2	0	0	0	0	0
Kaupadega seotud lepingud									
Forwardlepingud	346	0	0	346	278	8	12	8	11
Tuletisinstrumentid, mida ei hoita riskimaandamise eesmärgil, kokku	1 305	234	147	1 686	1 469	29	15	29	15
Kokku	1 305	234	147	1 686	1 506	29	15	29	15

Riskimaandamisarvestus

Grupil on ainult õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumentid.

Õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumentid

Intressimäära muutuste mõju teatud fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide õiglasele väärtusele leevendatakse vastavalt Grupi riskijuhtimisstrateegiale intressimäära swap-lepingute abil. Riskimaandamisarvestuse rakendamisel on klientidele väljastatud fikseeritud intressimääraga laenude intressimäära risk maandatud portfelli tasandil. Riskimaandamisinstrumentidena kasutatavad intressimäära swap-lepingud on finantsseisundi aruandes kajastatud real „Tuletisinstrumentid“.

Riskimaandamise ebatõhusus on kajastatud kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“. Riskimaandamise ebatõhususe potentsiaalsed allikad võivad olla järgmised:

- On tuvastatud intressimäära swap-lepingu vastaspoole krediidirisk, mida vastav riskimaandamisinstrument ei maanda. Riski minimeerimiseks sõlmitakse intressimäära swap-lepingud kõrge krediidikvaliteediga vastaspooltega;
- Vastava maandatud instrumendi ja intressimäära swap-lepingu hindamiseks kasutatakse erinevaid hinnakõveraids.

Portfelli maandamine – IAS 39 tõhususe test

Laenud grupeeritakse kvartaalsetesse tähtajaklassidesse järgmise intressimäära fikseerimise kuupäeva alusel. Tähtajaklassi riskipositsiooni maandamisel kasutatakse intressimäära swap-lepingut, mille nominaalväärtus katab osa kõikidest laenudest. Seega on teatud kindel laenusumma igas tähtajaklassis määratletud riskimaandamisobjektina. Portfelli õiglase väärtuse riskimaandamise tõhusust hinnatakse nii edasi- kui ka tagasiulatavalt. Edasiulatav hindamine toimub riskimaandamisinstrumenti ja intressimäära swap-tehingu kriitiliste tingimuste kvalitatiivse analüüsi abil. Kumulatiivset tagasiulatuvat hindamist teostatakse igapäevaselt, kasutades dollari tasaarvelduse meetodit. Viiteintressimäära muutustest tulenevate laenude õiglase väärtuse muutusi võrreldakse määratud intressimäära swap-tehingute õiglase väärtuse muutustega.

24 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

2022	Maa	Ehitised	Kontori- tehnika	Arvutid ja IT seadmed	Kasutusõigusega varad rendipindadel	Kasutusõigusega IT seadmed	Kokku	Immateriaalne põhivara
Soetusmaksumus								
Saldo aasta alguses	1	27	12	14	28	0	82	2
Soetused ja parendused	0	0	1	3	2	2	8	1
Müügid	0	0	0	0	0	0	0	0
Mahakandmised ja muudatused	0	0	-1	-3	4	0	0	-1
Saldo aasta lõpus	1	27	12	14	34	2	90	2
Kulum								
Saldo aasta alguses	0	23	8	9	14	0	54	1
Ümberliigitamine	0	0	0	0	0	0	0	0
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	0	1	1	2	5	0	9	1
Müügid	0	0	0	0	0	0	0	0
Mahakandmised ja muudatused	0	0	-1	-3	-1	0	0	-1
Saldo aasta lõpus	0	24	8	8	18	0	58	1
Vara väärtuse langus								
Saldo aasta alguses	0	0	0	0	0	0	0	0
Vara väärtuse langus	0	0	0	0	1	0	1	0
Saldo aasta lõpus	0	0	0	0	1	0	1	0
Netoväärtus								
Saldo aasta alguses	1	4	4	5	14	0	28	1
Saldo aasta lõpus	1	3	4	6	15	2	31	1

2021	Maa	Ehitised	Kontori- tehnika	Arvutid ja IT seadmed	Kasutusõigusega varad rendipindadel	Kasutusõigusega IT seadmed	Kokku	Immateriaalne põhivara
Soetusmaksumus								
Saldo aasta alguses	1	27	12	14	29	0	83	2
Ümberliigitamine	0	0	0	0	0	0	0	0
Soetused ja parendused	0	0	2	2	0	0	4	1
Müügid	0	0	0	-2	0	0	-2	-1
Mahakandmised ja muudatused	0	0	-2	0	-1	0	-3	0
Saldo aasta lõpus	1	27	12	14	28	0	82	2
Kulum								
Saldo aasta alguses	0	22	9	9	9	0	49	1
Vara väärtuse langus	0	0	0	0	0	0	0	0
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	0	1	1	2	5	0	9	1
Müügid	0	0	0	-2	0	0	-2	-1
Mahakandmised ja muudatused	0	0	-2	0	0	0	-2	0
Saldo aasta lõpus	0	23	8	9	14	0	54	1
Netoväärtus								
Saldo aasta alguses	1	5	3	5	20	0	34	1
Saldo aasta lõpus	1	4	4	5	14	0	28	1

25 Muud varad

	2022	2021
Summad teel	40	17
Klientidelt laekumata nõuded	45	33
Väärtpaberite arveldamise nõuded	14	10
Muu	14	5
millest finantsvarad	12	3
Kokku	113	65

26 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised

	2022	2021
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud, litsentsid	5	4
Muu	5	4
Kokku	10	8

27 Võlgnevused krediitiasutustele

	2022	2021
Keskpangad	0	1 620
Eesti pangad	3	8
Muud pangad	20	27
Kokku	23	1 655

Swedbank Eesti osales 24. juunil Euroopa Keskpanga sihtotstarbeliste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide programmis (*targeted longer-term refinancing operations* (TLTRO III)), võttes laenu summas 1 645 miljonit eurot. Swedbank Eesti otsustas kasutada enneaegset tagasimaksevõimalust ja maksis 23. novembril 2022 EKP-le tagasi vahendeid summas 1 645 miljonit eurot.

Eelisnõudeõiguseta kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused¹⁾:

	2022	2021
Rootsi pangad	280	0
Kokku	303	1 655

¹⁾ Panga eelisnõudeõiguseta kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused emaettevõtte ees täitmaks kriisilahendusnõukogu kehtestatud MREL nõuded (omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue).

28 Klientide hoiused ja laenud

	2022	2021
Nõudmiseni hoiused	10 704	11 314
Tähtajalised hoiused	947	797
Kokku	11 651	12 111
Eesti kliendid	11 372	11 878
Muud kliendid	279	233
Kokku	11 651	12 111

29 Kindlustustegevuse kohustused

	Kohustused, mille investeeringisrisk on kindlustajal	Kohustused, mille investeeringisrisk on kindlustusvõtjal	Kokku
Kohustuste saldo seisuga 01.01.2021	20	610	630
Laekunud maksed	2	109	111
Väljamakstud nõuded	-3	-57	-60
Arvestatud teenustasud	0	-8	-8
Lepingute ümberliigitamine	0	0	0
Arvestatud riskipreemiad	0	-2	-2
Kohustuste muutus läbi kasumiaruande	0	93	93
Kohustuste saldo seisuga 31.12.2021	19	745	764
Laekunud maksed	2	107	109
Väljamakstud nõuded	-3	-73	-76
Arvestatud teenustasud	0	-9	-9
Lepingute ümberliigitamine	0	1	1
Arvestatud riskipreemiad	0	-2	-2
Kohustuste muutus läbi kasumiaruande	0	-98	-98
Kohustuste saldo seisuga 31.12.2022	18	671	689

30 Muud kohustused

	2022	2021
Väärtpaberite arveldamise kohustused	15	10
Summad teel	77	42
Rendikohustused	18	14
Muu	31	19
Kokku	141	85
Rendikohustuste muutus	2022	2021
Saldo aasta alguses	14	20
Uued lepingud	4	0
Rendimaksed	-5	-5
Muudatused	5	-1
Kokku	18	14

Muud kohustused on finantskohustused.

31 Viitvõlad ja ettemakstud tulud

	2022	2021
Klientide ettemaksed	5	5
Muu	5	6
Kokku	10	12

32 Eraldised

	2022	2021
Kindlustustehnilised eraldised	115	114
Garantiide eraldised	3	1
Muud eraldised	0	1
Kokku	118	116
Kindlustustehnilised eraldised		
Algsaldo	114	111
Lisandumised	98	82
Maksed	-97	-79
Lõppsaldo	115	114

Elukindlustuse kohustuste piisavuse testi läbiviimisel kasutatakse kogu kindlustuslepingute portfelli tulevase rahavoogusid vastavalt juhtkonna parimatele teadmistele. Arvesse võetakse kõiki tulevase lepingutest tulenevaid rahavoogusid, sh tagasiostud, surma korral makstavad hüvitised, lepingute lõppemise ja haldamisega seotud kulud. Suremus-, tagasiostu- ja kulumäära parimad hinnangud on määratud seniste kogemuste põhjal. Rahavoogude koostamisel on parimate hinnangute väärtustele lisatud järgmised ohutusvarud: suremusmäär +14%, tagasiostumäär +0,5% kuni +6% (sõltuvalt tootest) ja kulumäär +10%. Testi tulemustest selgus, et kohustuste puudujääk oli summas 0,3 miljonit eurot, mille ulatuses suurendati kohustuste arvestuslikku väärtust. Varakindlustuse kohustuste piisavuse testi läbiviimisel kasutatakse ettevõtte iga tooterühma kohta eeldavaid tulevase kombineeritud suhtarve. Eeldatavate kahju- ja kulusuhtarvude määramisel kasutatakse ajaloolisi andmeid, võttes arvesse kindlustusvõtjate brutopreemiaid, tekkinud nõudeid, saadud tagasimakseid, lepingutest loobumist, kahjukäsitluse ja lepingute haldamise kulusid, mida on kohandatud parimate teadmistega portfelli muutuste kohta. Rahuldumata nõuete jaoks ei peeta vajalikuks moodustada eraldi kohustuste piisavuse testi reservi.

33 Panditud varad, tingimuslikud ja siduvad bilansivälised kohustused

Panditud varad	2022	2021
Investeeringislepingute tagatiseks panditud finantsvarad ¹⁾	663	738
Tingimuslikud kohustused		
Nominaalväärtus		
Finantsgarantiid	91	67
Tegevusgarantiid	214	219
Kokku	305	286
Bilansivälised kohustused		
Nominaalväärtus		
Kasutamata laenulimiit	1 217	1 091
sh tühistatavad kirjed	243	185
Kokku	1 217	1 091

¹⁾Investeeringislepingute tagatiseks panditud finantsvarad on peamiselt varad (eelkõige investeerimisfondide osakud), millega kaetakse Swedbank Life Insurance SE investeerimisriskiga lepingute kohustusi.

Eesti prokuratuur on algatanud kriminaalmenetluse, mis põhineb Eesti Finantsinspektsiooni poolt 2019. aastal läbiviidud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kohapealse kontrolli aruandel. Pangale esitati kahtlustus 21.03.2022. Kohtuotsuse tegemise tähtaeg on teadmata, sest praegu ei ole juhtum veel kohtusse jõudnud ja see on endiselt prokuratuuris. Seaduse kohaselt võib juriidilise isiku maksimaalne karistus või trahv ulatuda 16 miljoni euron. Arvestades menetluslikku seisundit, ei ole hetkel võimalik usaldusväärselt hinnata võimalike kokkulepete või tehingute summasid.

34 Finantsinstrumentide mõõtmiskategooriad

Finantsvarad	2022					
	Korrigeeritud soetusmaksumus	Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad			Bilansiline väärtus kokku	Õiglane väärtus
		Kohustuslik				
		Kauplemis- portfell	Muud ärimudelid	Kokku		
Bilansiline väärtus						
Raha ja nõuded keskpankadele	2 846	0	0	0	2 846	2 846
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	4	28	137	165	169	169
Laenud krediitiasutustele	1 115	0	0	0	1 115	1 115
Laenud klientidele ¹	9 644	0	0	0	9 644	9 657
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	0	89	0	89	89	89
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on klientidel	0	0	663	663	663	663
Aktsiad ja osalused	0	13	0	13	13	13
Tuletisinstrumendid	0	29	0	29	29	29
Muud finantsvarad	111	0	0	0	111	111
Kokku	13 720	159	800	959	14 679	14 692

Finantskohustused	2022						
	Korrigeeritud soetusmaksumus	Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad			Riski- maandus- instru- mendid	Bilansiline väärtus kokku	Õiglane väärtus
		Kauplemis- eesmärgil hoitav	Määratletud	Kokku			
Bilansiline väärtus							
Võlgnevused krediitiasutustele	23	0	0	0	0	23	23
Klientide hoiused ja laenud	11 651	0	0	0	0	11 651	11 652
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	0	671	671	0	671	671
Tuletisinstrumendid	0	29	0	29	0	29	29
Muud finantskohustused	141	0	18	18	0	159	159
Eelisnõudeõigusega kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused	280	0	0	0	0	280	280
Kokku	12 095	29	689	718	0	12 813	12 814

¹Renditav vara liigitatakse vastavalt standardile IFRS 16 „Rendiarvestus“, kuid see on esitatud mõõtmiskategoorias „Korrigeeritud soetusmaksumus“, kuna väärtuse languse eraldised arvutatakse samal viisil kui muud eraklientidele antud laenud.

Finantsvarade või finantskohustuste hulka ei loeta tulumaksuvara/-kohustusi, materiaalsed ja immateriaalsed vara, ettemakstud varasid/kohustusi, bilansiväliseid eraldisi ning nõuete ja tühistatud liisingute kaitseks ülevõetud vara.

Finantsvarad

Finantsvarad	2021				Bilansiline väärtus kokku	Õiglane väärtus
	Korrigeeritud soetusmaksumus	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad				
		Kohustuslik				
		Kauplemis- portfell	Muud ärimudelid	Kokku		
Bilansiline väärtus						
Raha ja nõuded keskpankadele	4 043	0	0	0	4 043	4 043
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	8	31	350	381	389	389
Laenud krediitiasutustele	135	0	0	0	135	135
Laenud klientidele	9 117	0	0	0	9 117	9 129
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	0	95	1 866	1 961	1 961	1 961
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on klientidel	0	0	738	738	738	738
Aksiad ja osalused	0	13	1	14	14	14
Tuletisinstrumendid	0	15	0	15	15	15
Muud finantsvarad	63	0	0	0	63	63
Kokku	13 366	154	2 955	3 109	16 475	16 487

Finantskohustused

Finantskohustused	2021					
	Korrigeeritud soetusmaksumus	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad		Riskimaandus- instru- mendid	Bilansiline väärtus kokku	Õiglane väärtus
Bilansiline väärtus		Kauplemis- portfell	Määratletud	Kokku		
Võlgnevused krediitiasutustele	1 655	0	0	0	0	1 655
Klientide hoiused ja laenud	12 111	0	0	0	0	12 111
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	0	745	745	0	745
Tuletisinstrumendid	0	15	0	15	0	15
Muud finantskohustused	85	0	19	19	0	104
Kokku	13 851	15	764	779	0	14 630

Viitintressimäära reform

Finantsvarad ja –kohustused, mis on seotud IBOR-iga

Nominaalväärtus	2022	2021
Valuuta	USD	USD
IBOR	Libor	Libor
Laenud klientidele	0	3

Viitintressimäära reform (reform)

Viitintressimäära reformi puhul minnakse turul üle olemasolevatelt pankadevahelistelt intressimääradelt (*interbank offered rates*, IBOR) alternatiivsetele riskivabadele intressimääradele (*risk free rates*, RFR). IBOR-id on paljude finantsinstrumentide viitintressimääraks ja seeläbi finantsstabiilsuse võtmeks. Swedbank Eestis kui suures täisteenuseid pakkuv pangas kasutatakse IBOR-eid käesoleval ajal laialdaselt laenude, investeringute ja kauplemistoodete puhul ning need esinevad ka muudes pangasisestes protsessides. Väljakutsena tegelemiseks ja sujuva ülemineku tagamiseks on Grupis loodud IBOR-i üleminekuprogramm. Selle eesmärk on tagada Grupi suutlikkus anda välja RFR-e, kaubelda nendega ja kasutada neid, ning toetada olemasolevate laenude puhul üleminekut alternatiivsetele intressimääradele. Libori intressimäärad (GBP, USD, CHF, EUR, JPY) kaotasid kehtivuse 31.12.2021 ja EONIA kaotas kehtivuse 3.01.2022.

USD-i 1, 3, 6 ja 12 kuu Libor kaotas kehtivuse 2023. aasta juunis. Euribor (EUR), Stibor (SEK), Nibor (NOK) ja Cibor (DKK) on läbi teinud reformi, et olla vastavuses viitintressimäärade määruse nõuetega. Euribor ja Cibor kinnitati 2019. aastal ja Nibor 2020. aastal. Rootsi finantsvõrdlusvahend (SFBF) Stibori haldaja taotles 2021. aasta lõpus luba ja Rootsi finantsjärelevalveasutus peaks selle taotluse eeldatavasti heaks kiitma 2023. aasta jooksul. Kõnealused IBORid peaksid olema kättesaadavad lähitulevikus ka pärast 2021. aastat. Kui toimub likviidsuse ülekandmine IBORilt RFRle või kui asjakohane asutus teatab, et ükskõik milline pankadevahelistest intressimäärade kaotab kehtivuse, tegutseb Grupp vastavalt uuele olukorrale.

Stibor ja Nibori asendamise juhtimiseks järgis Swedbank 2022 aasta jooksul „ISDA 2021 asendamisprotokoll 2021 aasta detsembri võrdlusmoodulit“. Lisaks ajakohastas Swedbank oma võlakirjade emitteerimise programmid, lisades nende viitintressimäärade, mis eeldatavasti kaotavad kehtivuse, kohta asjakohase asendamise terminoloogia.

Võimaluse korral rakendab Swedbank Eesti IFRS 9 nõudeid, mis lubavad reformis nõutavate muudatuste tegemise praktilist vahendit, nii et neid muudatusi käsitletakse sarnaselt muutuva intressimäära muudatustele. Reformiga nõutavad muudatusi lubatakse rakendada ka olemasoleva riskimaandamise puhul.

35 Finantsinstrumentide õiglase väärtus

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramine

Alljärgnevalt on toodud nende meetodite kirjeldus, mida kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks ja mis jaotatakse kolmele tasandile sõltuvalt hindamise jälgitavuse astmest.

Esimese tasandi moodustavad finantsinstrumentid, mille õiglase väärtus määratakse aktiivsel turul noteeritud turuhindade alusel. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt aktsiad, võlakirjad, riigi võlakirjad, kommertsipaberid ja standardiseeritud tuletisinstrumentid.

Teise tasandi moodustavad finantsinstrumentid, mille õiglase väärtus määratakse jälgitavatel turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt kindlustustegevuse kohustused, mille väärtus on otseselt seotud mingi vara väärtusega ja tuletisinstrumentid, mille väärtus määratakse kindlaks jälgitavate hindade põhjal.

Aasta jooksul ei toimunud finantsinstrumentide liikumisi esimese ja teise tasandi vahel.

Kolmanda tasandi moodustavad finantsinstrumentid, mille õiglase väärtus määratakse eelkõige jälgitavatel turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil, kasutades lisaks ka ettevõtte enda eeldusi. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt fondide osakud.

Grupis rakendatakse pidevat protsessi tuvastamiseks finantsinstrumente, mille puhul eksisteerib sisemiste eelduste kõrge tase või jälgitavate turuandmete madal tase. Protsessi raames määratakse kindlaks, kuidas teha arvutusi vastavalt sellele, kuidas sisemised eeldused tõenäoliselt hindamist mõjutavad. Juhul, kui sisemised eeldused mõjutavad õiglast väärtust oluliselt, loetakse antud finantsinstrument kolmanda taseme finantsinstrumentiks. See protsess hõlmab samuti analüüsi, mis põhineb hindamisandmete kvaliteedil ning sellel, kas esineb tasandite vahelisi finantsinstrumentide liikumisi.

Avatud positsioonide puhul kasutatakse peamiselt keskmisi intressimäärasid. Aktiivse turu puudumisel määratakse õiglase hind kindlaks varasemalt kehtestatud hindamismeetodite ja mudelite abil. Sellistel juhtudel võib rakendada eeldusi, mida ei saa otseselt turuga seostada. Sellised eeldused põhinevad kogemustel ja teadmistel finantsturgude hindamise kohta, kuid eesmärk on alati kasutada võimalikult palju aktiivse turu andmeid. Kõiki hindamismeetodeid ja -mudeleid ning sisemisi eeldusi valideerib pidevalt sõltumatu riskikontrolli üksus. Juhul, kui seda peetakse vajalikuks, muudetakse õiglast väärtust nn õiglase väärtuse korrigeerimiste abil. Selle eesmärgiks on kajastada korrektselt finantsinstrumentide parameetreid ning seda, mida tuleks nende hindamisel arvesse võtta.

Fikseeritud intressimääraga laenude ja tähtajaliste hoiuste õiglase väärtuse määramiseks kasutatakse käesolevaid laenu- ja hoiusemäärasid. See vastab 2. tasandi hindamiskategooriale. Ujuva intressimääraga laenude ja hoiuste puhul on nende bilansiline väärtus võrdne nende õiglase väärtusega.

Kuna õiglase väärtuse määramiseks kasutatakse hindamismudeleid, loetakse esmasel kajastamisel finantsinstrumenti õiglase väärtuse parimaks hinnanguks tegelikult makstud või saadud tasu. Juhul kui nii leitud õiglase väärtuse ja hindamismudeli abil arvutatud õiglase väärtuse vahel tekib erinevus, kontrollib Swedbank Eesti erinevuste vältimiseks oma hindamismudelid üle. Aastalõpu seisuga ei olnud kasumiaruandes kajastamata kumulatiivseid erinevusi. Seisuga 31. detsember 2022 on õiglasest väärtuses mõõdetud finantsinstrumentid hindamismeetodite lõikes järgmised.

Õiglasest väärtuses kajastatud finantsinstrumentid 31.12.2022	2022			
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	Kokku
Varad				
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	165	0	0	165
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	89	0	0	89
Aktsiad ja osalused	3	0	10	13
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on klientidel	663	0	0	663
Tuletisinstrumentid	9	20	0	29
Kokku	929	20	10	959
Kohustused				
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	671	0	671
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kindlustusandjal	0	18	0	18
Tuletisinstrumentid	8	21	0	29
Kokku	8	710	0	718

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumentid 31.12.2022	2022				Bilansiline väärtus
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	Kokku	
Varad					
Raha ja nõuded keskpankadele	0	2 846	0	2 846	2 846
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	4	0	0	4	4
Laenud krediitiasutustele	0	1 115	0	1 115	1 115
Laenud klientidele	0	9 657	0	9 657	9 644
Kokku	4	13 618	0	13 622	13 609
Kohustused					
Võlgnevused krediitiasutustele	0	23	0	23	23
Klientide hoiused ja laenud	0	11 652	0	11 652	11 651
Eelisnõudeõigusega kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused	0	280	0	280	280
Kokku	0	11 955	0	11 955	11 954

Õiglases väärtuses kajastatud finantsinstrumendid 31.12.2021	2021			Kokku
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	
Varad				
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	137	244	0	381
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	95	1 866	0	1 961
Aktsiad ja osalused	5	0	9	14
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on klientidel	738	0	0	738
Tuletisinstrumendid	11	4	0	15
Kokku	986	2 114	9	3 109

Kohustused				
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kliendil	0	745	0	745
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kindlustajal	0	19	0	19
Tuletisinstrumendid	11	4	0	15
Kokku	11	768	0	779

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumendid 31.12.2021	2021				Bilansiline väärtus
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	Kokku	
Varad					
Raha ja nõuded keskpankadele	0	4 043	0	4 043	4 043
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	8	0	0	8	8
Laenud krediitiasutustele	0	135	0	135	135
Laenud klientidele	0	9 129	0	9 129	9 117
Kokku	8	13 307	0	13 315	13 303
Kohustused					
Võlgnevused krediitiasutustele	0	1 655	0	1 655	1 655
Klientide hoiused ja laenud	0	12 111	0	12 111	12 111
Eelisnõudeõiguseta kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused	0	0	0	0	0
Kokku	0	13 766	0	13 766	13 766

36 Seotud osapooled

	2022			2021		
	Saldo	Intressimäär vahemik		Saldo	Intressimäär vahemik	
Seotud osapoolte hoiused						
Swedbank ASi nõukogu ja juhatuse liikmed	4	0,00-0,6%		1	0,01-0,05%	
Laenud seotud osapooltele						
Swedbank ASi nõukogu ja juhatuse liikmed	2	0,65-19%		1	0,00-19%	
Sidusettevõtted	2	1,11 - 13,12%		0	1,99 - 2,50%	
Tehingud ja saldod Swedbank Grupi üksustega	Swedbank Grupp (Muu)	Swedbank AB (publ)	Swedbank Baltics AS	Swedbank Grupp (Muu)	Swedbank AB (publ)	Swedbank Baltics AS
Varad						
Hoiused ja antud laenud	66	1 031	0	2	29	0
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	0	0	0	1 865	0	0
Tuletisinstrumendid	2	19	0	0	0	0
Muud nõuded	1	0	0	0	0	0
Varad kokku	69	1 050	0	1 867	29	0
Kohustused						
Hoiused ja võetud laenud	26	280	2	35	0	1
Tuletisinstrumendid	4	4	0	0	0	0
Muud võlad	4	0	0	0	0	0
Kohustused kokku	34	284	2	35	0	1
Tulud ja kulud						
Intressitulu	0	11	0	0	3	0
Intressikulu	-3	-1	0	-9	-2	0
Teenustasutulu	6	0	0	7	0	0
Teenustasukulu	-11	-1	0	-2	-1	0
Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	14	47	0	81	30	0
Muud tulud	16	1	1	14	3	0
Muud kulud	-22	-26	-11	-7	-13	-1

Seotud osapoolteks loetakse:

- Swedbank Eesti juhatuse ja nõukogu liikmeid ning teisi juhtkonna võtmeisikuid, nende lähisugulasi ja nende juhitavaid juriidilisi isikuid;
- Swedbank AB (publ), Swedbank AS-i lõplik emaettevõtte;
- Swedbank Baltics, AS Swedbank AS-i emaettevõtte;
- teisi Swedbank Gruppi kuuluvaid ettevõtteid.

Lisateave juhtkonna võtmeisikute töötasu kohta on toodud Lisas 11. Juhtkonna võtmeisikute laenudele ja hoiustele rakenduvad tavapärasel tingimused. Hoiustel ja antud laenudel Swedbank Grupis on turuintressimäär vahemikus -0.2% kuni 98%. Swedbank Grupist saadud hoiused ja laenud on intressimääraga -0.9-9%.

37 Kasumiaruande muudetud esitusviis

Kriisilahendus on pankrotiprotsess finantsraskustes pankade likvideerimiseks, mida haldab Ühtne Kriisilahendusnõukogu. Kasutades kriisilahenduse ettemakstud tasusid, saab Ühtne Kriisilahendusnõukogu minimeerida finantsraskustes panga tekitatud kahjusid finantssüsteemis ja laenuandjatele. Tasu kehtib 1. jaanuaril tegutsevatele pankadele ja selle aluseks on panga eelmise aasta finantsseisundi aruanne. Seetõttu esitab kontsern alates 2022. aastast kriisilahendustasud real, mille nimi on Kriisilahendusfondi maksed. Varem on kriisilahendusfondi makseid kajastatud Neto intressitulu ja muu sarnane tulu hulgas Intressikulu all.

Samuti muutis Grupp finantskirje Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt esitusviisi.

Miljonites eurodes	2021		
	Eelnev kajastamine	Muutus	Uus kajastamine
Intressitulud sisemise intressimäära meetodil	222,1		222,1
Muu sarnane tulu	31,9		31,9
Intressitulud ja muu sarnane tulu	254,0		254,0
Intressikulud	-33,4	2,6	-30,8
Neto intressitulu ja muu sarnane tulu	220,6	2,6	223,2
Vahendus- ja teenustasutulud	110,5		110,5
Vahendus- ja teenustasukulud	-31,4		-31,4
Neto teenustasutulu	79,1		79,1
Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	11,4	-11,4	0
Puhastulu (-kulu) kaubeldavatelt finantsinstrumentidelt	0	12,0	12,0
Puhastulu (-kulu) mittekaubeldavatelt finantsinstrumentidelt	0	-0,6	-0,6
Kindlustuspreemiad	161,9		161,9
Kasum/kahjum investeerimislepingutega seotud finantsvaradelt	93,0		93,0
Edasikindlustusseltsidele loovutatud kindlustuspreemiad	-14,0		-14,0
Kindlustusnõuded	-95,9		-95,9
Investeerimislepingutega finantskohustuste õiglase väärtuse muutus	-93,0		-93,0
Edasikindlustajate tagasi makstud kindlustusnõuded	13,9		13,9
Puhastulu kindlustustegevusest	65,9		65,9
Muud tulud	17,5		17,5
Tulud kokku	394,5	2,6	397,1
Personalikulud	-91,7		-91,7
Muud üldhalduskulud	-62,9		-62,9
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	-10,0		-10,0
Kulud enne laenukahjumeid ja tulumaksu kokku	-164,6		-164,6
Krediidikahjumid/-kasumid	-11,5		-11,5
Kriisilahendusfondi maksed	0,0	-2,6	-2,6
Kasum enne tulumaksu	218,4		218,4
Tulumaks	-29,8		-29,8
Aruandeaasta kasum	188,6		188,6
Koondkasum kokku	188,6		188,6

38 Sündmused pärast bilansipäeva

Järgmiste tehingute osas alustati arutelusid:

- Swedbank Liising AS dividendide väljamakse summas 15,35 miljonit eurot.
- Swedbank Life Insurance SE dividendide väljamakse summas 8,5 miljonit eurot.
- Swedbank P&C Insurance AS dividendide väljamakse summas 8,4 miljonit eurot.

Eeldatavasti leiavad nimetatud tehingud aset märtsis 2023, tuginedes 2022. aasta auditeeritud raamatupidamise aastaaruandele.

39 Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

Panga konsolideerimata koondkasumiaruanne

Miljonites eurodes	2022	2021
Intressitulud sisemise intressimäära meetodil	267,2	221,8
Muu sarnane tulu	7,7	4,6
Intressitulud ja muu sarnane tulu	274,9	226,4
Intressikulud	-22,0	-33,2
Neto intressitulu ja muu sarnane tulu	252,9	193,2
Saadud dividendid	52,2	56,2
Vahendus- ja teenustasutulud	105,6	105,6
Vahendus- ja teenustasukulud	-26,3	-23,2
Neto teenustasutulu	79,3	82,4
Puhastulu (-kulu) kaubeldavatelt finantsinstrumentidelt	15,5	12,5
Puhastulu (-kulu) mittekaubeldavatelt finantsinstrumentidelt	-5,3	-0,6
Muud tulud	11,1	13,4
Tulud kokku	405,7	357,1
Personalikulud	-63,1	-80,7
Muud üldhalduskulud	-83,7	-50,9
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	-7,2	-7,7
Kulud enne laenukahjumeid ja tulumaksu kokku	-154,0	-139,3
Krediidikahjumid/-kasumid	-13,8	-10,1
Materiaalse põhivara mahakandmine	-0,9	0,0
Kriisilahendusfondi maksed	-3,9	0,0
Kasum enne tulumaksu	233,1	207,7
Tulumaks	-25,3	-21,2
Aruandeaasta kasum	207,8	186,5
Koondkasum kokku	207,8	186,5

Panga konsolideerimata finantsseisundi aruanne

Miljonites eurodes	2022	2021
Varad		
Raha ja nõuded keskpankadele	2 846	4 043
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	137	350
Laenud krediitiasutustele	1 026	53
Laenud klientidele	9 590	9 027
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	0	1 865
Tuletisinstrumentid	29	15
Aktsiad ja osalused	2	3
Investeeringud sidusettevõtetesse	1	1
Investeeringud tütarettevõtetesse	120	120
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	3	3
Muud varad	65	33
Materiaalne põhivara	23	23
Varad kokku	13 842	15 536
Kohustused ja omakapital		
Kohustused		
Võlgnevused krediitiasutustele	23	1 655
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	11 693	12 122
Tuletisinstrumentid	29	15
Muud kohustused	115	65
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	8	9
Eelisnõudeõiguseta kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused	280	0
Kohustused kokku	12 148	13 866
Omakapital		
Aktsiakapital	85	85
Ülekurss	31	31
Reservid	42	42
Jaotamata kasum	1 328	1 326
Aruandeaasta kasum	208	186
Omakapital kokku	1 694	1 670
Kohustused ja omakapital kokku	13 842	15 536

Panga konsolideerimata rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	2022	2021
Äritegevus		
Kasum enne tulumaksu	233	208
Krediidikahjumid	14	9
Intressitulud	-275	-226
Intressikulud	22	33
Põhivara kulum ja väärtuse langus	8	8
Dividendid tütarettevõtetest	-52	-56
Äritegevuse korrigeerimised kokku	-283	-232
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutused		
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus	-979	39
Õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavate väärtpaperite muutus	2 080	-161
Kohustusliku reservi muutus keskpangas	4	-20
Laenude muutus	-564	-589
Muude varade muutus	-32	-5
Teistele pankadele tasutavate lühiajaliste võlgnevuste muutus	-12	-1
Nõudmiseni hoiuste muutus	-580	1 600
Tähtajaliste hoiuste muutus	150	-109
Muude kohustuste muutus	43	-2
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste korrigeerimised kokku	110	752
Saadud intressid	287	205
Makstud intressid	-22	-33
Makstud tulumaks	-21	-21
Rahavood äritegevusest	304	879
Investeermistegevus		
Saadud dividendid	52	56
Materiaalse põhivara soetamine	-2	-2
Rahavood investeermistegevusest	50	54
Finantseermistegevus		
Keskpangalt ja valitsuselt saadud arvelduslaenud	-1 645	0
Teistele pankadele tagasimakstud pikaajalised laenud	0	-2
Eelisoodeõigusest kõrgema nõudeõiguse järguga laenud	280	0
Rendimaksud	-4	-4
Makstud dividendid	-183	-177
Aktsiapõhised maksed töötajatele	-2	-3
Rahavood finantseermistegevusest	-1 554	-186
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 200	747
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	3 954	3 207
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	2 754	3 954

Panga konsolideerimata raha ja raha ekvivalendid		
Miljonites eurodes	2022	2021
Raha	96	94
Nõuded keskpangale (v.a kohustuslik reserv)	2 633	3 828
Kontod ja hoiused teistes pankades	25	32
Kokku	2 754	3 954

Panga konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

Omanikele kuuluv omakapital

Miljonites eurodes	Aksia- kapital	Ülekurs	Reservid	Aruande- aasta kasum	Jaotamata kasum	Oma- kapital kokku
Algsaldo 1.01.2021	85	31	42	188	1 317	1 663
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-188	188	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-177	-177
Aktsiapõhised maksed töötajatele	0	0	0	0	-2	-2
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	186	0	186
Lõppsaldo, 31.12. 2021	85	31	42	186	1 326	1 670
Algsaldo 1.01.2022	85	31	42	186	1 326	1 670
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-186	186	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-183	-183
Aktsiapõhised maksed töötajatele	0	0	0	0	-2	-2
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	208	0	208
Lõppsaldo, 31.12.2022	85	31	42	208	1 328	1 694
					2022	2021
Omakapital kokku					1 694	1 670
Investeeringud tütarettevõtetesse: soetusmaksumuses					-120	-120
Investeeringud tütarettevõtetesse: väärtus kapitaliosaluse meetodil					191	193
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital kokku					1 765	1 743

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Swedbank AS-i aktsionärile

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Swedbank AS-i (*Ettevõtte*) ja selle tütarettevõtete (koos *Kontsern*) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele 6. märtsil 2023 esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud kasumiaruannet ja muu koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

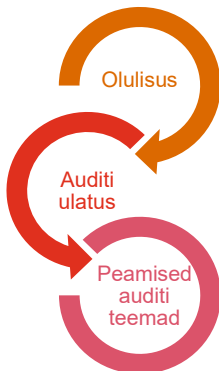
Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksi Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Ettevõttele ja selle emaeettevõttele ja tütarettevõtetele osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59¹ poolt.

Meie poolt perioodi 1. jaanuar 2022 - 31. detsember 2022 jooksul Ettevõttele ja selle emaeettevõttele ja tütarettevõtetele osutatud auditivälised teenused on avalikustatud tegevusaruandes.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

- Kontserni auditi olulisus on 12 miljonit eurot, mis on ligikaudu 5% kasumist enne makse.
- PwC Eesti viis läbi täismahus auditi Kontserni ettevõtete osas, mis hõlmas sisuliselt kogu Kontserni konsolideeritud varasid ja tulusid.
- Peamine auditi teema on eeldatav krediidikahju klientidele antud laenudelt.

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riski konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni auditi olulisus	12 miljonit eurot
Kuidas me selle määrasime	Ligikaudu 5% kasumist enne makse
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Kasutasime seda näitajat olulisuse arvutamiseks, kuna kasum enne tulumaksu on peamine mõõdik, millest lähtutakse Kontserni tegevuse hindamisel ja tulemuslikkuse võtmenäitaja juhatuse ja nõukogu jaoks.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema	Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis
<i>Eeldatav krediitkahju klientidele antud laenudelt (detailsem informatsioon on toodud lisas 3 "Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud", lisas 4.1 "Krediidirisk", lisas 14 "Krediitkahjumid/-kasumid", lisas 19 "Laenud klientidele").</i> Seisuga 31. detsember 2022 oli klientidele antud laenude bilansiline väärtus kokku 9 644 miljonit eurot, mis sisaldas väärtuse langusest tulenevat allahindlust eeldatavate krediitkahjude katteks summas 54 miljonit eurot. Keskendusime sellele valdkonnale, kuna standardi IFRS 9 "Finantsinstrumendid" kohane kolmetasandiline eeldatava krediitkahju (ECL) mudel nõuab juhtkonnalt keeruliste arvutuste kasutamist, mis sisaldavad subjektiivseid sisendeid hindamiseks eeldatavate krediitkahjude ajastust ja suurust. ECL mudeli peamised parameetrid on: • laenude klassifitseerimine kolme tasandisse olulise krediidiriski suurenemise hinnangu põhjal; • krediidiriski parameetrite hindamine nagu maksejõuetuse tõenäosus (PD), laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär (LGD) ja maksejõuetuses olevad riskipositsioonid (EAD) tuginedes keerulistel modelleerimise tehnikatel ja juhtkonna hinnangutel; • tulevikku vaatava ja tõenäosustega kaalutud info kasutamine eeldatava krediitkahju hindamisel; • mudelijärgse allahindluse korrigeerimine eksperthinnangu alusel.	Hindasime, et Kontserni klientidele antud laenude eeldatavate krediitkahjude arvestamisega seotud raamatupidamise arvestuspõhimõtted vastavad rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS) läbi iga olulise eeldatava krediitkahju mudeli komponendi: EAD, PD, LGD, maksejõuetuse definitsioon ja oluline krediidiriski suurenemine, makromajanduslikud stsenaariumid. Hindasime ECL arvestuse alusandmete ja arvutustega seotud peamiste kontrollimehhanismide ülesehitust ja tõhusust: • kontrollid laenude alusandmete süsteemi sisestamise osas; • kontrollid tagatise hindamisprotsessis, sealhulgas tagatiste automaatset indekseerimist; • laenude jälgimisega seotud kontrollimehhanismide ülesehitus ja tõhusus, sealhulgas klientidele õigete skooringu/reitingu klasside määramine. Viisime läbi detailsed auditiprotseduurid järgmistes valdkondades: • ECL arvutussüsteemis kasutatud alusandmete täielikkuse ja korrektsuse testimine; • ECL arvutussüsteemides kasutatavate oluliste sisendite vastavus IFRS 9 metodoloogiale; • 12 kuu ja kogu eluea ECL arvutuste korrektsus ning vastavus IFRS 9 metodoloogiale; • diskonteerimise korrektsus ECL arvutustes; • laenude tasanditesse määramisel kasutatud alusandmete korrektsus ja täielikkus (sealhulgas olulise krediidiriski suurenemise kriteeriumite korrektne rakendamine ja maksejõuetuse definitsiooni korrektne rakendamine).

Lisaks on meie kvantitatiivse modelleerimise eksperdid viinud läbi detailsed arvutused valimisse sattunud laenude ECL-i ja mudeli väljundite osas veendumaks, et ECL arvutatakse korrektset ning et see vastab meie poolt püstitatud ootustele.

Hindasime oluliste allahindluse mudeli sisenditeks olevate juhtkonnapiirangute hinnangute mõistlikkust, nagu näiteks hinnangud erinevate stsenaariumite osakaalude ning oluliste makromajanduslike prognooside osas ning 31. detsembri 2022 seisuga rakendatud mudelijärgse allahindluse korrigeerimine eksperthinnangu alusel.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tegevusvaldkonda, milles Kontsern tegutseb.

Kontsern koosneb mitmetest ettevõtetest, mille kohta on info avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande Lisas 1. Oma riski ja olulisuse hinnangute alusel otsustasime, millised ettevõtted vajavad täisulatuses auditit, võttes arvesse iga üksuse suhtelist olulisust Kontserni jaoks ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iga kirje suhtes saavutatud kaetust. Täisulatuses audit viidi läbi PwC Eesti poolt, mis hõlmas sisuliselt kogu Kontserni konsolideeritud varasid ja tulusid.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Kontsernist ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes ja muus informatsioonis, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduuri sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel ohtude kõrvaldamiseks rakendatud meetmete või kaitsemehhanismide kohta.

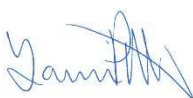
Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Swedbank AS-i kui avaliku huvi üksuse audiitoriks 25. aprillil 2019, 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta suhtes. Meid on uuesti audiitoriks määratud vastavalt vahepealsetel aastatel toimunud aktsionäride otsustele ning meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood Swedbank AS-ile kui avaliku huvi üksusele on kokku neli aastat. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitortegevuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi Swedbank AS-i audiitorina pikendada kuni 31. detsembril 2038 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

Lauri Past
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 567

6. märts 2023
Tallinn, Eesti

Juhatuse avaldus

Juhatus on koostanud Swedbank AS-i tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaruande 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta kohta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja standardite tõlgendustega ning kajastab õigesti ja õiglaselt Swedbank AS-i finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Juhatuse hinnangul on Swedbank AS jätkuvalt tegutsev. Aruandes esitatud teave on tõene ja täielik.

Olavi Lepp
Juhatuse esimees

Anna Kõuts
Juhatuse liige

Juhatuse ettepanek kasumi jaotamiseks

Juhatuse kinnitas Swedbank AS-i puhaskasumi summas 207 miljonit eurot. Kooskõlas auditeeritud finantstulemustega teeb juhatus aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2022. aasta puhaskasum summas 207 miljonit eurot ja eelmiste finantsperioodide jaotamata kasum summas 1 400 miljonit eurot, kokku 1 607 miljonit eurot, järgnevalt:

Miljonites eurodes	2022
Swedbank Eesti 2022. aasta puhaskasum	207
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	1 400
Jaotamata kasum kokku	1 607
Dividendidena maksta	-186
Jaotamata kasumi saldo	1 421

Olavi Lepp
Juhatuse esimees

Swedbank AS-i ainuaktsionäri otsused

The resolutions of the sole shareholder of Swedbank AS

24. märts 2023, Riias
March 24, 2023, in Riga

Swedbank AS, registrikood: 10060701, aadress: Liivalaia 8, Tallinn,
Swedbank AS, registry code: 10060701, address: Liivalaia 8, Tallinn

Swedbank AS-i aktsiakapitali suurus on 85 000 000 Eurot ning see on jagatud 85 000 000 nimeliseks aktsiaks, nimiväärtusega üks (1) Euro. Iga aktsia annab aktsionäride üldkoosolekul ühe (1) hääle. Swedbank AS-i ainuaktsionär Swedbank Baltics AS (registrikood: 40203295309, aadress: Riga, Balasta dambis 15, LV-1048 Lāti) tegi alljärgneva otsuse:

The share capital of Swedbank AS is 85 000 000 Euros, which is divided into 85 000 000 registered shares, with a nominal value of one (1) Euro. Each share gives one (1) vote at the general meeting of shareholders. The sole shareholder of Swedbank AS, Swedbank Baltics AS (registry code: 40203295309, address: Riga, Balasta dambis 15, LV-1048 Latvia) adopted following resolution:

Otsus:

Resolution:

1. Kinnitada 2022.a. majandusaasta aruanne, mis koosneb raamatupidamise aastaaruandest, tegevusaruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja audiitori järeldusotsusest.

To approve the Annual Report 2022, consisting of the annual accounts, management report, the proposal for distribution of profit and the auditors' report.

2. Kinnitada Swedbank AS 2022.a. majandusaasta puhaskasum summas 207 761 972 eurot ja Swedbank AS-i konsolideerimisgrupi puhaskasum summas 206 664 507 eurot. Maksta eelmiste perioodide Swedbank AS-i konsolideerimisgrupi jaotamata kasumi (summas 1 399 777 419 eurot) arvelt dividende summas 186 100 000 eurot. Dividendide väljamaksmise kuupäev on 24. märts 2023.a. Jätta kasumi jääk summas 1 420 341 926 eurot jaotamata.

To approve the financial year 2022 net profit of Swedbank AS in the amount of 207 761 972 Euros and Swedbank AS consolidation group's net profit in the amount of 206 664 507 Euros. To pay out dividends in the amount of 186 100 000 Euros from the retained earnings of previous financial periods (1 399 777 419 Euros) of Swedbank AS consolidation group. Dividend payment date is 24th of March 2023. To retain the balance of total earnings in the amount of 1 420 341 926 Euros, undistributed.

Swedbank Baltics AS esindaja nimi ja allkiri
Name and signature of representative of Swedbank Baltics AS

Jon Lidefelt
Swedbank Baltics AS
Juhatuse esimees
Chairman of the Management Board

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Krediidiasutused (pangad)	64191	342418423	96.87%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6310310
Faks	+372 6310410
E-posti aadress	info@swedbank.ee
Veebilehe aadress	https://swedbank.ee